gemeente Loon op Zand

Jaarstukken 2021



Kaatsheuvel | Loon op Zand | De Moer

Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave **2**

Voorwoord **3**

Financieel resultaat **5**

Beleidsverslag **9**

Programma 0. Bestuur en organisatie 10
Programma 1. Veiligheid 17
Programma 2. Verkeer en vervoer 20
Programma 3. Economie 23
Programma 4. Onderwijs 26
Programma 5. Sport, cultuur en recreatie 29
Programma 6. Sociaal domein 33
Programma 7. Volksgezondheid en milieu 39
Programma 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening, stedelijke vernieuwing 43

Paragrafen **48**

Paragraaf 1. Lokale heffingen 49
Paragraaf 2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 52
Paragraaf 3. Onderhoud kapitaalgoederen 55
Paragraaf 4. Financiering 58
Paragraaf 5. Bedrijfsvoering 60
Paragraaf 6. Verbonden partijen 64
Paragraaf 7. Grondbeleid 73

Jaa**rrekening 2021** **77**

Balans per 31 december 78
Toelichting op de balans 80
Het overzicht van baten en lasten 94
Toelichting op het overzicht van baten en lasten 94
Analyse begrotingsrechtmatigheid 101
Wet Normering Topinkomens (WNT) 102
Overzicht restantkredieten 103
SiSa Bijlage 104

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Voorwoord

Nu de zon zich weer laat zien en de coronamaatregelen grotendeels naar de achtergrond zijn verdwenen, lijkt de coronacrisis achter ons te liggen. Desondanks zijn voor veel van onze inwoners en ondernemers de gevolgen nog dagelijks voelbaar. Het jaar 2021 stond dan ook grotendeels in het teken van de omgang met de pandemie. De samenleving toonde zich (economisch) veerkrachtig, wat bewonderingswaardig mag worden genoemd.

De jaarrekening laat een fors positief resultaat van 4 miljoen euro zien. Toch blijft terughoudendheid op z'n plaats. Het resultaat bestaat grotendeels uit incidentele meevallers. De nabije toekomst zit vol onzekerheden en uitdaging. Denk hierbij aan de forse inflatie waar we mee te maken hebben, CAO-ontwikkelingen in het sociaal domein die leiden tot hogere tarieven, of het zetten van concrete stappen op weg naar een duurzame, klimaatbestendige toekomst. We zien een aantal risico's, zoals bijvoorbeeld de oorlog in de Oekraïne en de effecten van het Regeerakkoord, die we lastig kunnen inschatten. We brengen deze onzekerheden in de paragraaf weerstandsvermogen wel in beeld, maar we rekenen ze nog niet mee in het risicoprofiel. Daarom stellen we ook voor om de geblokkeerde weerstandsreserve op niveau te houden.

De in de kadernota 2021 benoemde ombuigingen vormden vorig jaar de voornaamste uitdaging. In het oog springend hierbij zijn onder andere de goede resultaten van het project 'grip op het Sociaal Domein' en de verbeterslagen die we maakten in de organisatie. Ook kwamen de voorbereidingen op stoom voor de komst van de Omgevingswet. We zetten stappen naar het herstel van de financiële balans.

Vorig jaar nam uw raad ook het besluit om als gemeente door te gaan op dezelfde koers. We blijven zelfstandig en werken aan verbeteringen. Op 17 februari 2022 benoemde u indicatoren op basis waarvan u dit besluit gaat monitoren. Hoewel u nog met het college in gesprek gaat over de precieze invulling van een aantal indicatoren, zijn enkele van de door u genoemde indicatoren al terug te vinden in de paragrafen weerstandvermogen (financieel) en bedrijfsvoering (personeel) van deze jaarrekening.

2021 bracht nog veel meer om met trots op terug te blikken. Zo bemachtigden we de titel 'Wandelgemeente van het jaar 2021' en maakten we voor het eerst gebruik van ons inwonerpanel.
Terugkijkend kunnen we concluderen dat we op koers liggen richting de robuuste toekomstbestendige organisatie die we beogen te zijn.

31 mei 2022

het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris, de burgemeester,

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Leeswijzer

Het college van burgemeester en wethouders legt ieder jaar verantwoording af aan de gemeenteraad van Loon op Zand over het gevoerde beleid en de financiële vertaling hiervan.

De indeling is als volgt:

- Financieel resultaat;
- Beleidsverslag;
- Jaarrekening.

Financieel resultaat

In het hoofdstuk ‘Financieel resultaat’ is een weergave opgenomen van het financieel resultaat op hoofdlijnen. We starten bij de primaire begroting en laten ten opzichte van de gewijzigde begroting het jaarrekeningresultaat 2021 zien.

Beleidsverslag

De begroting bestaat uit 9 programma’s die zijn onderverdeeld in taakvelden. De presentatie van de programma’s is gelijk aan de begroting. Elk programma start met een beknopte beschrijving. We gaan per onderwerp in op:

- Beleidsindicatoren (wettelijk voorgeschreven)
- Wat wilden we bereiken?
- Wat zouden we doen? en wat hebben we gedaan?

De resultaten geven we als volgt visueel weer:

	De voorgenomen activiteiten zijn uitgevoerd en de beoogde ontwikkeling loopt op schema.
	De voorgenomen activiteiten zijn niet of vertraagd of gewijzigd uitgevoerd, maar de beoogde ontwikkeling loopt nog wel op schema.
	De voorgenomen activiteiten zijn niet of gewijzigd uitgevoerd en de beoogde ontwikkeling komt in gevaar.

Vervolgens beantwoorden we de derde W-vraag “wat heeft het gekost?” voor het totale programma. We lichten hier de financiële resultaten toe tussen de vastgestelde begroting (op basis van het beeld van de 2e bestuursrapportage 2021) en de jaarrekening. Verschillen op baten dan wel lasten groter dan € 25.000 per taakveld worden toegelicht. De som van verschillen kleiner dan € 25.000 op baten dan wel lasten per taakveld geven we weer met de omschrijving “overige afwijkingen”. Het is mogelijk dat de som van kleine verschillen optelt tot een bedrag groter dan € 25.000.

Na de programma’s zijn de paragrafen opgenomen. Dit zijn de wettelijk voorgeschreven paragrafen. Vorig jaar nam uw raad ook het besluit om als gemeente door te gaan op dezelfde koers. We blijven zelfstandig en werken aan verbeteringen. Op 17 februari 2022 benoemde u indicatoren op basis waarvan u dit besluit gaat monitoren. Hoewel u nog met het college in gesprek gaat over de precieze invulling van een aantal indicatoren, zijn enkele van de door u genoemde indicatoren al terug te vinden in de paragrafen weerstandvermogen (financieel) en bedrijfsvoering (personeel) van deze jaarrekening.

Jaarrekening

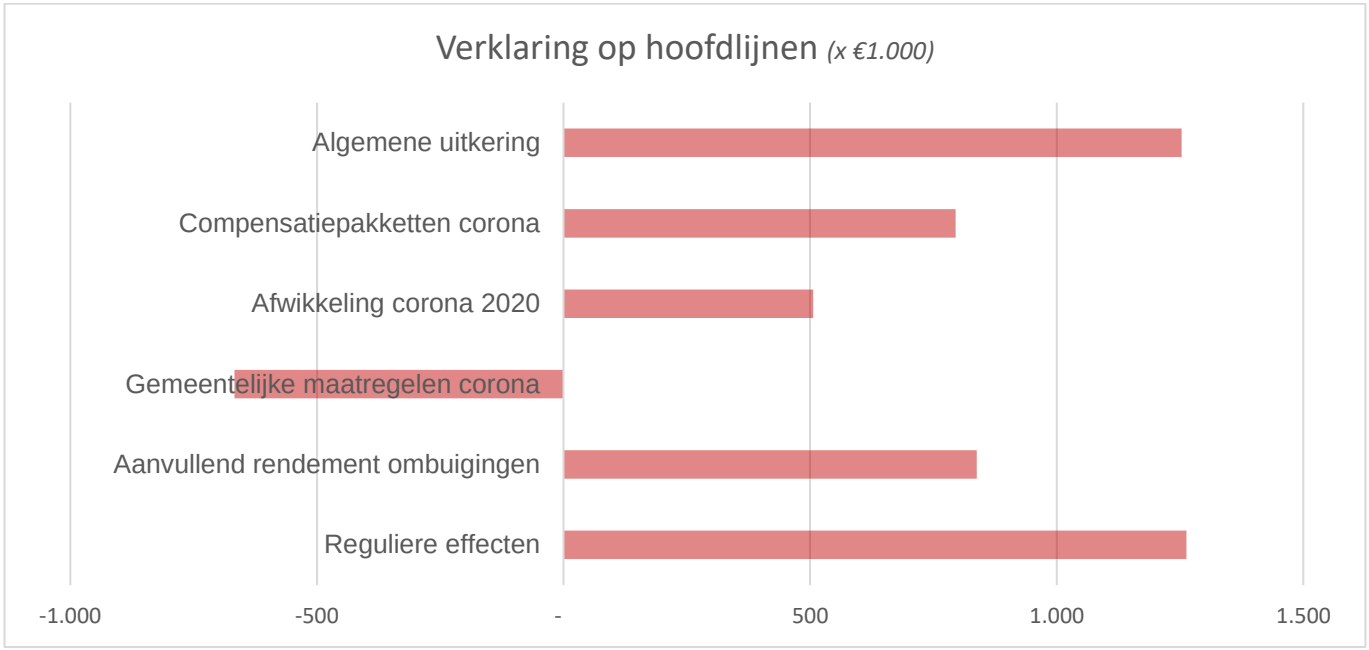
In de jaarrekening geven we een toelichting op het financieel resultaat. Dit deel bevat de balans met de toelichting op de balans.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Financieel resultaat

Voor u liggen de jaarstukken 2021 van de gemeente Loon op Zand. In de kadernota 2021 werd besloten tot acht ombuigingsopgaven. Deze opgaven maakten we in de begroting concreet met maatregelen en verwachte rendementen. 2021 gaat de geschiedenisboeken in als het tweede coronajaar. Wederom is er een duidelijk effect waar te nemen op de cijfers als gevolg van corona. De algemene uitkering nam in 2021 sterk toe, door onder meer de toevoeging van de jeugdgelden (op basis van de arbitrage) in de meicirculaire. Met inachtneming van al deze ontwikkelingen presenteren we een positief resultaat van € 3.988.000. In het jaarverslag wordt een onderscheid gemaakt tussen incidenteel en structureel effect. Het incidenteel effect in deze jaarrekening is bijna € 4.3 miljoen positief. Het structureel effect is ruim € 0,3 miljoen negatief. De structurele effecten vertalen we bij de eerste bestuursrapportage 2022 in het financieel meerjarenperspectief.

Dit resultaat biedt ruimte om onze reservepositie te versterken. In de begroting 2021 schetsten we een aantal onzekerheden. Dit zijn de nog niet bekende effecten van nog te maken keuzes. Hoewel er financiële ruimte beschikbaar is om keuzes te maken, geeft het comfort om dit vanuit een sterker wordende financiële positie te kunnen doen. Dit past ook bij de focus vanuit de raad gericht op de bestuurlijke toekomst. Daarnaast sluiten we onze ogen niet voor de risico's die zich sinds de begroting 2021 openbaren. De oorlog in de Oekraïne (maar ook andere ontwikkelingen in het brede vluchtelingenvraagstuk), de wereldwijde naweeën van de pandemie en de huidige inzichten over de uitwerking van het Regeerakkoord zorgen voor nog niet nader te duiden risico's. Kosten van brandstof stijgen exponentieel. Het Rijk zegt een bijdrage per huishouden toe dat via gemeenten beschikbaar wordt gesteld. Gemeenten zullen dit – in afwachting van de definitieve besluitvorming – wel moeten voorfinancieren. Grondstoffen en producten zijn lastig verkrijgbaar. Levertijden lopen op. De prijzen nemen toe. Dat leidt tot hogere indexeringen in contracten dan enkel de inflatie. Deze risico's laten zich financieel lastiger duiden dan risico's in bijvoorbeeld het grondbedrijf, zeker in de fase waarin we ons nu bevinden. We monitoren de ontwikkelingen op de voet en gaan over tot waardering van de risico's zodra hier betere schattingen van te maken zijn. We zullen ons ook moeten realiseren dat deze ontwikkelingen in 2022 mogelijk leiden tot andere en grotere incidentele uitgaven dan we bij de begroting hadden voorgenomen.



In de grafiek is de verklaring van het resultaat 2021 op hoofdlijnen zichtbaar. Het resultaat wordt vooral verklaard door aanvullende rijksmiddelen en een hoger rendement op de ombuigingsmaatregelen. De verwachting dat er in 2021 sprake zou zijn van "inhaalzorg" als gevolg van corona, blijkt niet te zijn uitgekomen. De hiervoor gevormde reserve hoefde daarom niet te worden aangesproken.

De verklaring op hoofdlijnen verdient een nadere duiding. De effecten van corona en het aanvullend rendement op de ombuigingen zijn veelal niet zo expliciet terug te herleiden in het jaarverslag en de jaarrekening. Deze zijn onderdeel van verklaringen. In dit financieel resultaat geven we daarom een samenvatting van de direct zichtbare financiële effecten in deze jaarrekening en vervolgens een afzonderlijke toelichting op de stand van zaken van de ombuigingen en het verloop van corona.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Omschrijving *(x €1.000)*	Mutatie		Saldo	
Saldo primitieve begroting 2021			**108**	**V**
Begrotingswijzigingen 2021 voorafgaand aan berap 2021-1	-57	N		
Berap 2021-1	60	V		
Berap 2021-2	1.054	V		
			1.057	V
Saldo gewijzigde begroting (na berap 2021-2)			**1.165**	**V**
Effecten in jaarrekening:				
Algemene uitkering gemeentefonds	1.316	V		
Doorbetaling WSW (ontvangen via algemene uitkering)	-149	N		
Wethouderspensioenen	92	V		
Doorbelasting overhead aan projecten	257	V		
CAO gemeenten	-204	N		
Stelpost indexeringen	291	V		
Verliesvoorzieningen	424	V		
Toeristenbelasting	65	V		
Sportaccommodaties	130	V		
ZIN immaterieel Wmo	-148	N		
Hulp bij huishouden	-142	N		
PGB Wmo	182	V		
PGB Jeugd (lokaal)	209	V		
Jeugdzorg regional	-193	N		
Schuldhulpverlening	142	V		
Dwangsommen	152	V		
Legesopbrengsten omgevingsvergunningen	89	V		
Overige afwijkingen	310	V	2.823	V
Saldo jaarrekening 2021			**3.988**	**V**

Ombuigingen

In de Kadernota 2021 stonden acht opgaven centraal die met elkaar de zoekrichtingen waren om tot structurele ombuigingen te komen en daarmee stappen te zetten naar financiële stabiliteit. Deze opgaven hebben een langere doorlooptijd dan enkel dit verslagjaar. Neemt niet weg dat in dit eerste jaar resultaten zijn geboekt.

Opgave *(x €1.000)*	Netto rendement		Status
	Verwacht	Werkelijk	
Bestuurlijke vernieuwing	0	0	
Financiële beheersing	100	283	
Organisatieontwikkeling	-26	281	
Kwaliteit openbare ruimte	25	25	
Gebouwenbeheer	20	0	
Grondexploitaties	0	0	
Omgevingswet	-35	-69	
Grip in het sociaal domein	400	802	
Totaal	484	1.322	

Veel van deze resultaten zijn niet direct terug te herleiden naar bijvoorbeeld het bovenstaande overzicht. In de cijfers zien we de effecten terug ten opzichte van het verwachte resultaat. En het financieel effect kan natuurlijk ook beïnvloed zijn door andere factoren zoals corona.

Bestuurlijke vernieuwing
Het meest toonaangevende resultaat binnen deze opgave was het onderzoek bestuurlijke toekomst. Het digitaal inwonerpanel en de kindergemeenteraad zijn gestart. Het gemeentelijk participatiebeleid is in voorbereiding en ronden we dit najaar af.

Financiële beheersing
Het borgen van de financiële stabiliteit en rust staat centraal in deze opgave. In 2020 en 2021 hadden we de focus bij de cijfers. De blik is in 2022 gericht op de uitbouw van de beleidsindicatoren. We volgen hierin de voorgenomen

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

planning. Bij de programmabegroting werd ook besloten tot de actualisatie van reserves. Dit leidt tot een incidenteel resultaat in 2021, dat hoger was dan de ingeschatte € 100.000.

Organisatieontwikkeling
De opgave organisatieontwikkeling wordt uitgebreid toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering. We pakten de voorgenomen investeringen op en zetten in op de afbouw van externe inhuur en het doorbelasten van overhead. Beide maatregelen hadden een groter effect dan verwacht.

Kwaliteit openbare ruimte
Zoals aangekondigd in de begroting werd het budget markeringen afgewaardeerd. Bij de begroting 2022 vond de actualisatie van de investeringsagenda plaats. De resultaten zijn verwerkt in de begroting 2022.

Gebouwenbeheer
Bij de 1e bestuursrapportage 2021 informeerden wij u dat het financieel resultaat bij deze opgave niet haalbaar is. Deze opgave is als zodanig vervallen.

Grondexploitaties
Deze opgave wordt uitgebreid toegelicht in de paragraaf grondbeleid. De maatregelen hebben geleid tot het voorstel bij de begroting 2022 om onderzoek te doen naar nieuwe potentiële ontwikkelgebieden.

Omgevingswet
De invoering van de Omgevingswet is uitgesteld naar 1 januari 2023. De voorbereidingen vonden in 2021 plaats en lopen door in 2022.

Grip in het sociaal domein
Met onder meer de bestuursrapportages hielden wij u in 2021 op de hoogte van de ontwikkelingen in de opgave “grip in het sociaal domein”. Een toelichting hierop leest u in programma 6 Sociaal domein.

Corona

Dit is de tweede jaarrekening op rij die een groot aantal corona-effecten laat zien. Op een aantal onderdelen is het effect financieel minder zichtbaar, maar niet minder aanwezig. De afgekondigde maatregelen bleven in 2021 van kracht met wisselende intensiteit.

Compensatiepakketten
In de raadsinformatiebrieven over de gemeentecirculaires informeerden wij u over de aard en omvang van de compensatiepakketten. De compensatiepakketten zijn samengesteld uit:

Pakket 2 (2020)	179	Verwerkt in berap 2021-1
Pakket 3 (2020)	132	Verwerkt in berap 2021-1
Pakket 4 (2021)	278	Verwerkt in berap 2021-1
Pakket 5 (2021)	226	Brief septembercirculaire
Pakket 6 (2021)	180	Brief decembercirculaire
Subtotaal	**995**	
Af: reeds begrote compensatie	-200	Verwerkt in berap 2021-1
Bij: afronding compensatie inkomstenderving 2020	506	Brief decembercirculaire
Totaal	**1.301**	

De compensatiepakketten zijn verdeeld in de volgende sporen:

Opschalingskorting	179
Cultuur, welzijn en dorpshuizen	154
Verkiezingen	32
Afval	37
Sociaal domein (meerkosten, projecten, TONK, etc)	590
Diversen	3
Subtotaal	**995**

Hoe zijn deze middelen ingezet?
- De opschalingskorting is ingezet voor de inkomstenderving uit lagere opbrengsten toeristenbelasting. Bij de begroting hadden we al voorzien dat de verwachte opbrengst toeristenbelasting lager zou zijn dan in eerdere jaren was ingezet. Bij de begroting hadden we ook al voorzien dat er een compensatie voor de

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

inkomstenderving zou komen. In de begroting 2021 hadden we deze opgenomen met een stelpost van € 200.000. Deze stelpost is in de eerste bestuursrapportage 2021 vervallen na verwerking van de opschalingskorting.

- De middelen voor cultuur, welzijn en dorpshuizen zijn samengevoegd met de middelen die hiervoor al in 2020 beschikbaar werden gesteld. In april 2021 besloot de raad tot het instellen van het maatwerkbudgetten corona om stichtingen en verenigingen – waar nodig – te ondersteunen om de coronaperiode door te komen. Alle hiertoe ontvangen verzoeken zijn ingewilligd. In de zomer zijn de laatste verzoeken ontvangen. Met het voortduren van de pandemie besloot de raad in december om het restantbudget over te hevelen naar 2022. Inmiddels heeft het college ook besloten om een deel van dit budget in te zetten voor een subsidieregeling voor initiatieven om de samenleving weer op gang te brengen.
- Het budget voor de verkiezingen is ingezet voor de organisatie van de Tweede Kamerverkiezingen.
- Binnen de compensatiepakketten zijn diverse posten ontvangen voor de uitvoering van de afspraken op rijksniveau over onder meer zorgcontinuïteit en inhaalzorg. We ontvingen middelen voor TOZO en TONK. Deze zijn doorbetaald aan Baanbrekers en zij hebben de uitvoering hiervan opgepakt. Binnen het sociaal domein leidt corona zowel tot financiële voor- als nadelen. Voordelen omdat vervoer niet of minder kon plaatsvinden, maar tegelijkertijd ook minder efficiënt kon worden georganiseerd gegeven de maatregelen. Nadelen omdat zorgvragen vertraagd zijn binnengekomen.

Zoals u in het jaarverslag ook kunt lezen is een groot aantal van onze activiteiten onverminderd doorgegaan. De ingezette koers uit 2020 is voortgezet. In de verklaring op hoofdlijnen ziet u het saldo van corona-effecten in de jaarrekening. Dit is per saldo € 634.000 positief. Dit is uit te splitsen naar € 506.000, voor de afronding van 2020 met een extra tegemoetkoming als compensatie voor de inkomstenderving, en € 128.000 positief op basis van de resultaten over 2021.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Beleidsverslag

Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Programma 0. Bestuur en organisatie

Omschrijving van het programma

Onze gemeente heeft in de afgelopen jaren een omslag ingezet die te duiden is als: ‘Van zorgen voor naar zorgen samen met…’. Dit betekent dat we als gemeente minder vaak zelf het initiatief nemen of regisseren. In plaats daarvan willen we meer stimuleren en anticiperen, kortom initiatieven van anderen mogelijk maken. We juichen het toe als anderen het voortouw willen nemen. Onze inwoners, ondernemers en gasten staan in ons denken centraal. Als het nodig is reiken we hen de helpende hand toe, altijd op basis van maatwerk. We bouwen aan duurzame relaties met onze partners waarmee we samenwerken en regelmatig bespreken hoe we het nog beter kunnen doen voor onze inwoners en ondernemers.

Taakvelden

Programma 0 bestaat uit de volgende taakvelden:
0.1 Bestuur
0.2 Burgerzaken
0.3 Beheer OV gebouwen en gronden
0.4 Overhead
0.5 Treasury
0.61 OZB Woningen
0.62 OZB niet- woningen
0.64 Belastingen overig
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds
0.8 Overige baten en lasten
0.10 Reserves

Verbonden partijen

Aan programma 0 zijn de volgende verbonden partijen (financieel) gerelateerd:
- Regio Hart van Brabant
- BNG
- Brabant Water N.V.

Beleidsindicatoren	Peildatum	Loon op Zand	Nederland
Formatie (fte per 1.000 inwoners)	2021	6,66 fte	n.b.
Bezetting (fte per 1.000 inwoners)	2021	5,93 fte	n.b.
Externe inhuur (% van de totale loonsom)	2021	28,1%	n.b.
Externe inhuur (de totale kosten inhuur externen) x € 1.000	2021	€ 3.653	n.b.
Apparaatskosten (€ per inwoner)	2021	€ 391	n.b.
Overhead (% van totale lasten)	2021	18,2%	n.b.

Wat wilden we bereiken?

- In maart 2021 hebben we inzicht in scenario’s voor de bestuurlijke toekomst van Loon op Zand en de voor- en nadelen hiervan;
- We geven beleid en uitvoering vorm in samenspraak met inwoners;
- Onze publieksdienstverlening voldoet in drie jaar aan het wettelijk minimum niveau;
- Een efficiënter organisatie van de verkiezingen met een onweerlegbaar vastgestelde uitslag;
- We zijn een solide en wendbare organisatie;
- We hebben een robuuste en solide financiële positie.

Bestuurlijke vernieuwing		
Wat zouden we doen?	**Wat hebben we gedaan?**	
In maart 2021 zijn de scenario’s voor de bestuurlijke toekomst van Loon op Zand bekend. De gemeenteraad gaat daarna in gesprek over deze scenario’s.	In juli besprak de gemeenteraad het rapport met scenario’s voor de bestuurlijke toekomst van Loon op Zand. De raad besloot te kiezen voor het scenario “de huidige koers”, met een evaluatie na 2,5 jaar.	
We brengen de participatiebasis op orde met een eenduidig en herkenbaar gemeentelijk beleid over inwonerparticipatie.	We inventariseerden alle participatiemaatregelen die we nu hebben en de wettelijke en maatschappelijke ontwikkelingen op dit terrein. Op basis hiervan werken we een handreiking inwonersparticipatie met	

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

	bijbehorende verordening uit. Beide leggen we in 2022 aan de gemeenteraad voor.	
Als er initiatieven komen die gebruik willen maken van het right to challenge, reageren we hier spoedig op. We doen ervaring op met het werken met dit soort initiatieven.	We staan open voor alle initiatieven van inwoners. Er hebben zich nog geen right-to-challenge-initiatieven gemeld. We verankeren het right to challenge in 2022 in de handreiking en verordening inwonersparticipatie.	
Daarnaast starten we met een online inwonerspanel en de installatie van een jeugdgemeenteraad.	Het inwonerpanel is gestart. We raadpleegden het panel in 2021 twee keer: over handhaving en de warmtetransitie. Aan de eerste peiling namen 233 inwoners deel, aan de tweede 256. Op 2 december is de kinderraad feestelijk geïnstalleerd. In de eerste bijeenkomst brachten we de onderwerpen in kaart waar de kinderraad in 2022 mee aan de slag gaat.	

Verbeterplan burgerzaken

Wat zouden we doen?	Wat hebben we gedaan?	
In juni 2020 stemde de gemeenteraad in met het “Verbeterplan Burgerzaken”. In een groeipad van drie jaar investeren we in opleiding en ontwikkeling van onze medewerkers, trekken we beleidscapaciteit aan, actualiseren we het beleid en werkprocessen en voeren we een upgrade door van onze BRP-applicatie, zodat we efficiënter kunnen werken en we de publieksdienstverlening ook digitaal kunnen uitbreiden.	We voldoen na twee jaar al bijna aan de gestelde doelen in het ‘Verbeterplan Burgerzaken’. Het afgelopen jaar zijn meer werkprocessen beschreven en doorgevoerd. Het beleid huwelijk en geregistreerd partnerschap is vastgesteld en ingevoerd. De digitale dienstverlening is uitgebreid met de E-diensten zoals aangifte overlijden door de uitvaartondernemer, vermissing reisdocument en verhuizing naar het buitenland. Door ziekteverzuim zijn niet alle opleidingsdoelen gerealiseerd.	

Vitale verkiezingen

Wat zouden we doen?	Wat hebben we gedaan?	
We implementeren een nieuwe vitale aanpak, waarbij we in twee shifts gaan werken voor de voorzitter en leden stembureaus. We doen ervaring op met deze aanpak bij de Tweede Kamerverkiezingen 2021, bij wijze van pilot. Op basis van ervaring, leggen we de keuze voor aan de Raad om de nieuwe aanpak duurzaam structureel in te zetten.	De nieuwe vitale aanpak is uitgevoerd en geëvalueerd. Op basis van de positieve ervaringen met de twee shifts, coronamaatregelen en de fietsstemstraat heeft de gemeenteraad besloten deze werkwijze structureel te borgen en mee te nemen in de meerjarenbegroting.	
Gepaste maatregelen treffen om de 1,5 meter afstand op de stemlokalen te borgen (zowel in het stemlokaal als – indien nodig – het aantal en de locatie van stemlokalen).	Alle stembureaus voldeden qua inrichting aan de coronamaatregelen en de voorschriften van het RIVM. Daarnaast hebben we erop toegezien dat iedereen onderling voldoende afstand tot elkaar kon houden en maximeerden we het aantal personen dat tegelijkertijd binnen mag zijn. Dit is op alle stemlokalen goed verlopen. Uit de evaluatie is gebleken dat het wenselijk is deze maatregelen ook bij reguliere verkiezingen in te zetten.	

Organisatieontwikkeling

Wat zouden we doen?	Wat hebben we gedaan?	
Investeren in de organisatie (zie hiervoor ook de paragraaf bedrijfsvoering) in zowel formatie, infrastructuur en tools, als in het ondersteunen van en sturen op houding en gedrag. Tegelijkertijd verwachten we dat deze investeringen ook tot resultaat leiden; te denken aan de verlaging van het ziekteverzuim, meer werkplezier en werkgeluk, een hogere kwaliteit van dienstverlening en afbouw van externe inhuur.	We hebben meer focus gelegd op vitaliteit en ontwikkeling van onze medewerkers en het anders invullen van vacatures gezien de krappe arbeidsmarkt. We faciliteerden meerdere coachings- en loopbaantrajecten voor zittende medewerkers, we moderniseerden de opzet van onze HR-gesprekken. We organiseerden online workshops vitaliteit voor medewerkers.	

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

	We vulden een aantal lastige vacatures in door werving van relatief onervaren kandidaten die we zelf gaan opleiden en door gebruik te maken van nieuwe wervingskanalen. Daarnaast had corona ook in 2021 een negatieve invloed op de belastbaarheid van medewerkers en leidde daarnaast tot meer werk bij onder ander op het gebied van het sociaal domein en veiligheid.	

Financiële beheersing

Wat zouden we doen?	Wat hebben we gedaan?	
Het hoofddoel van de opgave financiële beheersing is om te komen tot een structureel en reëel sluitende begroting, maar ook één die solide en wendbaar is.	De begroting 2022 is structureel en reëel sluitend opgeleverd en door de raad vastgesteld. De begroting 2022 biedt- in structurele zin – financiële ruimte om te kunnen anticiperen op toekomstige onzekerheden. Ook biedt de begroting ruimte om in de komende jaren investeringen in de organisatie mogelijk te maken.	
Investeren in de professionalisering van de financiële functies, het vergroten van de financiële sensitiviteit in de organisatie (van raad tot individuele medewerker) en de doorontwikkeling van de planning & controlcyclus.	We zetten de eerste stappen naar een zichtbare verbinding tussen onze beleidsambities en financiële mogelijkheden. Zoals afgesproken vervolgen we dit proces naar de begroting 2023.	

Wat heeft het gekost?

Taakveld	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo	V/N
0.1 BESTUUR	1.218	1.263	1.178	85	V
0.2 BURGERZAKEN	715	759	740	19	V
0.3 BEH OV GEBOUWEN EN GRONDEN	-	-	5	-5	N
0.4 OVERHEAD	10.492	10.041	11.134	-1.093	N
0.5 TREASURY	38	224	368	-144	N
0.61 OZB WONINGEN	47	47	117	-70	N
0.64 BELASTINGEN OVERIG	354	390	354	35	V
0.8 OVERIGE BATEN EN LASTEN	356	356	88	268	V
0.9 VENNOOTSCHAPSBELASTING	-	-	39	-39	N
0.10 MUTATIES RESERVES	304	225	2.427	-2.201	N
0.11 RESULT VD RK BAT & LAST	108	1.165	-	1.165	V
Totaal lasten programma 0	**13.632**	**14.469**	**16.450**	**-1.981**	**N**
0.1 BESTUUR	-	-	53	53	V
0.2 BURGERZAKEN	371	251	298	47	V
0.4 OVERHEAD	378	389	1.885	1.496	V
0.5 TREASURY	495	495	462	-33	N
0.61 OZB WONINGEN	3.738	3.738	3.816	78	V
0.62 OZB- NIET WONINGEN	2.198	2.198	2.100	-98	N
0.64 BELASTINGEN OVERIG	287	287	263	-24	N
0.7 ALG UITK EN OV UITK GEMFONDS	34.331	35.569	36.885	1.316	V
0.8 OVERIGE BATEN EN LASTEN	25	25	8	-17	N
0.10 MUTATIES RESERVES	1.207	1.199	2.977	1.778	V
Totaal baten programma 0	**43.029**	**44.151**	**48.747**	**4.596**	**V**
Saldo programma 0	**29.397**	**29.682**	**32.297**	**2.615**	**V**

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Toelichting lasten	Structureel/ incidenteel (S/I)	Voordelig/ nadelig (V/N)	Bedrag (x €1.000)
Taakveld 0.1 Bestuur			
Griffie Door minder openstaande vacatures is er in vergelijking tot eerdere jaren minder capaciteit ingehuurd.	I	V	44
Voorziening wethouderspensioenen Per saldo een verlaging van de voorziening APPA als gevolg van hogere rente.	I	V	38
Overige afwijkingen	I	V	3
Taakveld 0.2 Burgerzaken			
Verbeterplan Burgerzaken Door ziekteverzuim hebben niet alle opleidingen plaatsgevonden. De hieraan gerelateerde onttrekking aan de algemene reserve voor het verbeterplan Burgerzaken is ook lager.	I	V	43
Overige afwijkingen	I	N	-24
Taakveld 0.3 Beheer OV gebouwen en gronden			
Overige afwijkingen	I	N	-5
Taakveld 0.4 Overhead			
ICT Het ICT budget is niet geheel uitgegeven. Zoals gebruikelijk is het saldo verrekend met de reserve automatisering	I	V	26
Kosten gebouwen Voordeel wordt onder andere veroorzaakt door lagere energiekosten, lagere kapitaallasten en lagere uitgaven voor groot onderhoud. Voordeel op groot onderhoud is verrekend met de reserve.	I	V	295
Inzet projecten en grondbedrijf Capaciteitsinzet op projecten en grondbedrijf. Deze worden gecompenseerd door baten (Zie batenkant).	I	N	-1.223
CAO gemeenten Effecten 2021 als gevolg van de nieuwe CAO.	S	N	-204
Overige afwijkingen	I	V	13
Taakveld 0.5 Treasury			
Rente De rentekosten waren lager door gunstiger afgesloten leningen	S	V	25
Kapitaallasten De bijstelling van de kapitaallasten op de verschillende programma's viel hoger uit dan verwacht bij de 2e	I	N	-182

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

bestuursrapportage. Er is hierdoor minder rente toegerekend aan de programma's Dit is een nadeel op het taakveld treasury. **Overige afwijkingen**	I	V	13
Taakveld 0.61 OZB Woningen			
Waardebepaling De aanpassingen naar de nieuwe meetmethoden voor waardebepaling, volgens nieuwe wettelijke voorschriften, bleek een intensiever en uitgebreider proces dan verwacht.	I	N	-70
Taakveld 0.64 Belastingen overig			
Heffing en invordering belastingen Om voldoende ruimte te bieden aan lopende reïntegratietrajecten werd tijdelijk extra capaciteit toegekend. Door voorspoedig herstel bleek deze ruimte niet nodig.	I	V	43
Overige afwijkingen	I	N	-8
Taakveld 0.8 Overige baten en lasten			
Stelpost 'indexeringen' Er was geen directe aanleiding om de stelpost voor indexeringen aan te spreken.	I	V	291
Overige afwijkingen	I	N	-23
Taakveld 0.9 Vennootschapsbelasting			
Vennootschapsbelasting Op basis van de fiscale positie 2020 en 2021 is de vennootschapsbelasting 2020 (bijstelling) en 2021 berekend.	I	N	-39
Taakveld 0.10 Mutaties reserves			
Toevoegingen aan reserves Overheveling van de geblokkeerde weerstandsreserve naar algemene reserve volgens het raadsbesluit jaarrekening 2020.	I	N	-407
Budgetoverhevelingen naar 2022 volgens raadsbesluit december 2021.	I	N	-393
Overheveling van de algemene reserve naar de reserve corona volgens het raadsbesluit jaarrekening 2020.	I	N	-1.080
Overige toevoegingen aan reserves Extra toevoegingen aan de reserves volgens het reservebeleid. Het gaat hierbij onder andere om de reserve openbaar groen, reserve automatisering en reserve onderhoud gebouwen. De reservemutaties worden toegelicht bij de staat van reserves en voorzieningen.	I	N	-321

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Taakveld 0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten			
Saldo tweede bestuursrapportage 2021 Voor de jaarrekening 2021 is het saldo van de tweede bestuursrapportage 2021 het startpunt voor de analyse.	I	V	1.165

Toelichting baten	Structureel/ incidenteel (S/I)	Voordelig/ nadelig (V/N)	Bedrag (x €1.000)
Taakveld 0.1 Bestuur			
Pensioenoverdracht wethouderspensioenen Er heeft een pensioenoverdracht plaatsgevonden. Deze is verrekend met de voorziening APPA.	I	V	53
Taakveld 0.2 Burgerzaken			
Rijdocumenten De opbrengst voor rijdocumenten was hoger dan verwacht. Mogelijke oorzaken zijn de coronamaatregelen en CBR-examens die een tijd niet zijn door gegaan. In 2021 is een inhaalslag geweest.	I	V	34
Overige afwijkingen	I	V	13
Taakveld 0.4 Overhead			
Overhead Doorberekende overhead aan projecten en grondbedrijf	I	V	257
Inzet projecten en grondbedrijf Capaciteitsinzet op projecten en grondbedrijf. Deze worden gecompenseerd door baten (Zie ook lastenkant).	I	V	1.223
Overige afwijkingen	I	V	16
Taakveld 0.5 Treasury			
Overige afwijkingen	I	N	-33
Taakveld 0.61 OZB Woningen en 0.62 OZB Niet-woningen			
Overige afwijkingen	I	N	-20
Taakveld 0.64 Belastingen overig			
Overige afwijkingen	I	N	-24
Taakveld 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds			
Algemene uitkering gemeentefonds Dit betreft wijzigingen in de algemene uitkering. Deze wijzigingen zijn toegelicht in de raadsinformatiebrieven over de september- en	I	V	1.316

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

decembercirculaire 2021. Daarnaast was er nog een afrekening over eerdere jaren.			
Taakveld 0.8 Overige baten en lasten			
Overige afwijkingen	I	N	-17
Taakveld 0.10 Mutaties reserves			
Onttrekkingen aan reserves Overheveling van de geblokkeerde weerstandsreserve naar algemene reserve volgens het raadsbesluit jaarrekening 2020.	I	V	407
Budgetoverhevelingen naar 2022 volgens raadsbesluit december 2021. Daadwerkelijke toevoeging staat aan de lastenkant.	I	V	326
Overheveling van de algemene reserve naar de reserve corona volgens het raadsbesluit jaarrekening 2020.	I	V	1.080
Overige toevoegingen aan reserves De reservemutaties worden toegelicht bij de staat van reserves en voorzieningen.	I	N	-35

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Programma 1. Veiligheid

Omschrijving van het programma

We streven naar een veilige woon-, leef-, werk-, en recreatieomgeving voor onze inwoners, ondernemers en bezoekers. Onze aanpak in het veiligheidsdomein kenmerkt zich door het bieden van snelle en duurzame hulp aan hen die kwetsbaar en beïnvloedbaar zijn voor criminele invloeden. We voorkomen recidive en zijn voldoende uitgerust om onze inwoners, ondernemers en recreanten te beschermen tegen criminele gedragingen. We onderhouden korte lijnen en professionele relaties, intern en extern met onze inwoners en ketenpartners.



Taakvelden

Programma 1 bestaat uit de volgende taakvelden:
1.1 Openbare orde en veiligheid
1.2 Fysieke veiligheid

Verbonden partijen

Aan programma 1 zijn de volgende verbonden partijen (financieel) gerelateerd:

- Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (VRMWB)
- Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord (RAV)

Beleidsindicatoren	Peildatum	Loon op Zand	Nederland
Verwijzingen Halt (per 10.000 jongeren)	2020	16	11
Winkeldiefstallen (per 1.000 inwoners)	2020	1,5	2,0
Geweldsmisdrijven (per 1.000 inwoners)	2020	4,1	4,5
Diefstallen uit woning (per 1.000 inwoners)	2020	0,9	1,8
Vernielingen / beschadigingen openbare ruimte (aantal per 1.000 inwoners)	2020	5,8	6,2

Wat wilden we bereiken?

- We voorkomen onveilige situaties zo veel als mogelijk door het bieden aan adequate hulp aan de voorkant;
- We beperken alle vormen van overlast die de leefomgeving (het woongenot) van onze inwoners aantast;
- We voorkomen zo veel als mogelijk High Impact Crimes (HIC)-delicten en vergroten daarmee het veiligheidsgevoel;
- We zijn zichtbaar en benaderbaar voor inwoners en ondernemers en werken wijk- en oplossingsgericht.

Accenten vanuit het Focusblad/ Integraal Veiligheidsbeleid		
Wat zouden we doen?	**Wat hebben we gedaan?**	
De versterking van de verbinding tussen zorg en veiligheid: Het tekort aan adequate procesregie en beleid op het snijvlak van zorg en veiligheid leidt in de praktijk tot sluimerende casuïstiek, ontevredenheid bij inwoners/ ketenpartners en onevenredig zware inzet vanuit openbare orde en veiligheid. We handelen bij voorkeur preventief, indien nodig ook repressief. Een goede en snelle samenwerking tussen zorg- en veiligheidspartners is hiervoor essentieel.	We namen een procesregisseur zorg en veiligheid aan, sloten contracten af met de GGD (inzet Wijkggd) én richtte een doorbraakteam op. Het doorbraakteam is een lokaal functionerend team die door middel van een multidisciplinaire en wet overstijgende oplossing een zogenoemde ‘doorbraak’ probeert te realiseren.	
Het beperken van overlast: Iedere situatie vraagt om een eigen aanpak. Een wijkgerichte aanpak van (veelvoorkomende) overlast is een voorwaarde	We gaven melders binnen 48 uur een (proces)antwoord en fungeerden als aanjager voor beleid rondom veel voorkomende ergernissen	

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

voor de doorontwikkeling van het integraal veiligheidsbeleid en stimuleert de meldingsbereidheid en betrokkenheid van inwoners en ondernemers.	(inwonerpanelonderzoek 2021). Ook gaven we meer inhoud aan de beleidsregels wet woonoverlast; in 2021 gaven we méér waarschuwingen dan in 2020. We wachten op de evaluatie en uitrol van het 'hondenpoepbeleid' en drongen aan op integraal beleid in relatie tot jeugd(ontmoetingsplaatsen).	
Aanpak van High Impact Crimes (HIC): Inwoners en ondernemers moeten zich veilig voelen en veilig zijn in de gemeente Loon op Zand. Criminele gedragingen remmen we af door het opwerpen van barrières en het bieden van adequate hulp aan de voorkant.	Het opleggen van dwangsommen aan dealers, inbrekers, winkeldieven en het verspreiden van besmettingsbrieven na woning- en auto-inbraken zijn inmiddels going concern. De algemene Plaatselijke Verordening is ondermijningsproof én het beleid is integraal op orde. We nemen deel aan de monitor Integrale Veiligheid, geïnitieerd door de veiligheidsregio Midden-en-West-Brabant.	

Leerstoel ondermijning

Wat zouden we doen?	Wat hebben we gedaan?	
De leerstoel ondermijning draagt bij aan een adequate aanpak van ondermijning. We willen de verschijningsvormen van ondermijning signaleren, aanpakken en voorkomen. We zoeken hierbij de samenwerking met inwoners, ondernemers, onze partners en wetenschappelijk onderzoek (universiteit Tilburg). De leerstoel ondermijning is primair gericht op het wetenschappelijk onderzoek. We werken hierin samen met de gemeenten Waalwijk en Heusden, en de provincie Noord-Brabant. Het doel van de leerstoel is om te komen tot een andere manier om ondermijnende criminaliteit aan te pakken. Het accent ligt op het creëren van professionele weerbaarheid, het stimuleren van de meldingsbereidheid in het buitengebied, en aandacht voor vakantieparken.	De verwachtte looptijd van twaalf maanden voor de deelprojecten bleek niet haalbaar. Door de beperkingen rondom fysieke bijeenkomsten legde de onderzoekers de focus op het verkrijgen van relevante gegevens, het voeren van digitale gesprekken en de juridische aspecten van de deelprojecten. In 2022 vindt met een aantal fysieke bijeenkomsten een inhaalslag plaats. Raadsinformatiebrief 'voortgang 'Leerstoel ondermijning' d.d. 23 november 2021.	

Crisisbeheersing en brandveiligheid

Wat zouden we doen?	Wat hebben we gedaan?	
We geven efficiënt en effectief uitvoering aan het Besluit veiligheidsregio's. We onderzoeken de (door-) ontwikkeling van een (meer) regionale crisisorganisatie. Hierbij behoudt lokale bevolkingszorg onze prioriteit.	De focus ging uit naar COVID-19. De doorontwikkeling is in overleg met het district Hart van Brabant en de Veiligheidsregio Midden-en-West-Brabant verplaatst naar de actieagenda 2022.	
We geven structurele aandacht aan brandveiligheid in woonwijken (na incidenten) en op specifieke locaties (natuurgebieden/ bedrijventerreinen). Voorlichting na brand zorgt voor bewustwording en handelingsbekwaamheid. In 2021 ontwikkelen we de vormen van voorlichting door en betrekken we de buurt(preventie) nadrukkelijker bij de uitvoering.	Het onderhoud van bluswater is geprofessionaliseerd en meerjarig belegd. In 2021 boorden de gemeente één extra put én herstelde twee putten.	
	De doorontwikkeling van 'voorlichting na brand' is vanwege COVID19 niet opgepakt.	

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Wat heeft het gekost?

Taakveld	Begroting	Begroting na	Realisatie	Saldo	V/N
1.1 CRISISBEH EN BRANDWEER	1.391	1.365	1.326	39	V
1.2 OPENB ORDE EN VEILIGHEID	778	839	819	20	V
Totaal lasten programma 1	**2.168**	**2.204**	**2.145**	**59**	**V**
1.2 OPENB ORDE EN VEILIGHEID	76	63	92	29	V
Totaal baten programma 1	**76**	**63**	**92**	**29**	**V**
Saldo programma 1	**-2.093**	**-2.141**	**-2.052**	**88**	**V**

Toelichting lasten	Structureel/ incidenteel (S/I)	Voordelig/ nadelig (V/N)	Bedrag (x €1.000)
Taakveld 1.1 Crisisbeheer en brandweer			
Overige afwijkingen	I	V	39
Taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid			
Secundaire handhavingsstrategie De resterende middelen voor de secundaire handhavingsstrategie (handhaving arbeidsmigranten) zijn niet volledig ingezet. Ook de onttrekking uit de algemene reserve is daardoor lager.	I	V	51
Controle coronatoegangsbewijzen De landelijke overheid stelde middelen beschikbaar (zie baten) voor de controle op een geldig coronatoegangsbewijs op bepaalde locaties. De (subsidie)kosten zijn hier verantwoord.	I	N	-29
Overige afwijkingen	I	N	-2

Toelichting baten	Structureel/ incidenteel (S/I)	Voordelig/ nadelig (V/N)	Bedrag (x €1.000)
Taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid			
Subsidie controle coronatoegangsbewijzen De landelijke overheid stelde middelen beschikbaar (zie baten) voor de controle op een geldig coronatoegangsbewijs op bepaalde locaties.	I	V	29

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Programma 2. Verkeer en vervoer

Omschrijving van het programma

Loon op Zand is een landelijke gemeente met grote recreatieve mogelijkheden. Verkeersveiligheid en bereikbaarheid zijn belangrijke voorwaarden voor een gezonde economie, een bloeiende recreatie en een prettige woonomgeving. Het uitgangspunt is een veilige, schone en functionele leefruimte, waarin de fysieke structuur de maatschappelijke structuur ondersteunt. De voorzieningen in de leefomgeving moeten schoon, heel en veilig zijn. Hierbij is tevens aandacht voor de samenhang met ruimtelijke ontwikkelingen, veiligheid, toerisme, gezondheid en duurzaamheid. Binnen de regio wordt de verbinding en samenhang met omliggende gemeenten steeds belangrijker. Verkeer, wegen, water en groen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden, zowel qua beleving, als voor het beheer. Deze onderdelen van de openbare ruimte zijn bij verschillende programma's in deze begroting ondergebracht. Verkeer en wegen in programma 2, groen in programma 5 en afval, water en riolering in programma 7. Om een beeld te schetsen van de integrale benadering is in dit programma het integraal beheer opgenomen.

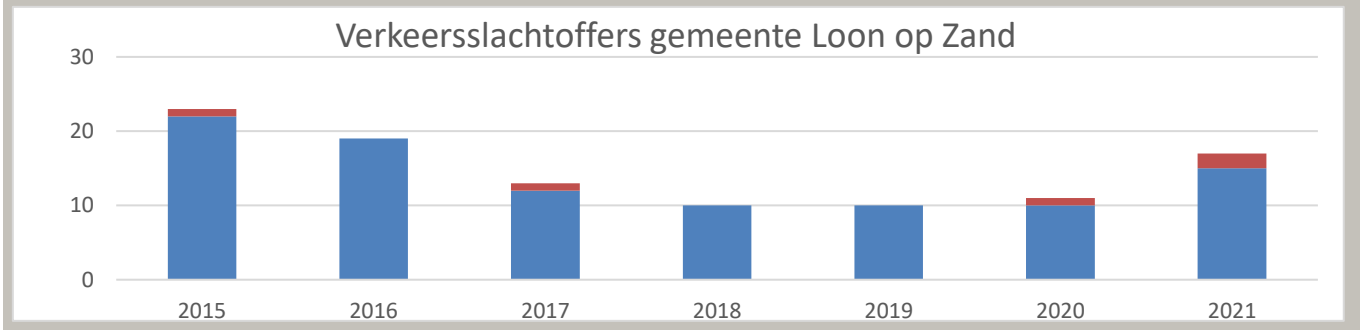


Taakvelden

Programma 2 bestaat uit de volgende taakvelden:
2.1 Verkeer en vervoer
2.2 Parkeren
2.5 Openbaar vervoer

Verbonden partijen

Geen van de verbonden partijen zijn financieel gerelateerd aan programma 2.



Wat wilden we bereiken?

- De basis is op orde in de openbare ruimte;
- Een minimaal aantal (letsel)ongevallen en een verbetering van het verkeersveiligheidsgevoel;
- We verminderen overlast vanwege het parkeren van grote voertuigen;
- We behouden, dan wel verbeteren, het voorzieningenniveau van het openbaar vervoer.

Kwaliteit openbare ruimte		
Wat zouden we doen?	**Wat hebben we gedaan?**	
We zetten in op onderhoud en vervanging om de vastgelegde kwaliteitsniveaus te behalen. We gaan hierbij voor sober en doelmatig, maar wel technisch in orde. Uitgangspunt is dat er sprake is van 1 op 1 vervanging; er vindt geen toevoeging of wijziging van functies plaats.	De openbare ruimte is onderhouden op het vastgestelde kwaliteitsniveau. We hebben een aantal grote projecten afgerond zoals Leo XIII straat en Heiakker. Ook zijn er wegen verbeterd zoals Loonse Moleneind, 't Hoekje.	

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Hierbij kijken we naar de uitvoering van werkzaamheden, waarbij we efficiencyslagen maken door enerzijds in te zetten op het gebruik van duurzamere materialen en nieuwe technieken en anders door de optimalisatie van onze werkprocessen.	Op het gebied van duurzaamheid schaften we waar het kan elektrisch gereedschap aan. Ook zijn we bij de gladheidsbestrijding over gegaan naar de nat zout methode wat zorgt voor minder belasting van het milieu en ook een efficiënter werkproces oplevert.	
We blijven inzetten op het combineren van werkzaamheden (werk met werk maken), zodat overlast voor inwoners wordt verminderd en projecten doelmatig kunnen worden uitgevoerd.	Bij werkzaamheden zijn zoveel mogelijk combinaties gemaakt. Als we de weg vervingen dan vervingen we gelijk het groen.	
In de aanloop naar de Kadernota 2022 komen we tot een heroverweging van de investeringsagenda. Uit het oogpunt van financieel beheer, en in relatie tot de geldende beheerplannen, leggen we keuzes voor over het moment van uitvoeren van investeringsprojecten, het afsluiten van investeringskredieten of het beëindigen van investeringsprojecten.	Alle kredieten zijn beoordeeld. Kredieten welke konden afgesloten, zijn afgesloten. Verder zijn we overgegaan naar een voorbereidings- en uitvoeringskrediet voor projecten.	

Verkeersveiligheid

Wat zouden we doen?	Wat hebben we gedaan?	
Het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030 (rijksbeleid) introduceert de risico gestuurde aanpak, lagere overheden nemen deze aanpak over. De regio Hart van Brabant pakt deze aanpak regionaal op.	Het Uitvoeringsplan Verkeer is aan de hand van de Verkeersvisie, risicoanalyse (regionaal opgesteld) en actuele ontwikkeling aangepast. Daaruit volgende projecten worden vanaf 2022 uitgevoerd.	
Daarnaast continueren we de huidige (mensgerichte) aanpak in samenwerking met de regio Hart van Brabant, de scholen en Veilig Verkeer Nederland.	Ondanks Corona zijn mensgerichte verkeersveiligheidsprojecten (al dan niet in aangepaste vorm) doorgegaan.	
We onderschrijven ook de actie ‘Brabant gaat voor NUL verkeersdoden’ en we werken blijvend aan veilige fiets- en voetpaden.	Op diverse locaties zijn verbeteringen aan voet- en fietspaden doorgevoerd. Helaas nam het aantal verkeersslachtoffers, in lijn met de landelijke trend, wel toe.	

Parkeren

Wat zouden we doen?	Wat hebben we gedaan?	
Om de ervaren overlast te verminderen stellen we beleidsregels op voor het parkeren van grote voertuigen in de openbare ruimte in de kernen Loon op Zand en De Moer.	Onderzocht is hoeveel ruimte in de openbare ruimte nodig is voor het parkeren van grote voertuigen in deze kernen. Nu bekijken we waar die ruimte beschikbaar is om te inrichten voor het parkeren van grote voertuigen. Op het moment dat deze ruimte gevonden is én ingericht voor parkeren, kunnen de beleidsregels worden vastgesteld.	

Openbaar vervoer

Wat zouden we doen?	Wat hebben we gedaan?	
Voor het openbaar vervoer binnen onze gemeente is de provincie verantwoordelijk. In overleg met provincie en vervoerder, zetten we erop in dat openbaar vervoer beschikbaar blijft in onze kernen.	Bij ieder wijzigingsvoorstel van de dienstregeling of andere aanpassingsvoorstellen in 2021 traden we in contact met de provincie of vervoerder.	
We sturen op verbeteringen van de bestaande openbaar vervoervoorzieningen. Hierbij hebben we ook aandacht voor de (OV-) bereikbaarheid van de Leisure voorzieningen en het doelgroepen- en leerlingen vervoer.	We droegen bij aan het ambitiedocument ‘gedeelde mobiliteit’ van de provincie en andere gemeenten in onze provincie.	
Daarnaast brengen we het vervoer op de ‘laatste kilometer’ (het vervoer tussen de bushalte en bestemming) onder de aandacht. Met nadrukkelijk onze aandacht op regiovervoer, het AutoMaatje en fietsen.	Met de komst van de elektrische deelscooter is onze gemeente een vervoermiddel rijker waarmee die ‘laatste kilometer’ gemaakt kan worden.	

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

We blijven in dialoog met de provincie en vervoerder over het vervoer binnen de huidige concessie. Daarnaast nemen we deel aan de voorbereidingen voor de nieuwe concessie die medio december 2022 ingaat.	Het opgestelde ambitiedocument 'gedeelde mobiliteit' is de basis voor de komende concessie, deze loopt af in december 2024. De voorbereidingen voor de nieuwe concessie zijn vanwege corona echter uitgesteld en starten later.	

Wat heeft het gekost?

Taakveld	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo	V/N
2.1 VERKEER EN VERVOER	2.864	2.923	2.880	43	V
2.5 OPENBAAR VERVOER	1	2	2	-0	N
Totaal lasten programma 2	**2.864**	**2.924**	**2.882**	**43**	**V**
2.1 VERKEER EN VERVOER	357	332	358	26	V
Totaal baten programma 2	**357**	**332**	**358**	**26**	**V**
Saldo programma 2	**-2.507**	**-2.592**	**-2.523**	**69**	**V**

Toelichting lasten	Structureel/ incidenteel (S/I)	Voordelig/ nadelig (V/N)	Bedrag (x €1.000)
Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer			
Wegen Voor de projecten die bij wegen worden uitgevoerd is de vacature van de toezichthouder niet ingevuld in verband met krapte op de arbeidsmarkt.	I	V	36
Openbare verlichting Er zijn veel schades aan lantaarnpalen gereden door de gladheid in februari 2021.	I	N	-49
Onkruidbestrijding op verhardingen De werkzaamheden zijn met nieuwe technieken efficiënter uitgevoerd.	S	V	28
Overige afwijkingen Onder andere bevorderen verkeersveiligheid, gladheidbestrijding en civiele kunstwerken	I	V	28

Toelichting baten	Structureel/ incidenteel (S/I)	Voordelig/ nadelig (V/N)	Bedrag (x €1.000)
Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer			
Overige afwijkingen	I	V	26

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Programma 3. Economie

Omschrijving van het programma

We zetten in op een welvarende en bereikbare gemeente. We streven naar een gunstig vestigingsklimaat voor onze ondernemers. Behoud en versterking van de werkgelegenheid staat daarbij voorop. Ontwikkeling en uitbouw van de leisuresector (vrijetijdseconomie) en de benodigde infrastructuur (vervoersmogelijkheden) zijn daarbij onze speerpunten. Gastvrijheid zit in ons DNA. We zijn trots op het toeristisch karakter van onze gemeente. Met 'de Efteling', Nationaal Park 'de Loonse en Drunense Duinen' en de rust van het Brabantse platteland hebben we sterke troeven in handen. Duurzaam Bourgondisch toerisme heeft de potentie een extra troef te worden.



Taakvelden

Programma 3 bestaat uit de volgende taakvelden:
3.1 Economische ontwikkeling
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
3.4 Economische promotie

Verbonden partijen

Geen van de verbonden partijen zijn financieel gerelateerd aan programma 3.

Beleidsindicatoren	Peildatum	Loon op Zand	Nederland
Functiemenging (%)	2020	50,2%	53,2%
Vestiging van bedrijven (per 1.000 inwoners 15 t/m 74 jaar)	2020	130,4	135,2

Wat wilden we bereiken?

- Krachtenbundeling, efficiency en een professionele aanpak van toeristisch-recreatieve marketing en gastheerschap voor onze gemeente en de Langstraat-regio;
- Versterken van onze uitstraling als gastvrije toeristische gemeente;
- In 2030 stoten we 49% minder CO2 uit ten opzichte van 1990, in 2050 is dit minder dan 95%;
- In 2050 zijn we aardgasvrij.

Recreatie en toerisme		
Wat zouden we doen?	**Wat hebben we gedaan?**	
We voeren met het Regionaal Bureau voor Toerisme De Langstraat het gesprek over de toekomst en een afbouw van de subsidie vanaf 2023.	Eind 2021 heeft het Regionaal Bureau voor Toerisme (RBT) de Langstraat een presentatie gegeven aan de gemeenteraad over de resultaten van de afgelopen jaren en hun plannen voor de toekomst. De financiële consequenties worden meegenomen in de kadernota en de begroting voor 2023.	
Voor een gastvrije en toeristische gemeente als Loon op Zand hebben naast digitale informatiemiddelen ook toegankelijke fysieke informatiepunten een meerwaarde. Het streven is om in Loon op Zand een Toeristisch Informatiepunt (TIP) te realiseren in de Nieuwe Wetering. Totdat dit gereed is willen we een tijdelijk TIP op een andere locatie inrichten.	In 2021 hebben we mede door corona nog geen geschikte locatie gevonden voor een tijdelijk TIP. Het realiseren van meer informatiepunten in regio de Langstraat, en dus ook in onze gemeente, is en blijft echter een belangrijk speerpunt. Dit kwam eind 2021 ook terug in de presentatie van het RBT aan de gemeenteraad.	

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Duurzaamheid		
Wat zouden we doen?	**Wat hebben we gedaan?**	
In de Regionale Energie en Klimaatstrategie (REKS) worden bovengemeentelijke keuzes gemaakt om de opgaven uit het Klimaatakkoord te kunnen realiseren. Het definitief bod REKS wordt uitgewerkt in HvB met verdiepingsslagen en een uitvoeringsorganisatie om de voorgenomen projecten ook daadwerkelijk te kunnen uitvoeren.	De REKS is vastgesteld door de gemeenteraad. Na het vaststellen van de REKS heeft het college besloten de intentieverklaring te ondertekenen voor deelname aan het Regionaal Publiek Ontwikkelbedrijf en het Klimaatfonds. Het is de bedoeling dat definitieve deelname in de 2e helft van 2022 wordt vastgesteld door de gemeenteraad.	
In de transitievisie warmte Loon op Zand wordt vastgelegd wanneer welke wijken of buurten van het aardgas kunnen worden afgekoppeld. Voor de wijken of buurten die voor 2030 gepland staan, moet per wijk met bewoners en de eigenaren van gebouwen worden vastgelegd wat de warmteopties zijn om aardgasvrij te worden en wat de gevolgen hiervan zijn voor de maatschappij en de bewoners. Participatie is verplicht. Hiervoor zal de komende jaren structureel capaciteit beschikbaar moeten worden gesteld.	De Transitievisie warmte (TVW) is vastgesteld. Er is een burgerpanel gehouden, er zijn informatie avonden en meedenkgroepen georganiseerd, alle stakeholders zijn uitvoerig gesproken. Er is onderzoek uitgevoerd naar technisch- economische, beheer en onderhoud en sociaal- economische en ruimtelijke aspecten in de gemeente. Op basis van deze analyses zijn de eerste pilotwijken uitgekozen om de warmtetransitie te starten en aardgasvrij te worden. Dit zijn Pannenhoef, Molenwijk en bedrijventerrein Kaatsheuvel.	
Constructieve samenwerking met Ecloz, de regio, Casade, andere partners en burgers is essentieel. In het Klimaatakkoord is een energieloket verplicht gesteld. Onlangs zijn wij aangesloten bij het energieloket dat door Dongen en Ecloz is ontwikkeld. Dit energieloket dient structureel operationeel te blijven en hiervoor dient budget beschikbaar te worden gesteld. Constructieve samenwerking met Ecloz, gemeente Dongen en de regio is essentieel.	Het fysieke energieloket is gestart in samenwerking met ECLoZ. Tussen Dongen, Hilvarenbeek en Goirle-Riel is een digitaal energieloket opgezet om inwoners te informeren.	

Overig

Veel bedrijven moesten noodgedwongen tijdelijk de deuren sluiten door de opgelegde coronamaatregelen. Het vooruitzicht was dat de activiteiten in de loop van 2021 weer zouden kunnen worden opgepakt. Hoewel er verschillende compensatiemaatregelen beschikbaar zijn gesteld, hebben veel bedrijven hun reserves moeten aanspreken. Om de ondernemers een impuls te geven hun bedrijven weer op te starten is een corona stimuleringsfonds opgezet. Met deze subsidieregeling stelden we een tegemoetkoming beschikbaar in de kosten die verbonden zijn aan de doorstart van activiteiten in 2021.
Ruim 70 ondernemers maakten in 2021 gebruik van deze regeling. Met behulp van de subsidie knapten horecaondernemers hun terrassen op en konden zij hun bestelsystemen digitaliseren. Verschillende ondernemers in de contactberoepen investeerden de subsidie in hun praktijk. Er werd zelfs een gratis kindervakantieweek georganiseerd door een groepsaccommodatie.

Wat heeft het gekost?

Taakveld	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo	V/N
3.1 ECONOMISCHE ONTWIKKELING	120	220	210	10	V
3.2 FYSIEKE BEDRIJFSINFRASTRUCT	149	272	400	-128	N
3.3 BEDR LOKET EN BEDR REG	13	13	24	-11	N
3.4 ECONOMISCHE PROMOTIE	463	494	364	130	V
Totaal lasten programma 3	**746**	**1.000**	**999**	**0**	**V**
3.2 FYSIEKE BEDRIJFSINFRASTRUCT	142	163	677	514	V
3.3 BEDR LOKET EN BEDR REG	15	15	13	-2	N
3.4 ECONOMISCHE PROMOTIE	2.745	2.745	2.828	83	V
Totaal baten programma 3	**2.902**	**2.923**	**3.518**	**595**	**V**
Saldo programma 3	**2.156**	**1.923**	**2.518**	**595**	**V**

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Toelichting lasten	Structureel/ incidenteel (S/I)	Voordelig/ nadelig (V/N)	Bedrag (x €1.000)
Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling			
Overige afwijkingen	I	V	10
Taakveld 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur			
Grondexploitaties (bedrijventerreinen) Dit betreft de uitgaven die zijn gedaan voor onder andere bouw- en woonrijp maken van grondexploitatieprojecten. Deze kosten zijn overgeboekt naar de balans.	I	N	-69
Duurzaamheid Dit is de betaling aan Casade en Energie collectief Loon op Zand. Hier is een subsidie voor ontvangen (zie batenkant).	I	N	-75
Overige afwijkingen	I	V	16
Taakveld 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen			
Overige afwijkingen	I	N	-11
Taakveld 3.4 Economische promotie			
Salariskosten We hebben een voordeel op salariskosten door het later invullen van een vacature.	I	V	50
Relatiemanagement toeristische sector Er is minder uitgegeven van het budget voor relatiemanagement met de toeristische sector. De Vereniging Verblijfsaccommodaties Loon op Zand is inmiddels opgericht.	I	V	40
Overige afwijkingen Onder andere terugbetaling subsidie RBT, toeristisch informatiepunt en subsidies evenementen	I	V	40

Toelichting baten	Structureel/ incidenteel (S/I)	Voordelig/ nadelig (V/N)	Bedrag (x €1.000)
Taakveld 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur			
Grondexploitaties (bedrijventerreinen) Op een aantal grondexploitaties is de verliesvoorziening verlaagd als gevolg van het verwachte projectresultaat. Ook zit hier de overboeking naar balans in verwerkt	I	V	439
Duurzaamheid Er is een subsidie ontvangen, welke is doorbetaald aan Casade en Energie collectief Loon op Zand (Zie ook lastenkant).	I	V	75
Taakveld 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen			
Overige afwijkingen	I	N	-2
Taakveld 3.4 Economische promotie			
Toeristenbelasting De daling van het aantal overnachtingen als gevolg van corona was minder groot van we aanvankelijk hadden verwacht.	I	V	65
Overige afwijkingen	I	V	18

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Programma 4. Onderwijs

Omschrijving van het programma

Dit programma omvat activiteiten gericht op educatie binnen de gemeente Loon op Zand. De gemeente ondersteunt en schept hiervoor de voorwaarden.



Taakvelden

Programma 4 bestaat uit de volgende taakvelden:
4.1 Openbaar basisonderwijs
4.2 Onderwijshuisvesting
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Verbonden partijen

Geen van de verbonden partijen zijn financieel gerelateerd aan programma 4.

Beleidsindicatoren	Peildatum	Loon op Zand	Nederland
Absoluut verzuim (per 1.000 leerlingen)	2020	2,2	2,7
Relatief verzuim (per 1.000 leerlingen)	2020	12	26
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (% deelnemers aan het VO- en MBO onderwijs)	2020	1,6%	1,7%

Wat wilden we bereiken?

- We dragen zorg voor voldoende, kwalitatief goede en goed gespreide huisvesting van scholen;
- Alle leerlingen in het onderwijs hebben gelijke (ontwikkelings)kansen;
- We verbeteren basisvaardigheden bij volwassenen.

Onderwijshuisvesting

Wat zouden we doen?	Wat hebben we gedaan?	
De verantwoordelijkheid voor de huisvesting van het onderwijs is een gedeelde verantwoordelijkheid van de gemeente en de schoolbesturen. Met de uitvoering van het project Frisse scholen maken we een inhaalslag met betrekking tot de kwaliteit van de huisvesting. Via het ontwikkelen van een Integraal Huisvestingsplan willen we de gezamenlijke verantwoordelijkheid structureel inkaderen. Inmiddels zijn we gestart met de bouw van de nieuwe school ‘De Berk’.	Stappen zijn gezet in het “fris” maken van de basisscholen in onze gemeente. Zo gingen Theresia en de Klimop samen op in de nieuwgebouwde school De Berk. Er vond groot onderhoud plaats in de Kinderboom, de Bussel en de Lage Weijkens. In deze school werd ook het aanwezige asbest verwijderd. Gezamenlijk met de schoolbesturen vroegen we de SUVIS-subsidie aan voor de diverse verbeteringsmaatregelen. De aangevraagde subsidie werd toegekend.	

Doorgaande leerlijn

Wat zouden we doen?	Wat hebben we gedaan?	
We bieden voldoende en kwalitatief goede plekken met voorschoolse educatie en maken afspraken met de partners over de aansluiting van activiteiten en overdracht van (doelgroep)kinderen.	We maakten afspraken met de aanbieders van zowel het reguliere aanbod (via kinderopvang-organisaties) als het aanvullende aanbod (scholen, bibliotheek, maatschappelijk werk) over de overdracht en monitoring van (doelgroep)kinderen. We voldoen we aan de eisen.	

Volwasseneducatie

Wat zouden we doen?	Wat hebben we gedaan?	
Mensen die laaggeletterd zijn hebben moeite met de basisvaardigheden: taal, rekenen en digitale vaardigheden. Het verbeteren van deze	Een nieuwe aanpak “Midden-Brabant maakt het duidelijk” kwam tot stand en werd ondertekend door	

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

vaardigheden is noodzakelijk om mee te kunnen (blijven) doen in onze steeds complexer wordende maatschappij en om een goede plek te krijgen en behouden op de arbeidsmarkt. We creëren een plaats voor de doelgroep waar ze met vragen terecht kunnen en worden doorverwezen naar een passende aanpak. We creëren bewustzijn bij partijen, zodat laaggeletterdheid wordt herkend en erkend.	alle partners in de regio. Door sluiting van locaties zijn trainingen opgeschort. Het Taalhuis is gestart in buurthuis Pannenhoef. Vanwege Corona werd kort na de start het buurthuis gesloten. Activiteiten en spreekuur zijn daardoor opgeschort.	
De ontwikkeling van volwasseneneducatie wordt grotendeels gezamenlijk opgepakt door de gemeenten in Midden-Brabant. De gemeente Tilburg is centrumgemeente voor de regio Midden-Brabant en ontvangt de WEB-middelen vanuit het Rijk. Deze middelen worden in afstemming met de overige gemeenten ingezet voor de inkoop van trajecten die gericht zijn op het verbeteren van de basisvaardigheden.	Via het Regionaal Overleg Educatie Midden-Brabant (het ROEM) maakten de regiogemeenten samen met gemeente Tilburg afspraken over de inzet van de WEB-middelen.	

Wat heeft het gekost?

Taakveld	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo	V/N
4.1 OPENBAAR BASISONDERWIJS	-	-	-	-	V
4.2 ONDERWIJSHUISVESTING	801	1.198	1.052	146	V
4.3 ONDERWIJSBEL EN LEERL ZKN	1.029	1.132	1.034	97	V
Totaal lasten programma 4	**1.830**	**2.330**	**2.086**	**243**	**V**
4.2 ONDERWIJSHUISVESTING	56	283	262	-21	N
4.3 ONDERWIJSBEL EN LEERL ZKN	319	342	287	-55	N
Totaal baten programma 4	**375**	**625**	**549**	**-76**	**N**
Saldo programma 4	**-1.455**	**-1.705**	**-1.537**	**167**	**V**

Toelichting lasten	Structureel/ incidenteel (S/I)	Voordelig/ nadelig (V/N)	Bedrag (x €1.000)
Taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting			
Blokkendoos De werkzaamheden aan de Blokkendoos vinden in 2022 plaats.	I	V	43
Overige afwijkingen o.a. subsidieaanvraag, schadekosten, huurbijdragen en -vergoeding, projectleiding nieuwbouw de Berk	I	V	103
Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken			
Onderwijsachterstanden De ontvangen rijksmiddelen Onderwijsachterstanden (OAB) zijn niet volledig besteed (zie ook batenkant).	I	V	50
Leerlingenvervoer Door de coronamaatregelen hebben er dure ritten voor het leerlingenvervoer plaatsgevonden.	I	N	-26
Peuteropvang Het aantal kinderen dat gebruik maakt van gesubsidieerde peuteropvang was minder dan verwacht.	I	V	28
Overige afwijkingen Onder andere minder ritten gymvervoer en leerplicht	I	V	45

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Toelichting baten	Structureel/ incidenteel (S/I)	Voordelig/ nadelig (V/N)	Bedrag (x €1.000)
Taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting			
Overige afwijkingen	I	N	-21
Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken			
Onderwijsachterstanden De ontvangen rijksmiddelen Gemeentelijk Onderwijs Achterstanden Beleid (GOAB) en Nationaal Programma Onderwijs (NPO) die niet in 2021 zijn besteed, zijn naar de balans gebracht (zie ook de lastenkant).	I	N	-51
Overige afwijkingen	I	N	-4

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Programma 5. Sport, cultuur en recreatie

Omschrijving van het programma

Door middel van het programma Sport, Cultuur en Recreatie willen we als gemeente een bijdrage leveren aan het leefklimaat van de gemeente.

Taakvelden

Programma 5 bestaat uit de volgende taakvelden:
5.1 Sportbeleid en activering
5.2 Sportaccommodaties
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
5.5 Cultureel erfgoed
5.6 Media
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Verbonden partijen

Aan programma 5 zijn de volgende verbonden partijen (financieel) gerelateerd:
- Exploitatie De Werft en De Wetering

Beleidsindicatoren	Peildatum	Loon op Zand	Nederland
Niet-sporters (%)	2020	50,1%	49,3%

Wat wilden we bereiken?

- We behouden de status Nationaal Park voor de Loonse en Drunense Duinen;
- Een groen- en bomenstructuur in de gemeente die bijdraagt aan een gezonde leefomgeving;
- Onze inwoners kunnen gebruik blijven maken van de door de Bibliotheek Midden-Brabant aangeboden producten en diensten;
- We realiseren de ‘nieuwe’ Wetering als het dorpshuis van de kern Loon op Zand;
- Elke inwoner doet vanuit het oogpunt van gezondheid, ontplooiing en meedoen, op een verantwoorde wijze aan enige vorm van sportbeoefening en/of bewegen.

Kwaliteit openbare ruimte (groen)		
Wat zouden we doen?	**Wat hebben we gedaan?**	
We geven uitvoering aan het beheerplan openbaar groen, dat de raad in 2019 vaststelde. Het grootste onderdeel hiervan is het vervangen van groenvoorzieningen die verouderd zijn. Het uitgangspunt daarbij is dat we de technische kwaliteit van de groenvoorziening in stand houden om de afgesproken kwaliteit te borgen (schoon, heel, veilig).	We zijn begonnen met groenrenovaties verspreid over onze gemeente. Hierbij zijn groenvakken vervangen of soms grootschalige reconstructies uitgevoerd. Voorbeelden van locaties zijn Crispijnstraat, Ferdinand Bolplein en delen van de Prinsessenbuurt. Hierin heeft ook participatie met de bewoners plaats gevonden.	
Om een kwalitatief en kwantitatief goede groen- en bomenstructuur te hebben en te houden, is vastgesteld dat als er groen of bomen weggaan er ook weer groen of bomen terug moeten komen (de zogenaamde herplantplicht). Dit geldt ook voor gemeentelijke groenvakken en bomen.	We hebben op verschillende locaties het groen vervangen door groen. Waar mogelijk is gekozen voor andere types groen om de biodiversiteit te verhogen.	
In 2021 evalueren we het hondenbeleid (dateert van 2015). Op basis van de evaluatie bepalen we het eventueel benodigde vervolg.	Het hondenbeleid is geëvalueerd, het beleid blijft gelijk. Wel is een aantal hekken vervangen.	

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

De Wetering Loon op Zand		
Wat zouden we doen?	**Wat hebben we gedaan?**	
In samenwerking met de Wetering Plan Groep (WPG/burgerinitiatief) gaan we de ontwikkeling, realisatie en exploitatie van de 'nieuwe' Wetering vormgeven. Het college stelde het plan van aanpak voor de 'nieuwe' Wetering en het Programma van Eisen (PvE) vast. Dit PvE, dat tot stand kwam in nauwe samenwerking met de WPG en toekomstige gebruikers, hanteren we als uitgangspunt voor de ontwerpfase. Hierbij beoordelen we de kosten en baten voor de realisatie en exploitatie integraal.	De gemeenteraad heeft een krediet verstrekt voor de ontwikkeling en realisatie van de 'nieuwe' Wetering, waarbij het middendeel en de sporthal gasloos wordt gerealiseerd. De gemeenteraad besloot om te kiezen voor een beheervereniging met bewoners uit Loon op Zand. De beheervereniging gaat de exploitatie en beheer van het dorpshuis vormgeven op basis van een maatschappelijk ondernemingsplan. Het VO+ ontwerp voor de vernieuwbouw is opgesteld in samenwerking met de toekomstige gebruikers.	

Sportbeleid (het inzetten van sport als middel)		
Wat zouden we doen?	**Wat hebben we gedaan?**	
We stimuleren sport- en beweegmogelijkheden voor alle inwoners door o.a. de inzet van de buurtsportcoach.	Er is ingezet op de uitbreiding van het sociale netwerk. In overleg met maatschappelijke partners is steeds gekeken naar mogelijkheden binnen de coronabeperkingen. Onder andere door de inzet van een Beweegmobiel (sportbus). Bij het opstarten van activiteiten na een lockdown, ging veel aandacht naar het uitnodigen van speciale doelgroepen.	
We zorgen voor een kwalitatief goede basisinfrastructuur van sport- en beweegaccommodaties en voorzieningen om het sporten en bewegen voor alle inwoners zo goed mogelijk te faciliteren. We maken daartoe o.a. afspraken met de sportverenigingen over het beheer en onderhoud van de sportcomplexen.	De voorbereidingen voor de actualisatie van de meerjarenonderhoudsplannen zijn gedaan, zodat in 2022 alle buitensportverenigingen eenduidig worden meegenomen.	
We ondersteunen sportverenigingen bij organisatorische en bestuurlijke vraagstukken en we stimuleren de maatschappelijke betrokkenheid door o.a. het oprichten van een sportraad.	De sportraad is opgericht. Daarnaast zijn er veel contacten geweest met de sportverenigingen in verband met de coronamaatregelen.	

Gebouwenbeheer en accommodatiebeleid		
Wat zouden we doen?	**Wat hebben we gedaan?**	
Maatregelen treffen in de gebouwgebonden kosten. Dat betekent dat we de bestaande afspraken voor wat betreft schoonmaak, energie, en receptie en beveiliging tegen het licht houden en waar mogelijk aanscherpen.	Bestaande afspraken voor receptie en beveiliging zijn verwerkt in de overeenkomst met Bijzonder Bruisend B.V. (BBbv). Over het schoonmaakcontract zijn wij in gesprek met WML. Energie-inkoop vindt plaats in samenwerking met gemeente Waalwijk, momenteel zien wij geen voordeligere mogelijkheid om energie in te kopen.	
Najaar 2020 start een onderzoek naar de wijze waarop we het beheer van onze gebouwen hebben georganiseerd en hoe we daar efficiencyslagen in kunnen maken. Daarbij nemen we ook de afweging mee van een gewijzigde keuze in het onderhoudsniveau dat we nastreven.	In 2021 zijn Duurzame MJOP's opgesteld. Daarnaast is ook een aanbesteding gestart voor onderhoud Elektrotechnische- en Werktuigbouwkundige installaties voor De Werft, Het Klavier, Brandweerkazerne Loon op Zand en Brandweerkazerne Kaatsheuvel.	
Er start een onderzoek naar het (gewenst) gebruik van onze accommodaties.	Met de komst van de beleidsmedewerker accommodatie, het onderzoek naar het voorliggend veld en het opstellen van de visie op het Sociaal Domein is de basis gelegd voor dit onderzoek.	

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Wat heeft het gekost?

Taakveld	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo	V/N
5.1 SPORTBELEID EN ACTIVERING	676	711	669	42	V
5.2 SPORTACCOMODATIES	1.576	1.166	1.205	-38	N
5.3 CULTUURPRES,-PROD,-PARTICIPA	100	100	92	8	V
5.5 CULTUREEL ERFGOED	32	57	31	26	V
5.6 MEDIA	506	538	538	-0	N
5.7 OPENB GR EN (OPENL) RECREAT	2.264	2.116	2.078	37	V
Totaal lasten programma 5	**5.154**	**4.688**	**4.613**	**75**	**V**
5.1 SPORTBELEID EN ACTIVERING	21	41	41	-0	N
5.2 SPORTACCOMODATIES	417	387	555	168	V
5.3 CULTUURPRES,-PROD,-PARTICIPA	14	14	14	0	V
5.5 CULTUREEL ERFGOED	0	0	-	-0	N
5.7 OPENB GR EN (OPENL) RECREAT	-	14	44	30	V
Totaal baten programma 5	**452**	**455**	**653**	**198**	**V**
Saldo programma 5	**-4.702**	**-4.232**	**-3.960**	**273**	**V**

Toelichting lasten	Structureel/ incidenteel (S/I)	Voordelig/ nadelig (V/N)	Bedrag (x €1.000)
Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering			
Gezonde leefstijlinterventies Bij nader onderzoek is gebleken dat er twee bedragen dubbel zijn geraamd, het gaat om een raming op het Sportakkoord en Buurtsport.	I	V	40
Overige afwijkingen	I	V	2
Taakveld 5.2 Sportaccommodaties			
Exploitatiekosten accommodaties De hogere kosten voor de accommodaties De Werft en De Wetering zijn in rekening gebracht bij EWW. Daarnaast een voordeel op niet begrote indexaties van de huurinkomsten.	I	N	-154
Overige afwijkingen Onder andere voorziening groot onderhoud en kapitaallasten	I	V	116
Taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie			
Overige afwijkingen	I	V	8
Taakveld 5.5 Cultureel erfgoed			
Kerkenvisie We verleenden de opdracht om de kerkenvisie op te stellen. Omdat de kosten in 2022 vallen, wordt voorgesteld dit budget over te hevelen naar 2022	I	V	26

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie			
Openbaar groen Bij de bomen is een achterstand in onderhoud geconstateerd. Er zijn kosten gemaakt om deze achterstanden weg te werken.	I	N	-34
Bermen en sloten Het reguliere onderhoud heeft plaats gevonden. Naar aanleiding van inspecties, waren er geen aanvullende werkzaamheden nodig, waardoor er middelen over zijn.	I	V	31
Speelvoorzieningen De speelvoorzieningen zijn geïnspecteerd en er is gewerkt aan een aanpak voor verdere renovaties. Ook is een aantal participatie trajecten anders uitgevoerd door Covid-19, waardoor de kosten lager zijn.	I	V	31
Strategisch vastgoed Extra inzet was nodig vanwege contractuele besprekingen met de exploitant van het klavier, geluidsproblematiek inzake De Werft, contracteren tijdelijke exploitant De Wetering en tijdelijke exploitatie van De Wetering.	I	N	-44
Natuurbehoud en ontwikkeling De eindafrekening STIKA van vorige jaren is teruggestort en Van Gogh Nationaal park is dit jaar niet gedaan.	I	V	48
Overige afwijkingen	I	V	5

Toelichting baten	Structureel/ incidenteel (S/I)	Voordelig/ nadelig (V/N)	Bedrag (x €1.000)
Taakveld 5.2 Sportaccommodaties			
Opbrengsten accommodaties De hogere kosten voor de accommodaties De Werft en De Wetering zijn in rekening gebracht bij EWW. Daarnaast is er een voordeel op huurinkomsten.	I	V	168
Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie			
Overige afwijkingen Onder andere opbrengsten snippergroen	I	V	30

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Programma 6. Sociaal domein

Omschrijving van het programma

Als gemeente hebben we de plicht kwetsbare inwoners te ondersteunen. Die verantwoordelijkheid is verankerd in de Wmo, de Jeugdwet en de Participatiewet. Er komen in 2021 nieuwe verantwoordelijkheden bij door de Wet op de Schuldhulpverlening (vroegsignalering) en de Wet Inburgering (maatschappelijke begeleiding en toeleiding naar werk). De kosten in het sociaal domein zijn de afgelopen jaren sterk gestegen: meer inwoners doen een beroep op door de gemeente gefinancierde voorzieningen. In programma 6 werken we aan de balans tussen toegankelijkheid (voor inwoners), betaalbaarheid (voor de gemeente) en kwaliteit (van de voorzieningen).



Taakvelden

Programma 6 bestaat uit de volgende taakvelden:
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie
6.2 Wijkteams
6.3 Inkomensregelingen
6.4 Begeleide participatie
6.5 Arbeidsparticipatie
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)
6.7 Maatwerkdienstverlening Jeugd en Wmo
6.8 Geëscaleerde zorg Jeugd en Wmo

Verbonden partijen

Aan programma 6 zijn de volgende verbonden partijen (financieel) gerelateerd:
- Baanbrekers
- Hart van Brabant – Bestuurscommissie jeugd.

Beleidsindicatoren	Peildatum	Loon op Zand	Nederland
Banen (per 1.000 inwoners van 15 tot en met 64 jaar)	2020	712,9	795,9
Jongeren met een delict voor de rechter (% 12 t/m 21 jaar)	2020	1%	1%
Kinderen in uitkeringsgezin (% kinderen tot 18 jaar)	2020	3%	6%
Netto arbeidsparticipatie (% werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking)	2020	70,9%	68,4%
Werkloze jongeren (% 16 tot en met 22 jaar)	2020	1%	2%
Personen met een bijstandsuitkering (per 10.000 inwoners)	Q1 2021	165,9	381,4
Lopende reintegratievoorzieningen (per 10.000 inwoners van 15 tot en met 64 jaar)	2020	74,7	202,0
Jongeren met jeugdhulp (% van alle jongeren tot 18 jaar)	1e helft 2021	10,1%	10,5%
Jongeren met jeugdbescherming (% van alle jongeren tot 18 jaar)	1e helft 2021	0,8%	1,1%
Jongeren met jeugdreclassering (% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar)	1e helft 2021	0,3%	0,3%
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo (per 10.000 inwoners).	1e helft 2021	760	649

Wat wilden we bereiken?

- Een passend voorzieningenniveau voor kwetsbare volwassenen, ouderen en jeugdigen;
- Een stabilisering van het gebruik van maatwerktrajecten jeugdhulp (normalisering en vroegtijdige interventie) en maatschappelijke ondersteuning (meer gebruik van algemene voorzieningen);
- Vroegtijdige signalering van (problematische) schulden en het vergroten van de financiële zelfredzaamheid van kwetsbare inwoners.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Grip op het sociaal domein		
Wat zouden we doen?	**Wat hebben we gedaan?**	
Grip op het sociaal domein is nauw verbonden met de monitor sociaal domein; één van de belangrijke producten uit 2020. Door zicht en inzicht in ontwikkelingen in de (lokale) samenleving, maar ook bijvoorbeeld het verloop van het zorgaanbod, kunnen we keuzes maken voor het gericht inzetten van beheers- en verbetermaatregelen en de effectiviteit daarvan beoordelen.	De gemeenteraad is tweemaal geïnformeerd over de stand van zaken in het sociaal domein via de raadsmonitor sociaal domein. Daarnaast startten we met het ontwikkelen van een beleidsmonitor (dashboards) voor jeugd en Wmo. De eerste concepten zijn opgeleverd.	
Inzetten van beheersmaatregelen, die moeten leiden tot een afvlakking van de groei van de zorgkosten.We werken aan een totaalpakket van maatregelen op basis van de volgende kernbegrippen: - Vroegsignalering en preventie (denk hierbij aan de inzet van schuldhulpverlening, wijk ggz-er, screener dyslexie en de praktijkondersteuner huisartsen GGZ jeugd); - Effectieve en efficiënte inzet van algemene voorzieningen, als passend alternatief voor de inzet van maatwerkvoorzieningen (denk hierbij aan jeugd- en opvoedondersteuning, recreatieve dagbesteding, huishoudelijke hulp); - Zakelijke empathie bij indicatiestelling: komen tot een sobere, doch doelmatige oplossing voor de zorgbehoefte. Dit kan zijn: sneller doorverwijzen naar de juiste regelingen en instanties, herindicatie op basis van evaluatie, indicatiestelling op basis van noodzaak, benutten van voorliggende voorzieningen; - Versterking opdrachtgeverschap in relatie tot onze partners in het voorliggend veld en Baanbrekers.	Binnen de opgave grip op het Sociaal domein is een aantal kansrijke projecten en initiatieven genoemd. De projecten zijn verder uitgewerkt om te bepalen of zij ook uitvoerbaar zijn en kwalitatief en kwantitatief resultaat opleveren. Dit heeft geleid tot een verdere verscherping van het aantal projecten. Sommige zijn geïmplementeerd, andere zitten nog in de voorbereidingsfase en enkele zijn gestopt omdat zij bij een verdere verdieping minder kansrijk of niet rijp genoeg waren om uitvoering aan te geven. Ook zijn er nieuwe kansrijke projecten benoemd en geïmplementeerd. Er zijn financieel en werkinhoudelijke successen geboekt. Dit zijn onder meer de kwaliteitsslag binnen het PGB-beleid en de inzet van de praktijkondersteuners jeugd-GGZ bij de huisartsen. Ook zijn er aandachtspunten waar we op moeten investeren. De belangrijkste zijn het datagedreven werken, waaronder het op voorhand benoemen van resultaat en indicatoren, en het positioneren van Grip in de P&C cyclus.	

Schuldhulpverlening		
Wat zouden we doen?	**Wat hebben we gedaan?**	
Uitvoering geven aan het beleidsplan integrale schuldhulpverlening volgens de lijnen preventie, vroegsignalering, curatie en nazorg.	We hebben aan alle punten uitvoering gegeven: - Preventie: voorlichtingsmateriaal op papier en digitaal is ontwikkeld, er is een geldloket in twee wijken opgezet, er is een regionaal mobiliteitsteam Midden-Brabant ivm Covid-19 opgezet, er is samenwerking met vrijwilligers gezocht voor laagdrempelige ondersteuning en er is inzet van onafhankelijke clientondersteuning. - Curatie; de beleidsregels zijn aangepast aan de wet, het proces voor ondernemers is ingericht en er is een convenant afgesloten met Baanbrekers en bewindvoerders. - Nazorg; We hebben voortgezet wat we al deden, zoals met de klant afspraken maken op welke momenten en op welke manier contact onderhouden wordt over hoe het gaat met de financiën.	
Uitvoering geven aan de nieuwe wettelijke taak vroegsignalering.	Er is gestart met de uitvoering van de wettelijke taak. In 2021 zijn 267 signalen binnengekomen. Alle meldingen zijn opgepakt met als doel grote financiële problemen te voorkomen. Gedurende het jaar bleek dat er nog meer geregeld moest worden om te voldoen aan alle wetgeving die van toepassing is. De	

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

	uitvoering en verbetering van het werkproces van vroegsignalering is een continu proces die doorlopen in 2022.	
Een aanbod inrichten voor ondernemers.	Er is gestart met de uitvoering van deze wettelijke taak.	
Alle lijnen gefaseerd goed inrichten zodat het maatschappelijk rendement groot is.	Er is gestart met het optimaliseren van de werkprocessen en instructies. Door deze optimalisering is het mogelijk om de praktijk te vertalen naar de ICT, waardoor we een beter gevuld dashboard creëren. Hierdoor kunnen we beter monitoren en streven naar verdere kwaliteitsverbetering van de dienstverlening.	

Inburgering

Wat zouden we doen?	Wat hebben we gedaan?	
Op het moment dat de nieuwe Wet inburgering per 1 juli 2021 van kracht wordt en de gemeente de (financiële) verantwoordelijkheid voor inburgering krijgt, is onze organisatie (cq. het Servicepunt) hierop ingericht. We werken het projectplan Veranderopgave inburgering 2019 – 2020 verder uit. Capaciteit, (werk)processen, instrumenten en de financiële omgeving richten we vervolgens gefaseerd in.	De nieuwe Wet inburgering is uitgesteld naar januari 2022. De reden: problemen binnen informatie-uitwisseling binnen de landelijke keten (oa DUO, IND, COA) en er bestond landelijk nog onduidelijkheid over de beschikbare middelen. De samenwerking met Baanbrekers op het gebied van participatie voor inburgeraars hebben we stopgezet. Oorzaak was verschil in visie en financiële overwegingen. We gaan nu zelf steviger de regie pakken op het participatiecomponent naast het inburgeringscomponent dat we al deden. In 2022 gaan we de ondersteuning die daarbij noodzakelijk is inkopen bij Refugee Team en Werkvloer Taal.	

Wat heeft het gekost?

Taakveld	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo	V/N
6.1 SAMENKR EN BURGERPARTICIP	2.113	2.167	2.165	1	V
6.2 WIJKTEAMS	458	460	414	46	V
6.3 INKOMENSREGELINGEN	5.846	6.893	7.045	-152	N
6.4 BEGELEIDE PARTICIPATIE	2.765	2.765	2.915	-149	N
6.5 ARBEIDSPARTICIPATIE	363	361	329	33	V
6.6 MAATWERKVZ (WMO)	1.792	1.575	1.715	-140	N
6.71 MAATWERKDIENSTVERLENING 18+	3.581	3.678	3.526	152	V
6.72 MAATWERKDIENSTVERLENING 18-	5.857	5.596	6.299	-703	N
6.81 GEËSCALEERDE ZORG 18+	106	114	125	-12	N
6.82 GEËSCALEERDE ZORG 18-	646	646	-130	776	V
Totaal lasten programma 6	**23.529**	**24.254**	**24.403**	**-148**	**N**
6.1 SAMENKR EN BURGERPARTICIP	195	195	210	15	V
6.2 WIJKTEAMS	-	62	61	-1	N
6.3 INKOMENSREGELINGEN	3.779	4.715	4.886	171	V
6.81 GEËSCALEERDE ZORG 18+	-	-	12	12	V
Totaal baten programma 6	**3.974**	**4.972**	**5.168**	**196**	**V**
Saldo programma 6	**-19.555**	**-19.282**	**-19.234**	**48**	**V**

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Toelichting lasten	Structureel/ incidenteel (S/I)	Voordelig/ nadelig (V/N)	Bedrag (x €1.000)
Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie			
Overige afwijkingen	I	V	1
Taakveld 6.2 Wijkteams			
Overige afwijkingen Onder andere minder inhuur wijkgericht werken, externe diagnostiek Jeugd/Wmo en minder wijkactiviteiten	I	V	46
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen			
BUIG en TOZO Het BUIG-budget is een gebundelde uitkering van het rijk voor de bekostiging van uitkeringen op grond van de Participatiewet, de IOAW, de IOAZ en het BBZ 2004. De ramingen zijn gebaseerd op voorlopige beschikkingen. De BUIG inkomsten waren lager dan geraamd. De middelen worden doorbetaald aan Baanbrekers. (zie ook bij de baten). Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) De ramingen zijn gebaseerd op voorlopige beschikkingen. De TOZO middelen waren hoger dan geraamd. De middelen worden doorbetaald aan Baanbrekers. (zie ook bij de baten).	I	N	-171
Bijdrage aan Heusden Voor de bijdrage aan Heusden was nog geen raming opgenomen in afwachting van de definitieve overeenkomst.	I	N	-70
Bijzondere bijstand en TONK Zowel bijzondere bijstand als TONK worden uitgevoerd door Baanbrekers. TONK betreft de tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten. Op basis van de eerste bestuursrapporrage 2021 van Baanbrekers zijn over de eerste 8 maanden 2021, 8 dossiers TONK in behandeling genomen. Dit is beduidend minder dan aanvankelijk was ingeschat. De kosten voor bijzondere bijstand komen op basis van de prognose over eerste 8 maanden hoger uit dan geraamd. De uitvoeringskosten voor TONK zijn nog niet bekend en een afrekening volgt bij de jaarrekening 2021 Baanbrekers	S	V	77
Samen-Loont Pas Vanwege corona hebben mensen minder mee kunnen doen aan sport en cultuuracticiteiten en hierdoor minder kosten gemaakt.	I	V	30
Overig afwijkingen	I	N	-18
Taakveld 6.4 Begeleide participatie			
Wet Sociale Werkvoorziening De Wet Sociale Werkvoorziening is onderdeel van het budget Participatie van de algemene uitkering gemeentefonds (programma 0). De raming is gebaseerd op de meicirculaire 2021.De werkelijke bijdrage zoals opgenomen in de decembercirculaire was hoger. De definitieve uitkering is doorbetaald aan Baanbrekers	I	N	-149

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie			
Inburgering nieuwkomers Vanwege Covid-19 waren er minder persoonlijke gesprekken. Hierdoor is minder beroep gedaan op tolken. Vanaf 2015 is er een dalende instroom van nieuwkomers. Het is lastig in te schatten hoeveel nieuwkomers zich gaan huisvesten in de gemeente. De verwachting is, dat dit aantal de komende jaren zal gaan stijgen.	I	V	33
Taakveld 6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)			
ZIN immaterieel Wmo De werkelijke aanvragen die wij hebben ontvangen en toegekend is hoger dan verwacht. Een verklaring voor de hogere toename is een toename in het verzilveringspercentage ten opzichte van 2020. De oorzaak hiervoor is onzeker, mogelijk dat corona hier van invloed op is. Tijdens de coronaperiode konden aanbieders gebruik maken van de corona-compensatie en doorbetalingsregelingen.	S	N	-148
Overige afwijkingen Onder andere minder rolstoelen en meer woonvoorzieningen.	I	V	8
Taakveld 6.71 Maatwerk dienstverlening 18+			
Hulp bij huishouden We groeien harder in aanvragen dan eerder verwacht. Verklaringen zijn de dubbele vergrijzing en het gewijzigde abonnementstarief.	S	N	-142
PGB Wmo (hulp bij huishouden en begeleiding) Het voordelig resultaat is grotendeels te verklaren door de maatregelen in het kader van GRIP. Zo is onder meer het tarief verlaagd en zijn we gaan sturen op de aanwezigheid van PGB vaardigheden. Daarnaast heeft Covid-19 een rol gespeeld, de grootte daarvan is onduidelijk.	I	V	182
PGB WRV Er zijn minder PGB aanvragen gedaan en dus minder verstrekkingen geweest dan verwacht. De uitgaven op dit budget fluctueert door de jaren heen. Er zijn weinig woningaanpassingen uitgevoerd.	I	V	31
Immaterieel vervoersvoorzieningen Wmo Door de coronamaatregelen heeft het aantal ritten niet het niveau van eerdere jaren gehaald, de ritten die wel zijn uitgevoerd zijn door de coronamaatregelen niet efficiënt gereden. Waardoor het dure ritten zijn geweest.	I	N	-49
Schuldhulpverlening De verwachting was dat de covid-19 pandemie voor grote financiële problemen zou gaan zorgen bij zowel particulieren als ondernemers. Doordat de overheid ook in 2021 door is gegaan met financiële steunpakketten is het aantal meldingen als gevolg van Covid-19 uitgebleven. Voor het restantbudget voor Strategisch communicatieplan SHV wordt een voorstel ingediend voor een budgetoverheveling van €19.000	I	V	142
Overig afwijkingen	I	N	-12

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Taakveld 6.81 geëscaleerde zorg 18+			
Overige afwijkingen	I	N	-12
Taakveld 6.72 en 6.82 Geëscaleerde zorg Jeugd en Wmo 18-			
PGB jeugd (lokaal) Dit overschot kan grotendeels worden verklaard door dezelfde maatregelen grip op het Sociaal Domein als bij PGB Wmo. De (grootte van) de effecten van corona zijn nog ongewis.	I	V	209
Jeugdzorg regionaal Er is rekening gehouden met Prognose III 2021 per 03-12-2021 HvB Jeugdzorg. Daarnaast is rekening gehouden met diverse nagekomen kosten, waarmee in de regionale begroting 2021 HvB jeugdzorg nog geen rekening is gehouden.	I	N	-193
Overige afwijkingen	I	V	57

Toelichting baten	**Structureel/ incidenteel (S/I)**	**Voordelig/ nadelig (V/N)**	**Bedrag (x €1.000)**
Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie			
Overige afwijkingen Onder andere innovatie sociaal domein	I	V	15
Taakveld 6.2 Wijkteams			
Overige afwijkingen	I	N	-1
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen			
BUIG en TOZO Het BUIG-budget is een gebundelde uitkering van het rijk voor de bekostiging van uitkeringen op grond van de Participatiewet, de IOAW, de IOAZ en het BBZ 2004. De ramingen zijn gebaseerd op voorlopige beschikkingen. De BUIG inkomsten waren lager dan geraamd. De middelen worden doorbetaald aan Baanbrekers. (zie ook bij de lasten). Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) De ramingen zijn gebaseerd op voorlopige beschikkingen. De TOZO middelen waren hoger dan geraamd. De middelen worden doorbetaald aan Baanbrekers. (zie ook bij de lasten).	I	V	171
Taakveld 6.81 Geëscaleerde zorg Jeugd en Wmo 18+			
Overige afwijkingen	I	V	12

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Programma 7. Volksgezondheid en milieu

Omschrijving van het programma

Met dit programma wordt beoogd een schone, milieuvriendelijke en gezonde woonomgeving te creëren.

Taakvelden

Programma 7 bestaat uit de volgende taakvelden:
7.1 Volksgezondheid
7.2 Riolering
7.3 Afval
7.4 Milieubeheer

Verbonden partijen

Aan programma 7 zijn de volgende verbonden partijen (financieel) gerelateerd:
- OMWB
- GGD

Beleidsindicatoren	Peildatum	Loon op Zand	Nederland
Omvang huishoudelijk restafval (Kg per inwoner)	2020	129,9	n.b.
Hernieuwbare elektriciteit (%)	2019	7,6%	8,6%

Wat wilden we bereiken?

- Elke inwoner kan een goed en gezond leven leiden en heeft het vermogen om zelf regie te voeren op zijn of haar leven;
- We richten ons op een duurzame bescherming van de volksgezondheid, het milieu, de natuur en het handhaven van een goede leefomgeving (schoon, heel en veilig);
- We dragen bij aan een schoon en duurzaam milieu;
- We behalen de landelijke doelstellingen en normen op het gebied van scheiden en hergebruiken van afvalstoffen.

Inzet volksgezondheidsbeleid als preventiemiddel		
Wat zouden we doen?	**Wat hebben we gedaan?**	
We willen vooral kwetsbare groepen inwoners bereiken. De lokale GGD-inzet sluit aan op de beleidsambities en zijn doorvertaald in concrete activiteiten. Voortgang hiervan wordt gemonitord in jaarlijkse accountgesprekken, die in ieder geval in het voor- en najaar worden gehouden. Daarnaast vinden er ook op andere momenten, zowel lokaal als in regionaal verband, overleggen met de GGD plaats.	In overleg met de GGD is gekeken welke en op welke wijze activiteiten in het 2e coronajaar door konden gaan. De GGD maakt onderdeel uit van het sociale wijkteam.	
Op hoofdlijnen gaat het gezondheidsbeleid zich de komende jaren richten op de thema's: - Gezonde Start, gericht op de zwangerschapsperiode en de daarop volgende eerste 1000 dagen van een kind; - Gezonde Leefstijl: hierbij streven we naar een verdere afname van het aantal rokers, een vermindering van het alcoholgebruik bij zowel jongeren als volwassenen en een stabilisatie of afname van het aantal mensen met overgewicht of obesitas; - Gezonde Geest: gericht op het terugdringen en voorkómen van psychische problematiek onder jongeren; - Gezonde Omgeving: inzet op een meer toegankelijke en uitnodigende omgeving die stimuleert tot ontmoeten en bewegen.	Afspraken over deze onderwerpen zijn gemaakt. Er is steeds gekeken naar wat er met de beperkende maatregelen door corona mogelijk was. Deze doelstellingen vragen om een langdurige aanpak en blijven onderdeel van de afspraken met de GGD. Er is een plan gemaakt voor de uitbreiding van het aantal watertappunten in de gemeente.	

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Afval

Wat zouden we doen?	Wat hebben we gedaan?	
Om 'in control' te blijven, werken we aan een stabiel systeem voor het afvalbeheer. We krijgen meer inzicht in de resultaten van de genomen maatregelen en pilots, ingevolge het afvalbeleidsplan 2017 – 2021. Dit is mede input voor het nieuwe afval beleidsplan. Dit blijft zich richten op het terugbrengen van de hoeveelheid restafval door het stimuleren van gewenst afvalgedrag.	De resultaten van de genomen maatregelen en pilots uit het afvalbeleidsplan zijn geanalyseerd. De resultaten zijn input voor het grondstoffenbeleid 2022-2027 (nieuw afvalbeleidsplan). Hierin staat het terugdringen van de hoeveelheid restafval centraal.	
De vervolgstappen zijn gericht op 'reparatie': waar zijn nog extra voorzieningen nodig en welke (groepen van) bewoners of wijken vragen extra aandacht of maatwerk. Dit doen we om het draagvlak te vergroten en hiermee het effect van de genomen maatregelen te maximaliseren. Zo kunnen we de kwaliteit van deelstromen verbeteren en borgen.	De sorteeranalyses uit 2021 laten zien dat inwoners nog veel grondstoffen aanbieden als restafval. Om deze grondstoffen apart in te zamelen ligt er een opzet klaar, om te werken aan bewustwording bij onze inwoners en gaan we ook de inzamelvoorzieningen uitbreiden. Daarom gaan we op korte termijn extra glas-, papier - en textielcontainers plaatsen om de inwoners te stimuleren hun afval beter te scheiden.	
We willen meer dan 30% reductie van het restafval ten opzichte van 2017 en we zijn op weg om de 'Van Afval Naar Grondstof' (VANG) doelstelling van 100 kg restafval, per inwoner per jaar te behalen. Deze hoeveelheid stabiliseert zich nu rond de 120 kg, per inwoner per jaar (buiten het aanbod van restafval op de milieustraat). De gemeente moet nog de nodige stappen zetten om de (aangescherpte) VANG-doelstelling in 2025 te behalen.	In 2021 hebben we een reductie behaald van 19% ten opzichte van 2017. We hebben veel thuis gewerkt i.v.m. corona hierdoor hebben we ook meer restafval, waardoor de reductie lager is uitgevallen. Om de doelstelling van 100 kg restafval per inwoner te behalen moeten we een volgende stap zetten in het afvalbeleid. Die stap is uitgewerkt in drie verschillende scenario's in het grondstoffenbeleid 2022-2027 en leggen we voor aan de nieuwe gemeenteraad.	

Wat heeft het gekost?

Taakveld	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo	V/N
7.1 VOLKSGEZONDHEID	872	890	868	22	V
7.2 RIOLERING	1.985	1.979	2.065	-86	N
7.3 AFVAL	2.739	2.662	2.812	-149	N
7.4 MILIEUBEHEER	503	478	529	-52	N
Totaal lasten programma 7	**6.099**	**6.010**	**6.274**	**-265**	**N**
7.1 VOLKSGEZONDHEID	4	14	7	-7	N
7.2 RIOLERING	2.492	2.492	2.491	-1	N
7.3 AFVAL	3.546	3.486	3.500	14	V
7.4 MILIEUBEHEER	-	-	57	57	V
Totaal baten programma 7	**6.042**	**5.991**	**6.055**	**64**	**V**
Saldo programma 7	**-57**	**-18**	**-219**	**-201**	**N**

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Toelichting lasten	Structureel/ incidenteel (S/I)	Voordelig/ nadelig (V/N)	Bedrag (x €1.000)
Taakveld 7.1 Volksgezondheid			
Overige afwijkingen	I	V	22
Taakveld 7.2 Riolering			
Storting voorziening riolering In de voorziening riolering is een totale storting gedaan van € 630.000. In de tweede bestuursrapportage 2021 was een storting voorzien van € 119.000.	I	N	-511
Vrijverval riool (hoofdriool) Minder personeelskosten en minderen goederen aangeschaft. Dit door latere invulling van de vacatures en de inwerkperiode door corona is langer.	I	V	83
Drukriool Het maatregelenplan is niet uitgevoerd door te weinig capaciteit bij de aannemer en schuift door naar 2022.	I	V	112
Hoofdgemalen Het maatregelenplan is niet uitgevoerd door te weinig capaciteit bij de aannemer en schuift door naar 2022. De energiekosten zijn afgenomen.	I	V	95
Hemelwater Minder kapitaallasten doordat de investeringen minder waren in de voorgaande jaren, projecten later zijn uitgevoerd/opgeleverd, en minder uitgevoerde werkzaamheden door latere invulling van vacatures en langere inwerkperiode door corona.	I	V	123
Overige afwijkingen	I	V	11
Taakveld 7.3 Afval			
Storting voorziening reiniging In de voorziening reiniging is een totale storting gedaan van € 381.000. In de tweede bestuursrapportage was een storting voorzien van € 94.000	I	N	-287
Lagere verwerkingskosten Afval We hielden rekening met een flinke stijging van de verbrandingsbelasting. Door corona heeft het Rijk besloten de verbrandingsbelasting minimaal te laten stijgen.	I	V	66
Lagere verwerkingskosten Milieustraat We hielden rekening met een flinke stijging van de verbrandingsbelasting. Door corona heeft het Rijk besloten de verbrandingsbelasting minimaal te laten stijgen.	I	V	80
Hogere personeelskosten Milieustraat Er is extra ingezet op de milieustraat en ondersteuning milieupassen.	I	N	-45
Overige afwijkingen Onder andere minder inhuur en lagere inzamelkosten kunststof verpakkingsmateriaal.	I	V	37

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Taakveld 7.4 Milieubeheer			
Hondenuitlaatplaats Uit de evaluatie van het hondenbeleid is naar voren gekomen dat een aantal hekken vervangen moesten worden. Ook is naar aanleiding van meldingen het onderhoud geïntensiveerd.	I	N	-36
Overige afwijkingen	I	N	-16

Toelichting baten	Structureel/ incidenteel (S/I)	Voordelig/ nadelig (V/N)	Bedrag (x €1.000)
Taakveld 7.1 Volksgezondheid			
Overige afwijkingen	I	N	-7
Taakveld 7.2 Riolering			
Overige afwijkingen	I	N	-1
Taakveld 7.3 Afval			
Overige afwijkingen	I	V	14
Taakveld 7.4 Milieubeheer			
Doorbelasting kosten Kosten zijn doorbelast aan ruimtelijke projecten en -plannen.	I	V	57

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Programma 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening, stedelijke vernieuwing

Omschrijving van het programma

Onze gemeente biedt een aantrekkelijk woonklimaat met gevarieerde woonwijken en levensloopbestendige huizen in een groene en veilige omgeving. We stimuleren duurzaamheid van bouwen en wonen. Kleinschalige zorg- en basisvoorzieningen zijn goed bereikbaar, dicht bij huis. Buurtzorg en nabuurschap stellen onze inwoners in staat om zo lang mogelijk zelfstandig te blijven wonen. Voor fysieke en sociale veiligheid hebben we maximale aandacht. Onze inwoners laten zien dat, op basis van eigen verantwoordelijkheid, de leefbaarheid van wijken en buurten optimaal is. Samenwerking met woningcorporaties, maatschappelijke organisaties en ondernemers draagt bij aan deze goede leefbaarheid in buurt en wijk. We zijn een schone, groene en milieuvriendelijke gemeente die duurzaam en leefbaar is.



Taakvelden

Programma 8 bestaat uit de volgende taakvelden:
8.1 Ruimtelijke ordening
8.2 Grondexploitaties (niet bedrijventerrein)
8.3 Wonen en bouwen

Verbonden partijen

Geen van de verbonden partijen is (financieel) gerelateerd aan programma 8.

Beleidsindicatoren	Peildatum	Loon op Zand	Nederland
Gemiddelde WOZ-waarde (x € 1.000)	2021	286	290
Nieuw gebouwde woningen (per 1.000 woningen)	2019	9,0	9,2
Demografische druk (%)	2021	76,7%	70,1%
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden (€)	2021	840	733
Gemeentelijke woonlasten meerpers.huishouden (€)	2021	935	810

Wat wilden we bereiken?

- We realiseren betaalbare, goede en duurzame huisvesting;
- We creëren voldoende woningaanbod voor al onze inwoners;
- Met ingang van 1 januari 2022 kunnen wij uitvoering geven aan de Omgevingswet.

Omgevingswet		
Wat zouden we doen?	**Wat hebben we gedaan?**	
Op 1 januari 2022 treedt de Omgevingswet in werking. We moeten technisch en organisatorisch voorbereid zijn om hier vanaf die datum, conform de eisen van het ingrijpend wijzigende stelsel Omgevingswet, uitvoering aan te geven. Dit betekent onder andere aansluiten op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO), aanvragen voor omgevingsvergunningen beoordelen conform de eisen van de Omgevingswet en aanpassen van werkprocessen. We voeren het implementatietraject uit volgens de conservatieve	De inwerkingtreding van de Omgevingswet is uitgesteld naar 1 januari 2023. We zijn inmiddels technisch aangesloten op het DSO wat betreft VTH-software, RO-software en software voor Toepasbare Regels. Met het uitstel van de Omgevingswet is het inrichten en oefenen verschoven naar begin 2022. De organisatie is grotendeels opgeleid wat betreft de basisprincipes en impact van de Omgevingswet.	

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

ambitie van college en raad. We gebruiken hiervoor de Roadmap Omgevingswet van de VNG, het programma 'Aan de slag met de Omgevingswet'. We sluiten hierbij aan bij producten uit de regio in de verwachting dat kosten hierdoor beperkt worden. We volgen de stapsgewijze aanpak voor de omgevingsvisie (gereed in 2023) en het omgevingsplan (gereed in 2028). De volledige transitie van de Omgevingswet strekt zich uit tot 2029. De inbedding van de Omgevingswet binnen onze organisatie vereist een totale herijking van de processen en procedures, respectievelijk inzet van mensen, middelen en systemen binnen met name het ruimtelijk domein (inclusief vergunningverlening, toezicht en handhaving). We zien optimalisatiekansen binnen onze eigen organisatie, mogelijkheden voor het verminderen van eventuele kwetsbaarheden in de kwaliteit van dienstverlening respectievelijk digitalisering van de dienstverlening en putten kracht uit de samenwerking met onze partners. We moeten daarbij ook keuzes maken over (financiële) investeringen in nieuwe systemen. Het uitgangspunt voor de borging van de Omgevingswet is slimmer, eenvoudiger en beter, en met een expliciete afweging van kosten en baten.	Daarbij is aandacht besteed aan de vakinhoudelijke aspecten, werkwijze, houding en gedrag. Er is een traject gestart om de werkprocessen te beschrijven. Dit traject koppelen we aan de inrichting van de software voor het DSO. Dit traject ronden we in april 2022 af. Daarna starten we met oefenen in de praktijk. De gemeenteraad stelde voor de Omgevingsvisie een plan van aanpak vast. De eerste fase hiervan is gestart. Om te kunnen werken met het Omgevingsplan stelde de gemeenteraad de gevallen van bindend advies, verplichte participatie, uitgebreide procedure en delegatie vast. De participatie verordening en het hierop aansluitende participatiebeleid Omgevingswet is doorgeschoven naar 2022, met een beoogde vaststelling in juni 2022. Een groot knelpunt voor de implementatie is de werkdruk en de samenhang van de diverse trajecten die benodigd zijn voor de implementatie van de Omgevingswet.	

Meerjarenprogramma grondexploitaties (MPG)

Wat zouden we doen?	Wat hebben we gedaan?	
Het MPG is als het ware een begroting van specifieke projecten in het grondbedrijf. We richten ons daarbij op het voortzetten van de huidige en werkbare koers, waarbij een extra belasting van het grondbedrijf op de algemene middelen zoveel mogelijk wordt voorkomen. Dat betekent dat we investeringen (dan wel uitgaven) in de grondexploitaties met extra aandacht beoordelen. Zo komen we tot een aanscherping van de risicoprofielen en gaan we de grondexploitaties waarderen tegen hun eindwaarde (in plaats van contante waarde). Deze maatregelen leiden naar verwachting tot een aanpassing in de opzet van de grondexploitaties. We komen hier bij de eerstvolgende actualisatie van het MPG (voorjaar 2021) op terug.	In 2021 kende de gemeente Loon op Zand zowel winstgevende als verlieslatende grondexploitaties. Om een extra belasting van de verlieslatende grondexploitaties op de algemene middelen te beperken zijn per project zoveel mogelijk risicobeperkende maatregelen getroffen. De paragraaf risico's en weerstandsvermogen geeft daarnaast een inzicht in de risico's die niet zijn ingerekend binnen de grondexploitaties en faciliterende projecten om zo een inschatting te maken van de middelen waarover de gemeente moet beschikken om eventuele tegenvallers te kunnen opvangen.	
Situatieafhankelijk kiezen we voor een actief grondbeleid. Hierbij betrachten we terughoudendheid, maar als een kans zich voordoet dan zullen we die overwegen.	Momenteel zijn we op twee locaties de mogelijkheden tot actief grondbeleid aan onderzoeken.	

Bouwen in alle kernen

Wat zouden we doen?	Wat hebben we gedaan?	
We blijven de komende jaren voortdurend bouwen voor alle doelgroepen in onze kernen Kaatsheuvel, Loon op Zand en de Moer.	We bouwden voor alle doelgroepen aan de hand van de kwantitatieve- en kwalitatieve woningbehoefte die er is in onze gemeente. Concreet betekent dat verschillende soorten type woningen in verschillende segmenten met het accent op betaalbaar wonen. We bouwden circa 90 nieuwbouwwoningen in 2021, onder andere: - 19 sociale huur eengezinswoningen binnen project Westwaard;	

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

	- 50 duurzame eengezinswoningen (koop) binnen project Westwaard; - 6 woningen binnen ELS II; - 4 woningen aan de Hoofdstraat 49 – 51; - 3 appartementen aan de Marktstraat 3a.	
Voor de kernen Loon op Zand en de Moer baseren we onze plannen op de realistische haalbaarheidsonderzoeken die zijn opgestart in 2020. De resultaten van deze studies zullen ingezet worden bij toekomstige (woningbouw) ontwikkelingen. Ook conclusies die voortvloeien uit het kleine kernenbeleid, die woningcorporatie Casade in samenspraak met de gemeenten Dongen, Waalwijk en Loon op Zand en de huurdersbelangen-vereniging(en) in 2020 heeft laten opstellen, worden meegenomen bij toekomstige (woningbouw) ontwikkelingen in de kernen de Moer en Loon op Zand.	In Loon op Zand zijn woningbouwplannen in voorbereiding voor het Van Lierpark, een CPO-project aan de Ecliptica en het project Salmrijck. In De Moer is er, nu de locatie Hooivork II zo goed als gerealiseerd is, behoefte aan uitbreiding van het woningaanbod voor starters en doorstromers in De Moer. Om richting te geven aan de verdere woningbouwontwikkelingen stelden we een koersbeeld vast voor een ontwikkeling aan de oostzijde van het dorp. Met de grondeigenaren zijn we in gesprek over de verdere planuitwerking, het woningbouwprogramma en de fasering. Ten aanzien van het kleine kernenbeleid, bepaalden we samen met Casade, de gemeenten Dongen en Waalwijk en de huurdersbelangenvereniging welke conclusies van belang zijn. Dit betekent praktisch dat Casade in de kleine kernen geen woningen verkoopt in 2022.	
We gaan aan initiatiefnemers de mogelijkheid bieden om naast bouwen, ook de transformaties van bestaande woningen mogelijk te maken. Dit doen we om een gelijkmatige bevolkingsontwikkeling mogelijk te maken in onze gemeente.	We honoreerden initiatieven om het bouwen van woningen en transformaties van bestaande woningen mogelijk te maken. Met inachtneming van het uitgangspunt dat de te bouwen woningen of te transformeren (bestaande) woningen, aansluiten op de kwalitatieve woningbehoefte van onze inwoners. Dit geldt voor al onze drie kernen: Kaatsheuvel, Loon op Zand en de Moer.	

Woon(zorg)visie

Wat zouden we doen?	Wat hebben we gedaan?	
In 2020 wordt op verzoek van Casade onderzocht om, over de periode 2021-2025, gezamenlijke prestatieafspraken te maken. Dit betekent dat de prestatieafspraken over de periode 2021 en verder gezamenlijk worden gemaakt met de gemeenten Dongen, Waalwijk, Loon op Zand, de huurdersbelangenverenigingen van de desbetreffende gemeenten en woningcorporatie Casade.	We maakten voor het eerst gezamenlijke prestatieafspraken 2021 – 2025 met de gemeenten Dongen, Waalwijk, Loon op Zand, Casade en de lokale huurdersbelangenvereniging. De afspraken hebben betrekking op de thema's beschikbaarheid en betaalbaarheid van woningen, huisvesting urgente doelgroepen, nieuwbouw en verkoop van woningen, duurzaamheid en leefbaarheid. Tevens gaven we uitvoering aan de gezamenlijke prestatieafspraken en monitorden we de voortgang.	
Verder wordt de monitor (QuickScan)woningbouwinitiatieven opgesteld, waarbij de regionale woningbouwafspraken en het kwalitatief onderzoek als onderleggers dienen. Bij het opstellen van de monitor woningbouwinitiatieven in 2021 wordt voor de invulling van de kwantiteit (woningvoorraad) rekening gehouden met de nieuwe prognoses van de provincie Noord-Brabant.	We stelden de QuickScan 2021 op. Hierin verwerkten we de nieuwe bevolkings- en woningbehoefteprognoses van de provincie Noord-Brabant. De QuickScan gebruikten we in 2021 als een van de onderleggers bij het toetsen van nieuwe woningbouwplannen voor onze dorpen: Kaatsheuvel, Loon op Zand en de Moer.	
Daarnaast ondersteunen we als gemeente projecten, waarbij bijzondere en tijdelijke woonvormen, particulier opdrachtgeverschap en collectief particulier opdrachtgeverschap, centraal staan.	We ondersteunden projecten waarbij nieuwe- en bijzondere woonvormen, particulier opdrachtgeverschap en collectief particulier opdrachtprojecten centraal stonden. Denk aan de bouw van project Parelmoer, de oplevering van CPO	

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

	project Ik Woon Betaalbaar in Westwaard en de planvoorbereidingen voor CPO de Hoge Mast.	
Ook stimuleren we woningaanpassingen en transformaties van bestaande panden naar woningen, om in de woningbehoefte te kunnen voorzien.	We stimuleerden woningaanpassingen en transformaties van bestaande panden naar woningen. We startten met stichting statiegeld op jeugd en de gemeenten Dongen en Waalwijk verkennende gesprekken over het concept DUO-wonen. Dit concept maakt het mogelijk dat bestaande woningen worden gesplitst om te voorzien in de woonbehoefte van senioren en jongeren.	

Wat heeft het gekost?

Taakveld	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo	V/N
8.1 RUIMTELIJKE ORDENING	790	854	849	6	V
8.2 GRONDEXPL (NIET-BEDR TERR)	82	387	1.800	-1.413	N
8.3 WONEN EN BOUWEN	1.036	1.136	1.232	-96	N
Totaal lasten programma 0	**1.908**	**2.376**	**3.880**	**-1.504**	**N**
8.1 RUIMTELIJKE ORDENING	321	321	297	-24	N
8.2 GRONDEXPL (NIET-BEDR TERR)	27	44	1.669	1.624	V
8.3 WONEN EN BOUWEN	376	376	614	238	V
Totaal baten programma 0	**725**	**742**	**2.579**	**1.838**	**V**
Saldo programma 0	**-1.184**	**-1.635**	**-1.301**	**334**	**V**

Toelichting lasten	Structureel/ incidenteel (S/I)	Voordelig/ nadelig (V/N)	Bedrag (x €1.000)
Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening			
Overige afwijkingen	I	V	6
Taakveld 8.2 Grondexploitaties (niet bedrijventerrein)			
Grondexploitaties Dit betreft de uitgaven die zijn gedaan voor onder andere bouw- en woonrijp maken van grondexploitatieprojecten. Deze kosten zijn overgeboekt naar de balans.	I	N	-1.425
Overige afwijkingen Onder andere verliesvoorziening grondexploitaties	I	V	12
Taakveld 8.3 Wonen en bouwen			
Bouw en woningtoezicht Door openstaande vacatures heeft inhuur moeten plaatsvinden.	I	N	-71
Overige afwijkingen	I	N	-25

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Toelichting baten	Structureel/ incidenteel (S/I)	Voordelig/ nadelig (V/N)	Bedrag (x €1.000)
Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening			
Overige afwijkingen	I	N	-24
Taakveld 8.2 Grondexploitaties (niet bedrijventerrein)			
Grondexploitaties Dit betreft de opbrengsten vanuit onder andere grondverkopen. Hierop is in mindering gebracht de overboeking van kosten en opbrengsten naar de balans.	I	V	1.509
Verliesvoorziening Op een aantal grondexploitaties is de verliesvoorziening verlaagd als gevolg van het verwachte project resultaat.	I	V	66
Overige afwijkingen	I	V	49
Taakveld 8.3 Wonen en bouwen			
Leges omgevingsvergunningen De opbrengsten zijn hoger dan verwacht. Het aantal aanvragen voor een omgevingsvergunning is vraaggestuurd en afhankelijk van externe factoren.	I	V	89
Dwangsommen Voordeel wordt veroorzaakt door opgelegde dwangsommen.	I	V	152
Overige afwijkingen	I	N	-3

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Paragrafen

Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Paragraaf 1. Lokale heffingen

De paragraaf lokale heffingen bevat beleidsvoornemens voor de lokale lasten en een overzicht op hoofdlijnen van de diverse belastingen en heffingen. De gemeentelijke belastingen en heffingen vormden in 2021 met ruim 20% een belangrijk onderdeel van de inkomsten van de gemeente.

Beleidsuitgangspunten

Tariefbeleid
In de gemeente Loon op Zand zijn voor de lokale belastingen en heffingen de volgende uitgangspunten gehanteerd in 2021:

- In de coalitieafspraak van 2018 is afgesproken de OZB te corrigeren met het inflatiepercentage. Voor 2021 is een inflatiepercentage van 2,5% gehanteerd;
- De tarieven afvalstoffenheffing en reinigingsrecht zijn gebaseerd op 100% structurele kostendekkendheid. Om ongewenste fluctuaties in het tarief te voorkomen worden voor- of nadelige saldi verrekend met de voorziening reiniging;
- Het tarief voor rioolheffing is gebaseerd op 100% structurele kostendekkendheid. Om ongewenste fluctuaties in het tarief te voorkomen worden voor- of nadelige saldi verrekend met de voorziening riolering;
- De tarieven toeristenbelasting zijn gelijk aan die van 2020;
- De vermakelijkhedenretributie is sinds 2017 ingestoken vanuit het beleidsuitgangspunt “het profijtbeginsel”.

Kwijtschelding
Kwijtschelding is vastgelegd in een gemeentelijke regeling. Particuliere belastingplichtigen kunnen een aanvraag indienen voor de volgende belastingen:

- Afvalstoffenheffing tot maximaal 75%;
- Rioolheffing tot maximaal 75%;
- Hondenbelasting tot maximaal 75% van de eerste hond.

Vergelijking lokale lasten

Gemeente	Rangorde	Totale lokale lasten
Bernheze	153	€ 802
Dalfsen	59	€ 741
Dongen	267	€ 882
Heusden	44	€ 718
Loon op Zand	316	€ 935
Oisterwijk	252	€ 874
Oldebroek	117	€ 786
Tilburg	1	€ 598
Waalwijk	14	€ 660

Voor een vergelijking van de lokale lasten in 2021 is de gemeente Loon op Zand vergeleken met een aantal andere gemeenten met een vergelijkbaar karakter. Hierbij is uitgegaan van een gemiddelde WOZ-waarde van € 305.000 voor de gemeente Loon op Zand. De lokale lasten in de tabel zijn voor een meerpersoonshuishouden. De hoogte van deze woonlasten zegt, zonder nader onderzoek, niets over het voorzieningenniveau van een gemeente. Vandaar dat er geen harde conclusies aan deze uitkomst kunnen worden verbonden.

Gemeentelijke belastingen

Verzameloverzicht opbrengsten lokale heffingen

TV	Omschrijving	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Werkelijk	Saldo	V/N
0.61	OZB gebruikers	838	838	781	-57	N
0.62	OZB eigenaren	5.097	5.097	5135	38	V
7.3	Afvalstoffenheffing	3.115	3.115	3.082	-33	N
7.3	Reinigingsrechten	48	48	56	8	V
7.2	Rioolheffing	2.440	2.440	2.481	41	V
0.64	Hondenbelasting	127	127	131	4	V
3.4	Toeristenbelasting	2.166	2.166	2.231	65	V
3.4	Vermakelijkhedenretributie	565	565	581	16	V
0.64	Reclamebelasting	140	140	107	-33	N
	Totaal	**14.536**	**14.536**	**14.585**	**49**	**V**

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

OZB

% WOZ-waarde	2019	2020	2021
Woningen			
Eigenaar	0,1343	0,1334	0,1301
Gebruiker			
Totaal	0,1343	0,1334	0,1301
Niet woningen			
Eigenaar	0,2274	0,2389	0,2449
Gebruiker	0,1806	0,1896	0,1943
Totaal	0,4040	0,4285	0,4392

Ten opzichte van 2020 is de OZB-opbrengst in 2021 gecorrigeerd met 2,5% inflatiepercentage. Het tarief voor de OZB wordt bepaald als percentage van de WOZ-waarde. De gemiddelde WOZ-waarde steeg afgelopen jaar met zo'n 16% ten opzichte van 2020. In de tabel staan de percentages voor 2019-2021 vermeld. Deze zijn gebaseerd op de huidige WOZ-waarden en de besluitvorming over de afgelopen jaren.

Afvalstoffenheffing

Tarief (in €)	2019	2020	2021
Eenpersoons	153,00	247,20	247,20
Meerpersoons	231,96	342.48	342,48
Bedrijven (incl. BTW)	280,68	418,48	418,48

Het jaarlijkse resultaat op het product reiniging wordt verrekend met de voorziening reiniging. Deze voorziening is bedoeld om fluctuaties in de tarieven op te vangen. Als uitgangspunt geldt 100% kostendekkendheid. De tarieven zijn in 2021 gelijk gebleven met de tarieven van 2020.

Bij deze tarieven waren de totale baten en lasten op het product reiniging:

	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Werkelijk	Saldo	V/N
Baten	3.163	3.163	3.139	24	N
Lasten (inclusief overhead)	3.163	3.163	2.758	405	V
Extra storting egalisatievoorzieningen			381	-381	N
Totale storting egalisatievoorziening	**0**	**0**	**0**	**-381**	**N**

Het resultaat op het product reiniging wordt gestort in de voorziening reiniging. Daarmee komt het saldo van deze voorziening ultimo 2021 op € 954.000. De baten op het product reiniging worden niet alleen bepaald door de opbrengsten uit afvalstoffenheffing en reinigingsrecht maar ook door opbrengsten uit afvalstromen zoals papier en PMD.

Rioolheffing

Tarief (in €)	2019	2020	2021
Minimumtarief (tot 250m^3)	241,80	247,92	220,00

In 2017 is het Water-en Rioleringsplan (WRP) 2017-2020 vastgesteld. Voor 2021 is het tarief rioolheffing gecorrigeerd.

Bij dit tarief waren de totale baten en lasten op het product riolering:

	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Werkelijk	Saldo	V/N
Baten	2.440	2.440	2.481	41	V
Lasten (inclusief overhead)	2.440	2.440	1.851	589	V
Extra storting egalisatievoorzieningen				-630	N
Totale storting egalisatievoorziening	**0**	**0**	**630**	**-630**	**N**

Het resultaat op het product riolering wordt gestort in de voorziening riolering. Daarmee komt het saldo van deze voorziening ultimo 2021 op € 6.775.000. De baten op het product riolering worden primair bepaald door de opbrengsten rioolheffing.

Hondenbelasting

	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Werkelijk	Saldo	V/N
Baten	127	127	131	4	V
Lasten	82	82	112	-30	N
Totaal	**45**	**45**	**19**	**-26**	**N**

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Tarief (in €)	2019	2020	2021
1e hond	44,10	44,10	45,20
2e en volgende hond	66,00	66,00	67,65
Kennel	242,15	242,15	248,20

Toeristenbelasting

Tarief (in €)	2019	2020	2021
Hotels	1,96		
Recreatiebungalows	1,47		
Overige accommodaties	1,12	3,00	3,00
Jaarplaats	130.63	250,00	250,00
Seizoensplaats	144,17	200,00	200,00
Voorseizoensplaats	74,60	100,00	100,00
Kampeerterrein		2,00	2,00
Mini-kampeerterrein		1,25	1,25
Bed & Breakfast		2,00	2,00
Groepsaccommodatie		1,25	1,25

In de Verordening toeristenbelasting 2020 zijn de verschillende categorieën gedefinieerd. Ten opzichte van 2019 is de categorie 'overige accommodaties' gewijzigd. Vanaf 2020 zijn alleen kampeerterreinen, groepsaccommodaties en kampeerplaatsen apart beschreven. Alle andere accommodaties worden onder 'overig' geschaard. Hierbij kan worden gedacht aan hotels, recreatiebungalows en ruimten die worden verhuurd als bed & breakfast, of via platforms zoals Airbnb. De werkelijke inkomsten toeristenbelasting als gevolg van de coronacrisis vielen viel minder laag uit dan verwacht.

Vermakelijkhedenretributie

	2019	2020	2021
Baten	583	553	581

Voor 2021 is een tarief gehanteerd van € 0,13 per betalende bezoeker.

Vanaf 1 januari 2018 is de maatstaf van heffing voor de vermakelijkhedenretributie gewijzigd. De onderliggende methodiek is gewijzigd naar het aantal betalende bezoekers van de vermakelijkheid in peiljaar T-2 dat de 50.000 te boven gaat. Voor het berekenen van de retributie wordt gebruik gemaakt van het profijtbeginsel. De heffingsgrondslag is afhankelijk van parameters die bestaan uit de lasten die de gemeente heeft ten behoeve van de dagrecreant. Door gebruik te maken van een peiljaar in het verleden (T-2), is voor alle belastingplichtigen direct de hoogte bekend van het te betalen recht.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

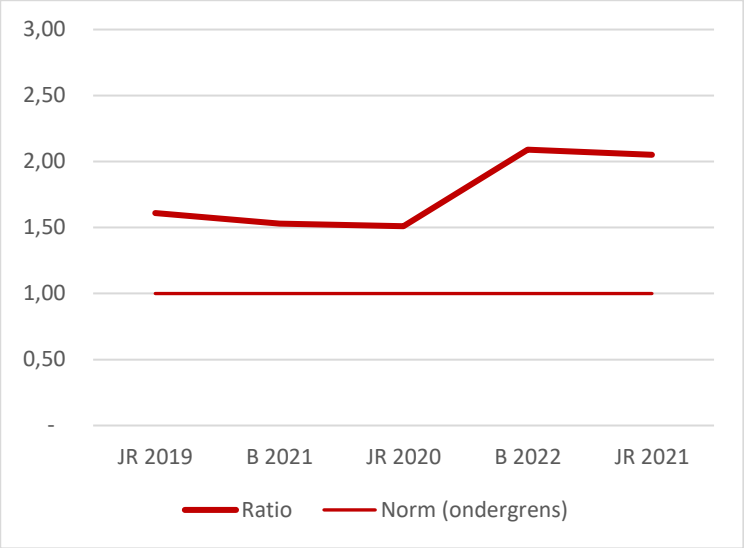
Paragraaf 2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen is de mate waarin een gemeente in staat is om risico's op te vangen. Voldoende weerstandscapaciteit zorgt ervoor dat de uitvoering van taken en het voorzieningenniveau bij financiële tegenslagen gegarandeerd blijven. In het coalitieakkoord 2018-2022 is bepaald dat de ratio van het weerstandsvermogen minimaal 1,0 moet zijn.

	Jaarrekening 2019	Begroting 2021	Jaarrekening 2020	Begroting 2022	Jaarrekening 2021
Beschikbare weerstandscapaciteit	9.157	7.128	7.936	8.423	8.793
Benodigde weerstandscapaciteit	5.673	4.660	5.266	4.022	4.282
Ratio	**1,61**	**1.53**	**1,51**	**2,09**	**2.05**

Risico's

De oorlog in de Oekraïne (maar ook andere ontwikkelingen in het brede vluchtelingenvraagstuk), de wereldwijde naweeën van de pandemie en de huidige inzichten over de uitwerking van het Regeerakkoord zorgen voor nog niet nader te duiden onzekerheden. Deze onzekerheden laten zich veelal financieel lastiger duiden dan risico's in bijvoorbeeld het grondbedrijf, zeker in de fase waarin we ons nu bevinden.



We monitoren de ontwikkelingen op de voet en gaan over tot waardering van de onzekerheden zodra hier betere schattingen van te maken zijn. We moeten ons ook realiseren dat deze ontwikkelingen in 2022 mogelijk leiden tot andere en grotere uitgaven dan we bij de begroting 2021 hadden voorgenomen. Dit leidt tot een beeld dat de ratio weerstandsvermogen ruim boven de minimale norm zit, terwijl het risicoprofiel gevoelsmatig verslechtert.

De volgende uitgangspunten worden gehanteerd bij de risico-inschatting:

- Risico's waarvoor beheersingsmaatregelen zijn getroffen welke het risico afdekken worden niet financieel vertaald in het risicoprofiel.
- Risico's met een omvang (kans x impact) kleiner dan € 100.000 worden alleen opgenomen indien de impact groter dan € 500.000 is.

De volgende risico's zijn geactualiseerd (bedragen x €1.000):

Onderwerp	Omschrijving	I/S	Risico Begroting 2022	Actualisatie	Risico Jaarrekening 2021
Algemene uitkering gemeentefonds	In augustus 2021 zijn de voorlopige effecten van de herverdeling gemeentefonds bekend gemaakt. Dit is financieel volledig verwerkt in de meerjarenbegroting 2022-2025. De omvang van de algemene uitkering blijft schommelen. Hiervoor is een risico opgenomen dat er 25% kans is dat de algemene uitkering 5% afwijkt (€ 1,8 miljoen).	S	466	Dit risico is ongewijzigd.	466
Sportvrijstelling BTW	De fiscale positie van EWW B.V. ligt ter beoordeling voor bij de Belastingdienst. Daarna is duidelijk of de btw-aftrek op de investering van onder andere De Werft in stand blijft. Impact is € 1 miljoen, kans is 50%.	I	500	Ongewijzigd, nog geen uitspraak belastingdienst	500
Projecten "grondbedrijf"	Uit MPG 2020 volgt een risico inschatting van ruim € 1,8 miljoen.	I	1.836	Uit MPG 2021 volgt een risico inschatting van bijna € 1,2 miljoen. Zie ook paragraaf grondbeleid.	1.186

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Impact corona op opbrengst toeristenbelasting	Door de coronamaatregelen overnachten er minder toeristen in onze gemeente. Dit heeft een negatief effect op de opbrengsten uit toeristenbelasting. Risico is ingeschat op 25% van de begrote jaaropbrengst.	I	650	Risico neemt af nu de maatregelen zijn ingetrokken. Er blijft onzekerheid over het verdere verloop van corona. Risico ingeschat op 5% van de begrote jaaropbrengst	130
Extra middelen jeugdzorg	Het is onze inschatting dat de middelen in ieder geval over 2023 tot en met 2025 door het nieuwe kabinet worden toegekend. We schatten in dat er een kans is van 25% dat er door het nieuwe kabinet na 2025 geen extra structurele middelen worden toegekend. Impact is € 1,1 miljoen (omvang in 2025).	S	270	Uit het Regeerakkoord blijkt dat de jeugdgelden voor de periode 2022 – 2025 worden doorgevoerd. Na 2025 moet rekening gehouden worden met een daling. Tot 2026 waarderen we dit risico vooralsnog op 0.	0
Onderwijs-huisvesting	De gemeente is verantwoordelijk voor onderwijshuisvesting. De komende jaren wordt duidelijk of meer nieuwbouw noodzakelijk is. Het risico is ingeschat op de omvang van de kapitaallasten van één schoolgebouw.	S	300	Dit risico is ongewijzigd.	300
Totaal			**4.022**		**2.582**

De volgende risico's zijn nieuw:

Onderwerp	Omschrijving	I/S		Actualisatie	Risico Jaarrekening 2021
BTW De Wetering	Voor de Wetering wordt ingezet op het volledig verrekenen van de BTW op de investerings-kosten. Hierover bestaat vooraf echter geen zekerheid. In het worst-case scenario blijkt achteraf dat een groot deel van de BTW niet verrekenbaar is. Dit gaat om € 1,2 miljoen.	I			1.200
Inflatie	Door toenemende materiaalkosten en beschikbaarheid van mensen en materialen worden hogere indexeringen toegepast in contracten door leveranciers.	S			500
Totaal					**1.700**

Onzekerheden (nog niet financieel te kwantificeren):

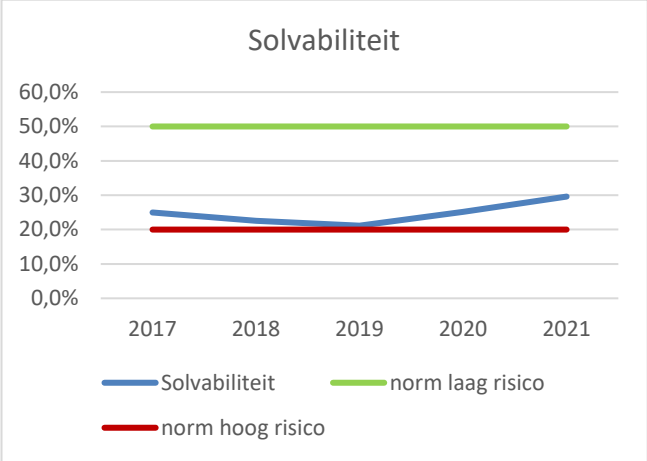
Onderwerp	Omschrijving	I/S		Actualisatie	Risico Jaarrekening 2021
Regeerakkoord	Fondsen voor mobiliteit en duurzaamheid	I		Voor enkele grote maat-schappelijke opgaven vormt het Rijk fondsen gedurende deze kabinetsperiode. Bijvoorbeeld een fonds voor de duurzaam-heidsopgave. Echter, voor deze opgave zijn langdurig en ook structurele middelen nodig.	pm
Opvang vluchtelingen Oekraïne	Op dit moment werkt het kabinet aan financiering van de opvanglocaties in gemeenten. Uitgangspunt daarbij is dat het kabinet de kosten die gemaakt zullen worden door gemeenten integraal worden vergoed. De opvang van vluchtelingen kan op vele fronten consequenties hebben (Bijvoorbeeld: woningmarkt, zorg, onderwijs, werk, sociale voorzieningen).	I		Het effect van de opvang van vluchtelingen uit de Oekraïne heeft voordelige en nadelige effecten. De vraag is hoe hoog de vergoedingen vanuit het Rijk zullen zijn, hoe lang de opvangvoorzieningen nodig zijn en uiteindelijk ook wat de structurele effecten van deze ontwikkeling zullen zijn.	pm
Eenmalige compensatie energie	Vanuit het Rijk is een compensatie per huishouden toegezegd voor de oplopende energiekosten. Voor huishoudens met een inkomen tot maximaal 120% van de bijstandsnorm is er een aanvullende vergoeding van € 800,- toegezegd. Deze regeling moet worden uitgevoerd door Baanbrekers.	I/S		De minister heeft toegezegd dat de gemeenten volledig gecompenseerd worden voor de aanvullende vergoeding. Echter, dit is nog niet bekrachtigd en er zijn geen uitspraken over de bijbehorende uitvoerings-kosten. Daarnaast is nu sprake van een eenmalige compen-satie, maar wat gebeurt er als de energiekosten hoog blijven.	pm

Samenvatting risico-inschatting

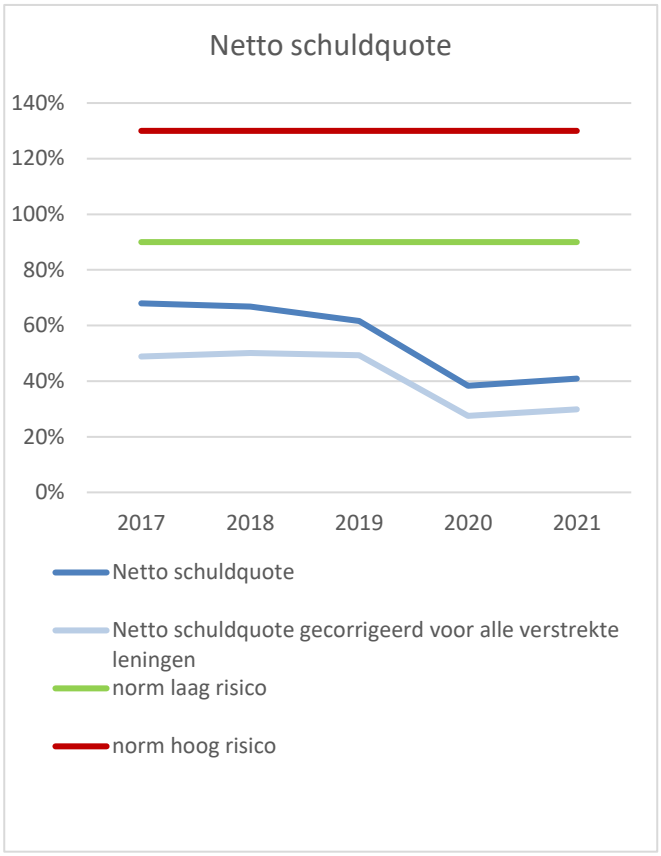
	Risico
Geactualiseerde eerder ingeschatte risico's	2.582
Nieuwe risico's	1.700
Inschatting jaarrekening 2021 (excl. PM-risico's)	**4.282**

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

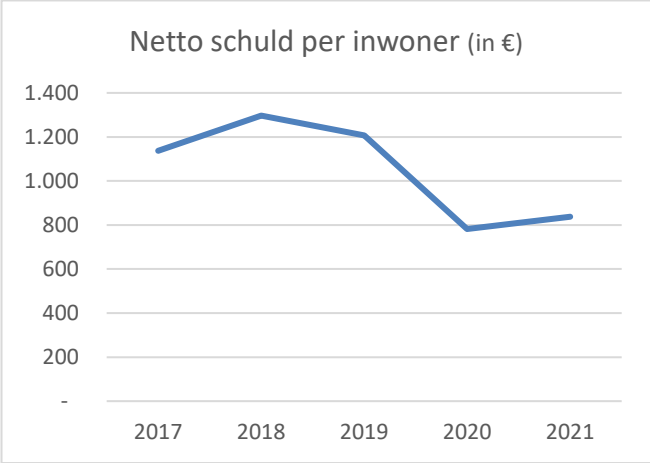
Financiële kengetallen

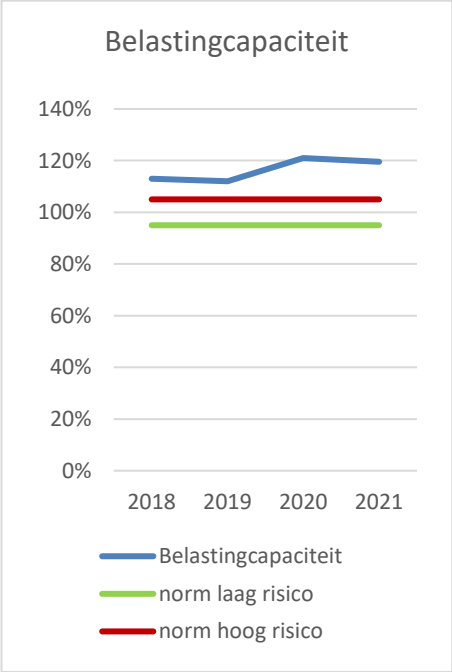


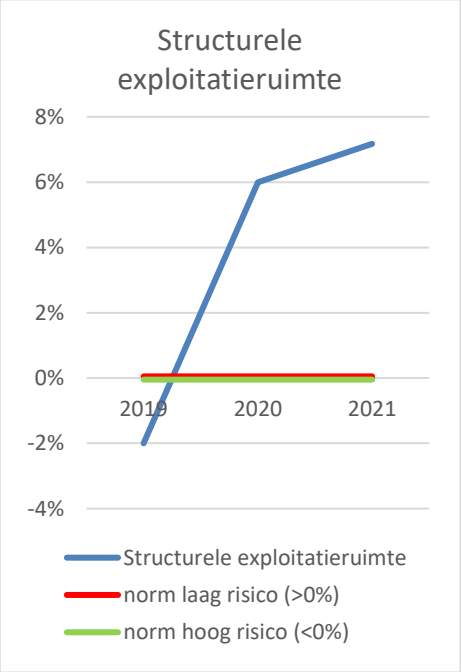
De solvabiliteit is opnieuw verbeterd. Dit komt vooral door het positieve resultaat over 2021. In de begrotingsperiode 2022-2025 wordt de algemene reserve door jaarlijkse toevoegingen verder versterkt, waardoor de solvabiliteit nog verder verbeterd.

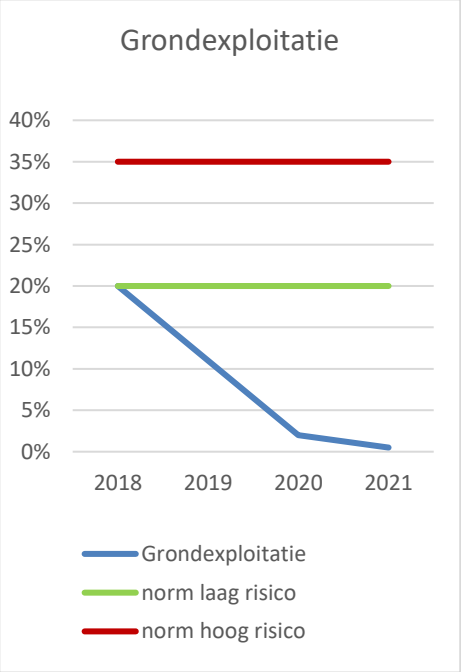


De netto schuldquote is licht gestegen doordat het saldo op de rekening schatkistbankieren is gedaald en de afname van kortlopende vorderingen.









Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Paragraaf 3. Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf leest u informatie over de staat en het beheer van onze kapitaalgoederen: wegen, kunstwerken, openbare verlichting, groen, speelvoorzieningen, riolering/water en gebouwen. Onderhoud van kapitaalgoederen beslaat een groot deel van onze begroting. De beleidsontwikkelingen en lasten hiervan staan in programma's 0, 2, 5 en 7.

Beleid en beheer

De basis voor het beheer van onze kapitaalgoederen ligt in de beleids- en beheerplannen. In het IBOR staan de kaders en uitgangspunten voor het beheer van de openbare ruimte. Daarnaast zijn er sectorale beleidsplannen: WRP, Verkeersvisie en Groenstructuurplan. De beheerplannen zijn de basis voor ons onderhoud. Ze geven inzicht in de arealen (kwantitatief en kwalitatief) en in de benodigde onderhoudsbudgetten. De beheerplannen zijn in 2019 en 2020 allemaal vernieuwd en door uw raad vastgesteld. In 2020 is ook het Programma Water en Riolering 2021-2024 vastgesteld.

Voor het beheer van kapitaalgoederen zijn de volgende beleidsdocumenten leidend:

Pro-gramma	Taak-veld	Plan	Besl.	Frequentie actualisatie	Voorziening/ reserve
2	Alle	Integraal beleid openbare ruimte (IBOR)	2014	10 jaar	n.v.t.
2	2.1	Beheerplan wegen Beheerplan civieltechnische kunstwerken Beleids- en beheerplan openbare verlichting	2019 2019 2021	Na 2 jaar financieel, na 4 jaar geheel	Egalisatiereserve wegen en openbare verlichting
7	7.2	Programma Water en Riolering	2021	4 jaar	Voorziening riolering
5	5.7	Speelnotitie Groenstructuurplan Boombeleidplan Beheerplan	2015 2019 2020 2019	10 jaar 4 jaar 4 jaar Na 2 jaar financieel, na 4 jaar geheel	Egalisatiereserve groen
5	0.3	Meerjarenonderhoudsplan (MJOP)	2018	4 jaar	Voorziening Wetering

Integraal beheer van de openbare ruimte (IBOR)
In het Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte 2014-2023 "Samen Buiten-Gewoon Tevreden" zijn de onderhoudskwaliteiten voor de openbare ruimte benoemd. Gemeente Loon op Zand hanteert voor haar openbare ruimte drie verschillende ambitieniveaus. Deze ambitieniveaus zijn gekoppeld aan de onderstaande gebiedsindeling en functies:

- Centrum Ambitieniveau A
- Woonbuurten Ambitieniveau C
- Gebiedsontsluitingswegen Ambitieniveau B
- Industrie Ambitieniveau C
- Buitengebied Ambitieniveau C

De uitvoering van ons planmatig onderhoud is uitbesteed. Voor servicetaken en calamiteiten en zetten we de buitendienst met serviceteams in. De vastgestelde onderhouds-niveaus vormen de basis voor ons onderhoud om kapitaalvernietiging te voorkomen.

Groot onderhoud in projectplannen
Door beheer en investeringen op elkaar af te stemmen ontstaat een integraal beeld van ons noodzakelijk onderhoud. De uitvoering en planning hiervan zijn inzichtelijk gemaakt in het Integraal Jaarplan Openbare Ruimte (IJOR) en het Meerjaren Uitvoeringsprogramma (MUP). Hierin staan de projecten waarmee de kapitaalgoederen in de openbare ruimte op het vastgestelde kwaliteitsniveau en tegelijkertijd functioneel en veilig worden houden. Grote projecten in het programma 2020 waren:

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

- *Heiakker en omgeving* – In combinatie met wegen en groen is er gezorgd voor een toekomstbestendige inrichting die aan de huidige eisen voldoet. In 2021 is het project uitgevoerd, hierbij zijn we binnen de beschikbaar gestelde kredieten gebleven.
- *Leo XIII-straat en Loonsevaert* – In 2021 is het project uitgevoerd, hierbij zijn we binnen de beschikbaar gestelde kredieten gebleven.
- *Vossenbergselaan* – In 2021 is de uitvoering gestart nadat in het voorjaar de voorbereiding was afgerond. Het grootste deel van de werkzaamheden is in 2021 afgerond.

Riolering en water

Onderdeel	Specificatie	Hoeveelheden
Inzameling	Kolken hemelwaterriolering	2.800 stuks
	Kolken gemengde riolering	7.200 stuks
Afvoer (vrij verval)	Gemengde riolering	84,3 km
	Vuilwaterriolering	20,7 km
	Hemelwaterriolering	30,3 km
	Overstortputten (verbeterd) gemengde riolering	16 stuks
	Hemelwateruitlaten (verbeterd) gescheiden riolering	18 stuks
Afvoer (mechanisch)	Persleidingen	14,8 km
	Drukriolering	67 km
	Drukriool-pompunits	238 stuks
	Rioolgemalen	32 stuks
	Bergingsvoorzieningen	3 stuks
	Infiltratievoorzieningen	8 stuks
	Randvoorzieningen	5 stuks
	Bijzondere (hemelwater) voorzieningen (bijv. Wadi's)	
Meetpunten	Grondwater	22 stuks
	Afvalwater	3 stuks
	Oppervlaktewater	0 stuks

In 2021 is uitvoering gegeven aan het nieuwe Programma Water en Riolering (PWR) 2021-2024 en bijbehorend Actieplan 2021-2024. De budgetten binnen riolering en water bleken in 2021 voldoende toereikend om de benodigde maatregelen uit te kunnen voeren. Het saldo op de producten riolering en water is gestort in de voorziening riolering, zoals toegelicht in de paragraaf lokale heffingen. De komende jaren wordt deze voorziening onder andere ingezet voor het bekostigen van de grote projecten.

Wegen, openbare verlichting en civiele kunstwerken

Onderdeel	Specificatie	Hoeveelheden
Wegen	Asfaltverharding	529.600 m^2
	Elementenverharding	991.200 m^2
	Betonverharding	35.900 m^2
	Halfverharding	119.100 m^2
Openbare verlichting	Masten	5.700 stuks
	Armaturen	5.800 stuks
	LED-lampen	2.400 stuks
	Gewone lampen	3.900 stuks
Civiele kunstwerken	Bruggen en loopconstructies	4 stuks
	Tunnels en viaducten	4 stuks
	Muren en keerwanden	4 stuks

In 2021 is er uitvoering gegeven aan de beheerplannen wegen en civiele kunstwerken door middel van zowel kleinere als grotere infrastructurele projecten. Daarnaast is er in 2021 verder gegaan met de omvorming naar energiezuinige verlichting zoals LED. In 2021 zijn de budgetten voor wegen, civiele kunstwerken en openbare verlichting voldoende toereikend gebleken om uitvoering te kunnen geven aan de vastgestelde beheerplannen.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Openbaar groen, speelvoorzieningen en straatmeubilair

Onderdeel	Specificatie	Hoeveelheden
Groen	Gazons, beplanting, etc. Bloembakken	1.374.204 m^2 22 stuks
Meubilair	Banken/ afvalbakken Hekwerken	612 stuks 2.114 m
Speelvoorzieningen	Toestellen	307 stuks
Afvalvoorzieningen	Ondergrondse containers	80 stuks 26 locaties

Het openbaar groen, speelvoorzieningen en straatmeubilair in de gemeente Loon op Zand speelt een belangrijke rol in de leefbaarheid van de gemeente. In 2021 is gestart met het uitvoeren van de verschillende groenrenovaties binnen onze gemeente. Er zijn zowel voor de bomen en speelvoorzieningen uitgebreide inspecties uitgevoerd. Hierin is een achterstand geconstateerd. Dit heeft voor groen geleid tot een overschrijding van het budget.

Gebouwen
Op dit moment zijn negen gebouwen in eigendom, beheer en onderhoud van onze gemeente. Daarnaast zijn twee panden in eigendom van de gemeente, maar worden het beheer en al het onderhoud conform afspraak uitgevoerd door beheerder/exploitant.

- *De Wetering* - Voor de huidige functies in De Wetering is in 2021 alleen noodzakelijk onderhoud uitgevoerd, op sobere en doelmatige wijze, zodat deze voldoet aan de wettelijke eisen;
- *De Werft* – In 2021 is een (D)MJOP opgesteld, deze komt wordt in juni aan de raad voorgelegd, start 2023;
- *Het Klavier* – In 2021 is een (D)MJOP opgesteld, deze komt wordt in juni aan de raad voorgelegd*;*
- *Westkant* - Het pand is in gebruik voor de tijdelijke huisvesting;
- *De Brandweerkazernes* – Voor deze gebouwen is een (D)MJOP en Quickscan duurzaamheid geschreven, deze worden in juni aan de raad voorgelegd met als startdatum 2023;
- *Theresiaschool* – Het pand is in gebruik voor tijdelijke huisvesting;
- Gemeentewerf – Voor dit pand is een quickscan duurzaamheid en (D)MJOP geschreven, deze worden in juni aan de raad voorgelegd, met als starttijd 2023;
- Voor De Werft, Het Klavier en beide brandweerkazernes is een aanbesteding gedaan voor E&W onderhoud. Deze aanbesteding loopt nog, starttijd voor De Werft en beide brandweerkazernes is 1 juli 2022, voor Het Klavier 1 januari 2023.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Paragraaf 4. Financiering

De paragraaf bevat een toelichting op het risicobeheer van de financieringsportefeuille en geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte.

Renterisico

De kasgeldlimiet en de renterisiconorm moeten voorkomen dat de leningenportefeuille van gemeente te gevoelig is voor schommelingen in de rente. De kasgeldlimiet richt zich op leningen met een korte looptijd en de renterisiconorm richt zich juist op langlopende leningen.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is bedoeld om het renterisico op geldleningen te beperken. Als er veel kortlopende leningen (kasgeldleningen) zijn, dan is de financieringsportefeuille gevoeliger voor rentewijzigingen. Over het algemeen hebben kortlopende leningen een lagere rente en zijn daarom goedkoper. De omvang van de netto vlottende schuld is beperkt tot maximaal 8,5% van het begrotingstotaal.

X €1.000	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Limiet	5.122	5.122	5.122	5.122
Netto vlottende schuld	-8.053	-5.392	-4.017	-5.004
Ruimte binnen limiet	**13.175**	**10.514**	**9.139**	**10.126**

De netto vlottende schuld is negatief omdat de vlottende vorderingen groter zijn dan de vlottende schulden. Hierdoor is de ruimte om kasgeldleningen aan te trekken in feite groter dan de kasgeldlimiet. In alle kwartalen zijn we onder de kasgeldlimiet gebleven.

Renterisiconorm

Renterisico's op de langere termijn beheersen we door de toepassing van de zogenaamde renterisiconorm. In de kern komt deze erop neer dat niet op hetzelfde moment een omvangrijke herfinanciering leningen plaatsvindt tegen op dat moment bijvoorbeeld fors hogere rentepercentages. De jaarlijkse verplichte aflossingen en renteherzieningen mogen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

X €1.000	Risico
Renterisiconorm	13.734
Aflossingen	-2.618
Ruimte binnen norm	**11.116**

We voldoen aan de renterisiconorm.

Financiering

Dit onderdeel geeft inzicht in de ontwikkeling van onze langlopende leningen en uitzettingen.

Opgenomen leningen *X €1.000*	2021
Stand 1 januari	**36.542**
Aflossingen	-2.618
Opgenomen	0
Stand 31 december	**33.924**

De rentelast over deze leningen bedraagt in 2021 € 1.118.000. De gemiddelde rente is 3,06%.

Uitgezette leningen *X €1.000*	2021
Stand 1 januari	**718**
Aflossingen	-61
Opgenomen	0
Stand 31 december	**657**

De rentebaat over deze leningen bedraagt in 2021 € 25.000. De gemiddelde rente is 3,54%.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Garanties op leningen aan derden

Naast de leningen die we zelf aangaan zijn er nog een aantal leningen ‘door verstrekt’ aan derden of staan we garant voor leningen die aan derden zijn verstrekt door een bankinstelling. In deze situatie is er geen sprake van bankieren. De leningen aan woningbouwverenigingen zijn aflopend van aard en stammen nog uit de periode dat het gebruikelijk was dat we voordelig leningen aantrokken bij bijvoorbeeld de Bank Nederlandse Gemeenten en deze onder dezelfde condities verstrekten aan de betreffende woningbouwvereniging.

Garanties geven we alleen uit hoofde van de publieke taak. Bijvoorbeeld een garantstelling aan een bank voor een vereniging voor de aanleg van een sportveld.

Garanties op verstrekte bedragen *X €1.000*	**2021**
Leningen aan verenigingen, stichtingen en natuurlijke personen	1.008
Leningen aan woningbouwverenigingen	85.561
Totaal	**86.569**

Over het algemeen zijn deze risico’s op verstrekte geldleningen beperkt omdat ofwel contragaranties zijn verstrekt of een hypotheek als onderpand is afgegeven.

Schema rentetoerekening

Garanties op verstrekte bedragen *X €1.000*	**Bedrag**
Externe rentelast over korte financiering	11
Externe rentelast over lange financiering	1.118
Externe rentebaten	38
Totaal door te rekenen extra rente	**1.091**
Rente die aan grondexploitatie moet worden doorberekend	-71
Rente van projectfinanciering (niet van toepassing)	0
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	**1.020**
Rente over eigen vermogen en voorzieningen	0
Aan taakvelden toe te rekenen rente	1.020
Werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (via renteomslag)	-1.087
Renteresultaat, onderdeel van resultaat op taakveld treasury	**-67**

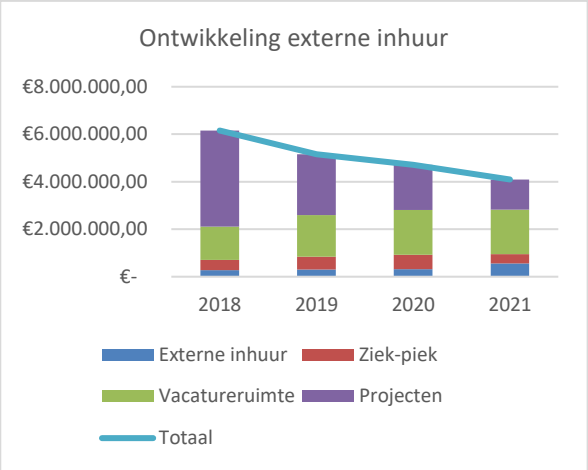
Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Paragraaf 5. Bedrijfsvoering

Organisatieontwikkeling

In de begroting presenteerden we de organisatieontwikkeling als één van de ombuigingsopgaven. We investeren in onze medewerkers om knelpunten in de formatie op te lossen, vitaliteit te bevorderen en daarmee medewerkerstevredenheid te verbeteren en ziekteverzuim terug te dringen. 2021 was daarmee de eerste fase van deze ontwikkeling. Bij de begroting 2022 presenteerden we een vervolg. In deze paragraaf presenteren we de resultaten van de inzet in de organisatie in 2021.

Afbouw externe inhuur
In de begroting spraken we de ambitie uit om de inzet van externe inhuur te verminderen. We besloten daarnaast dat aan de tariefstelling van externen in projecten ook overhead wordt toegerekend. Tot slot moest er een optimalisatie plaatsvinden bij aanbesteding en contractmanagement. Deze drie maatregelen moesten een rendement opleveren van in totaal € 450.000, merkbaar in de exploitatie. De mate waarin we dit behaalden is niet direct aan te geven. Dit heeft er mee te maken dat keuzes rondom inzet van externe inhuur veelal niet wordt begroot, maar bijvoorbeeld betaald wordt uit vacatureruimte. Daarnaast vindt inhuur voor een belangrijk deel plaats binnen de projecten. De effecten op deze inhuur maakt onderdeel uit van de totale investering, die vervolgens binnen de begroting wordt vertaald in kapitaallasten.



We zien dat de totale jaarlijkse uitgaven voor inhuur dalen. In bovenstaande grafiek is dit zichtbaar. De grootste afname is zichtbaar bij de inzet van externen in projecten. Deze neemt al enkele jaren af.

(x €1.000)	Begroot	Realisatie
Externe inhuur	765	566
Vacatureruimte	2.021	1.870
Ziek-piek	484	384
Stelpost afbouw externe inhuur	-350	
Ruimte voor externe inhuur	**2.920**	**2.820**

In de begroting zijn bedragen opgenomen die ingezet worden voor externe inhuur. Dit zijn de bedragen exclusief de projecten. Na aftrek van de stelpost ‘afbouw externe inhuur’ was € 2,9 miljoen begroot om in te zetten voor externe inhuur. De werkelijke uitgaven zijn € 2,8 miljoen. Dat betekent dat naast de stelpost een voordeel van € 0,1 miljoen is behaald.

De maatregel om overhead toe te rekenen aan de tariefstelling van externen in projecten is gerelateerd aan de inzet van externen in projecten. De verwachting was dat dit een voordeel van € 50.000 zou opleveren voor de exploitatie. In werkelijkheid was dit € 307.000. € 257.000 meer dan verwacht. Op het moment dat de externe inhuur in projecten verder afneemt zal ook deze post naar verwachting afnemen.

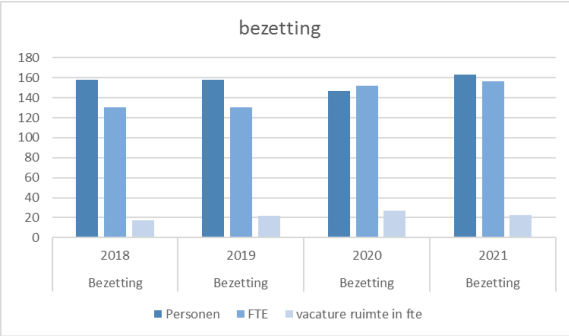
(x €1.000)	Begroot	Realisatie
Afbouw externe inhuur	350	451
Doorberekenen overhead	50	307
Optimalisatie contracten	50	
Totaal	**450**	**758**

De maatregel gericht op de optimalisatie van aanbesteding en contractmanagement heeft vorm gekregen door de inrichting van het inhuurloket en de verdere inbedding van contractmanagement binnen infra. Hierbij kunnen we nog niet spreken van een aantoonbaar financieel voordeel.

Voor de maatregelen die zijn getroffen binnen de opgave organisatieontwikkeling is het voorgenomen rendement behaald en bovendien nog een extra resultaat behaald van € 308.000.

Formatieontwikkeling
De afbouw externe inhuur houdt verband met de ontwikkeling van de formatie en de feitelijke bezetting. Bij de begroting 2021 nam de formatie toe tot bijna 160 fte. De toename van taken door de gemeente is terug te vinden in de formatie cijfers. Ook het oplossen van knelpunten in de formatie zijn hierin zichtbaar. Het aantal vacatures nam af. Dat betekent dat de ambtelijke organisatie per saldo het werk meer met eigen medewerkers doet en daarmee minder afhankelijk is van externe inhuur.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden



Kanttekeningen zijn ook op hun plaats. Het invullen van vacatures blijft een grote uitdaging. De doorlooptijd om vacatures ingevuld te krijgen loopt op. Daarnaast zien we dat ervaren kandidaten minder beschikbaar zijn. We trekken al meer jonge medewerkers of trainees aan. Dit beïnvloedt wel de voortgang in de werkzaamheden omdat we meer capaciteit moeten aanwenden voor begeleiding van nieuwe medewerkers. Vooral de werving van medewerkers op het gebied Financiën, ICT, civiele techniek en bouw blijkt lastig. Maar ook binnen andere vakgebieden beginnen we de krapte op de arbeidsmarkt te voelen.

Ziekteverzuim
Het ziekteverzuim blijft een punt van aandacht. Het ziekteverzuimpercentage loopt na een daling in 2020 weer op. Ook Corona is hierop van invloed, maar de cijfers worden vooral bepaald door enkele langdurig ziektegevallen.



Een onderzoek in 2022 naar duurzame inzetbaarheid en psycho sociale arbeidsbelasting moet ons inzichten geven over preventieve maatregelen die we kunnen treffen om het ziekteverzuim terug te dringen.

Financiën en control

Doorontwikkeling P&C-cyclus
In de Kadernota 2022 (juli 2021) besloot de raad over de gewijzigde programma-indeling. In de Programmabegroting 2022 (november 2021) zetten we de eerste stappen naar een begroting met meer “Loons maatwerk” als het gaat om beleidsindicatoren. We spraken met de raad af dat de Programmabegroting 2023 een zichtbaar vervolg moet zijn voor de informatiewaarde van de beleidsindicatoren. We bevestigden bovendien met elkaar wat het belangrijkste element is voor financiële stabiliteit. We richten ons op een structureel sluitende begroting met beperkte tussentijdse schommelingen.

Informatiebeveiliging

De digitalisering biedt veel nieuwe kansen voor onze samenleving. Helaas brengt het ook bedreigingen met zich mee. We vinden het belangrijk om de gegevens en informatie waarover we beschikken goed te beschermen. Vandaar dat in 2021 verschillende acties zijn uitgevoerd op het gebied van informatieveiligheid.

Bewustwording (awareness)
Eén van de meest effectieve beveiligingsmaatregel is de medewerker goed te informeren over en voor te bereiden op de bedreigingen/risico’s waaraan ze dagelijks ongevraagd worden blootgesteld.
In 2021 is hieraan op de volgende wijze invulling gegeven:

1) Het maandelijks op intranet plaatsen van een nieuwsbrief met algemene informatie over informatiebeveiliging of een bericht over een actuele specifieke bedreiging, bijvoorbeeld over een phishingmail.
2) Twee Phishingsmailtests zijn uitgevoerd, in het eerste en het vierde kwartaal. De resultaten tonen de urgentie om phishingmail tests periodiek te blijven uitvoeren.

Wat nog ontbreekt is een bewustwordingsopleidingsprogramma. Medewerkers krijgen meerdere zogenoemde E-learnings aangeboden die specifieke IB-onderwerpen behandelde, zoals Phishingmail, Social Engineering, gebruik (gratis) Clouddiensten, gratis en openbare Wifi. In 2022 gaan we opzoek naar een geschikte partij die ons kan helpen aan een programma voor Bewustwording.

Controle op naleving Informatiebeveiligingsbeleid
Net als voorgaande jaren zijn in 2021 de zelfevaluaties uitgevoerd via de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA). Volgens de richtlijnen van deze audit zijn de uitkomsten van de zelfevaluaties via een Collegeverklaring met Assurance rapport, opgesteld door een onafhankelijke auditor. De resultaten van alle zelfevaluaties zijn gedeeld met de betreffende toezichthouders. Een toezichthouder is de partij die er verantwoordelijk voor is dat wordt toegezien of de basisregistratie in overeenstemming met eisen, afspraken en wetgeving opereert.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

In 2021 hebben de volgende verplichte zelfevaluaties plaatsgevonden:

Onderwerp	Zelf-evaluatie omschrijving	Resultaat
DigiD	Gemeente Loon op Zand biedt e-dienstverlening aan waarvoor deze DigiD-aansluiting voor authenticatie wordt gebruikt.	
Suwinet	Alle werkzaamheden met betrekking tot Suwinet voor de gemeente Loon op Zand, vinden plaats bij Baanbrekers[1].	
BRP	De uitvoering van de basisregistratie Personen, zijn zowel op informatiebeveiliging als op kwaliteit geëvalueerd.	
Reis-documenten	De uitvoering van de reisdocumenten, zijn zowel op informatiebeveiliging als op kwaliteit geëvalueerd.	
BAG	De zelfevaluatie Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), betreft de kwaliteit van de registratie (geen informatiebeveiliging).	
BGT	De zelfevaluatie Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT), betreft de kwaliteit van de registratie (geen informatiebeveiliging).	
BRO	De zelfevaluatie Basisregistratie Ruimtelijke ondergrond (BRO), betreft de kwaliteit van de registratie (geen informatiebeveiliging).	
WOZ	Alle werkzaamheden met betrekking tot de Waardering Onroerende Zaken WOZ) worden door Belastingsamenwerkingsverband West-Brabant (BWB) uitgevoerd[2].	

BIO compliancy
Gemeenten hebben zich verplicht om vanaf 2020 te gaan voldoen de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). We voeren stap voor stap maatregelen in, waarbij in 2021 een stijgende lijn te zien is in het verbeteren van de informatieveiligheid. Zo is bij aanschaf van onder meer applicaties voor HRM, Sociaal Domein en Vergunning verlening expliciet aandacht geweest/gevraagd voor het aspect Informatiebeveiliging. Doordat de ontwikkelingen op het gebied van digitalisering niet stil staan, ontstaan er echter steeds nieuwe bedreigingen die we moeten aanpakken. Informatieveiligheid is duidelijk niet een eenmalige actie of verbetering maar is een continue proces. Een in 2021 aangeschafte tool (GRC/ISMS) gaat ons hierbij extra ondersteunen.

SSC Equalit
Het aantal cyberdreigingen is het afgelopen jaar enorm toegenomen, met name Phishing en Ransomware aanvallen (gijzelsoftware) zijn aan de orde van de dag. Ook gemeenten blijven hiervan niet gevrijwaard, denk aan Hof van Twente en heel recent de kwetsbaarheid in een door heel veel leveranciers gebruikte JAVA component. Door adequaat te investeren in mensen, kennis en apparatuur weet het SSC Equalit ons te beschermen tegen deze cyberdreigingen, maar garanties dat Loon op Zand volledig gevrijwaard blijven van een cybercrisis, zijn nooit te geven. Specialisten zeggen hierover: ”Het is niet de vraag ‘of’ maar ‘wanneer’ je wordt getroffen door een cyberaanval”. De beste beveiligingsmaatregel hier tegen zijn, voortdurend aandacht hebben voor informatiebeveiliging, alert te blijven en onze verantwoordelijkheid hiervoor te blijven nemen.

Ook 2021 werd gekenmerkt door Corona en het werken op afstand. Ondanks dit gegeven zijn de eerste kleine veranderingen zichtbaar geworden voor de organisatie over Informatiemanagement en informatiebeheer.
Er zijn voor functioneel beheer een aantal processen aangepast of beschreven, voor informatiebeheer is de kwaliteitscontrole aangepast. Het verbeterplan voor het archiefbeheer is voor 80% uitgevoerd in samenspraak met de toezichthouder en de provincie.

Er heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de status van het ICT-netwerk, de samenwerking met Equalit en de interne organisatie. De eerst snapshot is gepresenteerd aan het MT. In 2022 wordt hier een vervolg op gegeven zodat we kunnen inspelen op de ambities van de organisatie.

Eind 2021 zijn we geconfronteerd met Log4j, wat nogmaals de kwetsbaarheid en de alertheid benadrukt als het gaat om informatiebeveiliging. Voor 2022 komt er vanuit de FG en de CISO een plan om het privacy- en informatiebeveilingsbewustzijn te verhogen.

[1] *Baanbrekers verzorgt voor de gemeente Loon op Zand alle werkzaamheden met betrekking tot Suwi. DKD-inlezen, een onderdeel van Suwi, is beoordeeld met een onvoldoende door de accountant en deze heeft een negatieve TPM op dit onderdeel afgegeven. Vanuit de Ciso Loon op Zand is Baanbrekers gesommeerd passende technische en organisatorische maatregelen te treffen.*
[2] *Gezien het niet voldoen aan alle wettelijke eisen aangaande de WOZ is het advies om Belastingen en dus ook de WOZ uit te besteden aan de BMWB (Belastingdienst Midden-West Brabant) per 01-01-2023. In de tussentijd zullen de onvolkomenheden zoveel mogelijk opgelost worden om een soepele overgang naar de BMWB te realiseren.*

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Als onderdeel van het nieuwe kantoorconcept en het flexibel werken zijn alle medewerkers voorzien van een laptop en mobiele telefoon. Dit wordt in 2022 verder uitgerold.

Rechtmatigheid

Rechtmatigheidsverantwoording
De verwachting was dat de rechtmatigheidsverantwoording vanaf verslagjaar 2021 wettelijk verplicht zou zijn. De besluitvorming bij het Rijk bleef echter uit. De verwachting is nu dat de ingangsdatum een jaar opschuift. Vanaf het jaarverslag 2022 kunt u op deze plaats de rechtmatigheidsverantwoording vanuit het college lezen.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Paragraaf 6. Verbonden partijen

Inleiding

Het begrip verbonden partij staat in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en definiëren we als volgt: '*Een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie onderscheidenlijk de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft.'*

In maart 2018 stelde uw raad de nieuwe nota Verbonden partijen vast. Doel van deze nota was met name om meer grip te krijgen op gemeenschappelijke regelingen. Kern van deze nota is dat we voortaan op basis van de **drie B's** (Bestuur, Beleid en Bedrijfsvoering) sturen op gemeenschappelijke regelingen. Per gemeenschappelijke regeling lichten we de 3 B's toe. Met deze kaders beoordelen we de voorstellen van de regelingen. Achtergrondinformatie over de werkwijze leest u in de nota *'Verbonden partijen 2018'*. Deze nota richt zich enkel op gemeenschappelijke regelingen. Voor de overige verbonden partijen (verenigingen, stichtingen, coöperaties en vennootschappen) blijven we de voorgeschreven kerngegevens in het BBV hanteren.

Gemeenschappelijke regelingen

Regio Hart van Brabant (HvB) - Tilburg

Rechtsvorm
Openbaar lichaam op grond van de wet gemeenschappelijke regelingen

Deelnemende partijen
Loon op Zand, Heusden, Waalwijk, Dongen, Tilburg, Hilvarenbeek, Goirle, Oisterwijk, Gilze en Rijen.

Bestuursorganen
Algemeen bestuur, dagelijks bestuur, voorzitter, bestuurscommissie jeugd, portefeuillehouders overleggen op diverse beleidsterreinen, klankbordgroep gemeentesecretarissen.

Vertegenwoordiging
Burgemeester Hanne van Aart is lid van het algemeen bestuur. De secretaris is lid van de kring gemeentesecretarissen. Wethouder Brekelmans is lid van de bestuurscommissie Jeugd, Collegeleden zijn lid van de portefeuillehouder overleggen die tot hun portefeuille behoren.

Doel samenwerking: Een overlegstructuur in te stellen en in stand te houden, die dient om de samenwerking tussen de deelnemende gemeenten vorm te geven.

- Verantwoording af te kunnen leggen over de besteding van (subsidie)gelden die andere overheden, instellingen en/of bedrijven met het oog op die samenwerking toekennen.
- Samen te werken om regionale opgaven te identificeren en op basis daarvan gezamenlijk beleid op te stellen en gezamenlijke projecten te definiëren, te initiëren en uit te voeren, dan wel projecten ter uitvoering op te dragen, aan te bieden of aan te besteden aan gelieerde- en derde partijen, waaronder Midpoint Brabant.
- Een bestuurlijke structuur in te stellen met het oog op een kwalitatief goede en efficiënte uitvoering van de bovenlokale jeugdhulptaken.

Bevoegdheden:

- Het organiseren en coördineren van een overlegplatform.
- Zorg te dragen voor een kwalitatief goede en efficiënte uitvoering van de bovenlokale jeugdhulptaken, zoals in het regionale beleidskader Jeugd, met inachtneming van de bepalingen van de Jeugdwet staat.
- Het eenmaal per 4 jaar vaststellen van een strategische agenda en het jaarlijks opstellen van een werkplan.

Rol gemeenteraad: De gemeenteraad kan een zienswijze indienen op de begroting en de jaarrekening. Daarnaast kunt u bij het vaststellen van de Strategische Meerjarenagenda een zienswijze geven. U kunt zich 2 keer per jaar tijdens de HvB-dag laten informeren over de regionale samenwerking.
Als 3 gemeenteraden van deelnemende gemeenten daartoe verzoeken, wordt een verenigde vergadering van alle gemeenteraden bijeengeroepen. De verenigde vergadering doet uitspraken over kwesties die zij van regionaal belang acht. Ieder raadslid heeft in deze vergadering één stem.

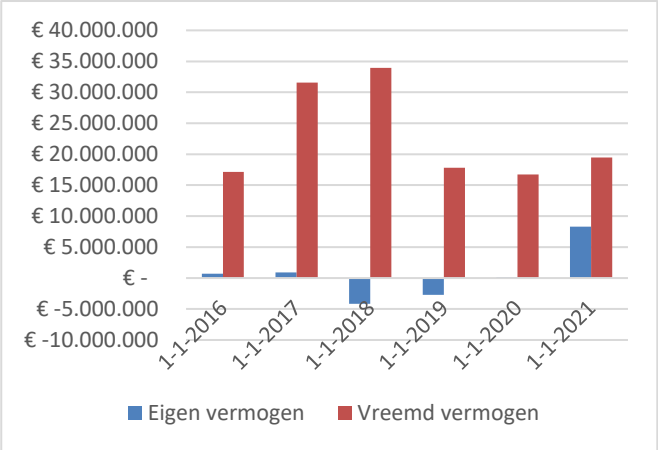
Beleidsterrein: Algemeen bestuurlijk (jeugd, arbeidsparticipatie, onderwijs en maatschappelijke ondersteuning, economische zaken en toerisme, milieu en afval, ruimtelijke ordening en volkshuisvesting, verkeer en vervoer)

Afspraken over doelen en prestaties

- De doelen van de regio HvB staan in de Strategische Meerjarenagenda 2020-2024.
- De ambities voor het beleidsterrein jeugd staan in het regionaal koersdocument jeugd uit 2017.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Relatie met gemeentelijke doelstellingen: Onze gemeente profileert zich als leisuregemeente en wil dit profiel graag versterken. De Strategische Meerjarenagenda van regio HvB sluit hier op aan met de ambitie de family/short break-bestemming van West-Europa te worden.



Bijdrage Loon op Zand: € 5.525.000

Resultaat 2021: Nog niet beschikbaar

Afspraken over reserves: De algemene reserve mag hooguit 10% bedragen van de begroting volgend op het jaar waarop de rekening betrekking heeft. Dit staat in artikel 25 lid 7 van de GR.

Afspraken over resultaat: Een batig saldo, niet meegerekend de rekening voor bovenlokale jeugdhulptaken, ontvangen de gemeenten. Een nadelig saldo betalen de gemeenten. In afwijking hiervan kan een batig saldo worden aangewend voor de uitvoering van de Strategische Meerjarenagenda en kan een nadelig saldo ten laste worden gebracht van de algemene reserve. Een batig saldo voor de jeugdhulptaken wordt toegevoegd aan de regionale bestemmingsreserve jeugdhulp. Een nadelig saldo voor de jeugdhulptaken wordt gedekt uit de regionale bestemmingsreserve jeugdhulp. Als deze reserve onvoldoende is, worden de kosten doorbelast aan gemeenten op basis van de werkelijke kosten per gemeente. Dit staat in artikel 25 van de GR.

Risico's: De kosten voor jeugdzorg zijn een open-einde-regeling. Met beheersmaatregelen wordt dit het hoofd geboden.

Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) Hart voor Brabant - Tilburg

Doel samenwerking:
- Het leveren van een bijdrage aan de publieke gezondheidszorg.

Bevoegdheden: De uitvoering van de gemeentelijke taken die de Wet publieke gezondheid noemt en van de toezichtstaken die de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen kinderopvang noemt. De taken van de GGD zijn verdeeld in een basispakket dat (met lokale accenten) voor alle deelnemers geldt en facultatieve plustaken. Het algemeen bestuur stelt het basispakket jaarlijks vast.

Rol gemeenteraad: De gemeenteraad kan inlichtingen vragen aan het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter. Uw raad kan daarnaast verantwoording vragen aan het door de gemeente aangewezen AB-lid voor het door hem in het AB gevoerde beleid. Uw raad kan een zienswijze geven over de begroting en wijzigingen van de begroting, die leiden tot een verhoging van de gemeentelijke bijdrage.

Beleidsterrein: Volksgezondheid

Rechtsvorm
Openbaar lichaam op grond van de wet gemeenschappelijke regelingen

Deelnemende partijen
Loon op Zand, Heusden, Waalwijk, Dongen, Tilburg, Hilvarenbeek, Goirle, Oisterwijk, Gilze en Rijen, Grave, Haaren, Landerd, Meierijstad, Mill en Sint Hubert, Oss, Sint Anthonis, Sint-Michielsgestel, Uden, Vught, 's-Hertogenbosch, Bernheze, Boekel, Boxmeer, Cuijk.

Bestuursorganen
De GGD heeft een algemeen bestuur, een dagelijks bestuur en een voorzitter. Daarnaast kan het algemeen bestuur commissies van advies instellen.

Vertegenwoordiging
Wethouder Jan Brekelmans is lid van het algemeen bestuur (AB).

Afspraken over doelen en prestaties
1. *Regionale nota publieke gezondheid:* Op hoofdlijnen richt het gezondheidsbeleid zich de komende jaren op de thema's:
    a. Gezonde Start (d.w.z. de zwangerschap en de eerste 1000 dagen vanaf de geboorte);
    b. Gezonde Leefstijl;
    c. Gezonde Geest;
    d. Gezonde Omgeving.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

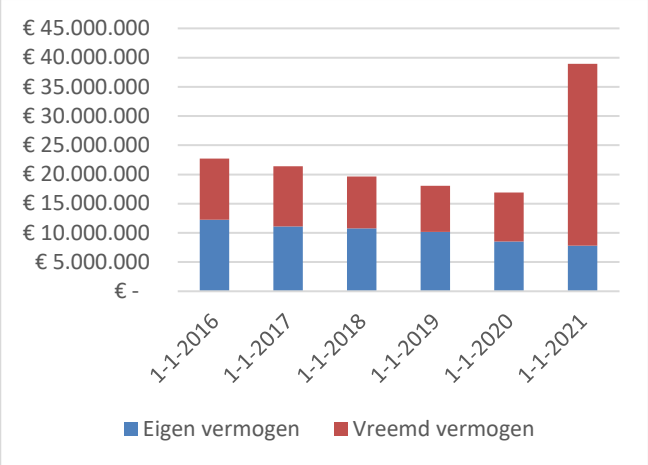
Doel van het regionale volksgezondheidsbeleid is om gezamenlijk meer gezondheidswinst te behalen, de slagkracht te vergroten en een sterkere verbinding te leggen met andere beleidsterreinen. De ambities worden nagestreefd door in te zetten op *'samenwerken'*, *'gezonde scholen'*, *'het versterken van opvoedvaardigheden'* en een *'gezonde omgeving'*.

2. *Lokaal inzetdocument GGD (jaarlijks)*: Dit document omvat een omschrijving van de lokale inzet van de GGD als het gaat om de diensten Jeugdgezondheidszorg, Gezondheidsbevordering, Preventie en Leefstijl. Deze inzet wordt deels gefinancierd uit het basispakket van de GGD (inwonersbijdrage) en deels uit plusgelden. Dit inzetdocument is feitelijk de lokale uitwerking (= uitvoeringsprogramma) van datgene wat als beleid in de regionale nota staat en wordt jaarlijks geactualiseerd.
3. *Beleidsvisie 2019-2023*: dit is de langetermijnvisie van de GGD voor de komende jaren met daarin de visie en ambitie.

Relatie met gemeentelijke doelstellingen: In het kader van de Wet publieke gezondheid geeft de GGD HvB onder andere uitvoering aan de jeugdgezondheidszorg (jgz) en diverse preventieprogramma's. Zowel de jgz als de preventieprogramma's hebben als doel het bevorderen, beschermen en bewaken van de gezondheid van zowel kinderen als volwassenen. Een goede gezondheid draagt bij aan de zelfredzaamheid en participatie van inwoners. De GGD levert hiermee een bijdrage aan de gemeentelijke doelen in het sociale domein, zoals het versterken van de zelfredzaamheid, eigen kracht, gezondheid e.d.

Bijdrage Loon op Zand: € 804.000

Resultaat 2021: € Nog niet beschikbaar



Afspraken over reserves
Het algemeen bestuur stelde een nota reserves en voorzieningen vast. Hierin staat dat het de algemene reserve een ondergrens heeft van 1,17% van de volume van het basispakket + 5.25% van het volume van de plustaken. De ondergrens is 5% van de basistaken + 20% van het volume van de plustaken. Op basis hiervan zijn de boven- en ondergrens vastgesteld op respectievelijk € 4,8 en € 1,7 miljoen.

Afspraken over resultaat: In de nota reserves en voorzieningen staat dat reserves gevormd worden uit positieve resultaten.

Risico's: Geen bijzondere risico's te melden.

Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB)bant (HvB) - Tilburg

Doel samenwerking: Voor de deelnemers taken uitvoeren op het gebied van het omgevingsrecht en als verlengstuk van het lokaal en provinciaal bestuur een bijdrage te leveren aan een leefbare en veilige werk- en leefomgeving van de regio Midden- en West Brabant.

Bevoegdheden: Er zijn geen bevoegdheden overgedragen. Voor ondersteunende processen mag het algemeen bestuur samenwerkingen met derden sluiten.

Rol gemeenteraad: De gemeenteraad kan een zienswijze indienen op de begroting en de besteding van een eventueel jaarrekeningsaldo.

Rechtsvorm
Openbaar lichaam op grond van de wet gemeenschappelijke regelingen

Deelnemende partijen
Loon op Zand, Waalwijk, Heusden, Dongen, Tilburg, Hilvarenbeek, Goirle, Oisterwijk, Gilze en Rijen, Altena, Geertruidenberg, Oosterhout, Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Breda, Drimmelen, Moerdijk, Etten-Leur, Zundert, Rucphen, Halderberge, Roosendaal, Steenbergen, Bergen op Zoom, Woensdrecht, provincie Noord-Brabant.

Beleidsterrein: Milieu, Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Afspraken over doelen en prestaties: De OMWB voert -aan de hand van de landelijke VTH-criteria- landelijke basistaken uit. Over de uitvoering hiervan worden jaarlijks schriftelijke afspraken gemaakt.

Relatie met gemeentelijke doelstellingen: Naast de wettelijke basistaken handelt de OMWB meldingen af en voert -op verzoek- controles uit bij niet-basistaakbedrijven. De OMWB adviseert de afdeling RO over milieuonderwerpen in ruimtelijke procedures. Daarnaast huren we de OMWB op incidentele basis in.

Bijdrage Loon op Zand: € 349.000

Resultaat 2021: Nog niet beschikbaar

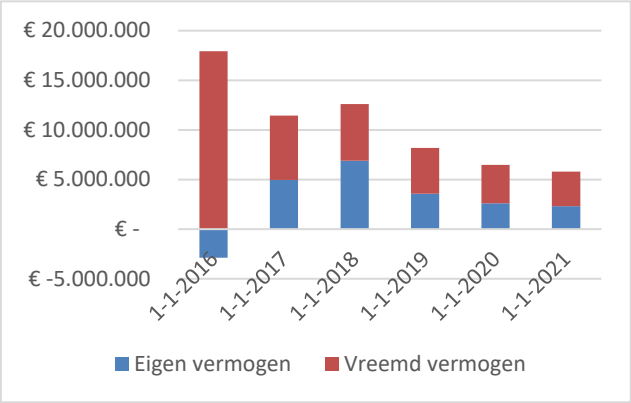
Afspraken over reserves: Geen specifieke afspraken over reserves.

Afspraken over resultaat: Negatieve resultaten worden afgeboekt van reserves (indien aanwezig) of naar rato van omzet ten laste gebracht van de deelnemers. Positieve resultaten worden bestemd voor een risicoreserve of naar rato van omzet uitgekeerd aan de deelnemers.

Risico's: Geen specifieke risico's.

Bestuursorganen
De OMWB kent een algemeen bestuur, een dagelijks bestuur en een voorzitter. Daarnaast is er de mogelijkheid om commissies in te stellen.

Vertegenwoordiging
Burgemeester Hanne van Aart is lid van het algemeen bestuur. Besluiten worden bij meerderheid genomen. Bij besluiten over begroting, begrotingswijzigingen en jaarrekening, dient deze meerderheid meer dan de helft van de omzet te vertegenwoordigen.



Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (VRMWB) - Tilburg

Doel samenwerking: De veiligheidsregio behartigt de belangen van de deelnemende gemeenten op de terreinen:
- Brandweerzorg;
- geneeskundige hulpverlening;
- rampenbestrijding en crisisbeheersing;
- het voorzien in een gemeenschappelijke meldkamer.

Bevoegdheden:
- het inventariseren van risico's van branden, rampen en crisis;
- het adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises in de bij of krachtens de wet aangewezen gevallen en in de gevallen die in het beleidsplan staan;
- het adviseren van het college over de brandweerzorg;
- het voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijdingen en de crisisbeheersing;
- het instellen en in stand houden van een brandweer;
- het instellen en in stand houden van een GHOR;
- het voorzien in de meldkamerfunctie;
- het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel;
- het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de veiligheidsregio en tussen deze diensten en de andere diensten en organisaties;
- het vaststellen van het regionaal risicoprofiel;
- het tenminste éénmaal in de 4 jaar vaststellen van een beleidsplan;
  het tenminste éénmaal in de 4 jaar vaststellen van een brandrisicoprofiel en het behorende dekkings- en spreidingsplan;

Rechtsvorm
Openbaar lichaam op grond van de wet gemeenschappelijke regelingen

Deelnemende partijen
Alphen-Chaam, Altena, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Dongen, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Gilze en Rijen, Goirle, Halderberge, Hilvarenbeek, Loon op Zand, Moerdijk, Oisterwijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Tilburg, Waalwijk, Woensdrecht, Zundert.

Bestuursorganen
De veiligheidsregio kent een algemeen bestuur, een dagelijks bestuur en een voorzitter. Het algemeen bestuur kan commissies van advies en bestuurscommissies instellen.

Vertegenwoordiging
Burgemeester Hanne van Aart is lid van het algemeen bestuur.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

- het vaststellen van rampbestrijdingsplannen voor zover dit bij Algemene maatregel van Bestuur voorgeschreven is;
- het zorg dragen voor de voorbereiding op de bestrijding van een epidemie van een infectieziekte die behoort tot groep A (artikel 1 e Wet publieke gezondheid) en op de bestrijding van een nieuw subtype humaan influenzavirus, waarbij ernstig gevaar voor de volksgezondheid bestaat.

Rol gemeenteraad: De gemeenteraad kan bij vaststelling van het regionaal beleidsplan (inclusief regionaal risicoprofiel) en de begroting en besteding van een eventueel rekeningsaldo een zienswijze indienen.

Beleidsterrein: Veiligheid

Afspraken over doelen en prestaties: In het meerjarenbeleidsplan staan doelstellingen die op basis van de rapporten (staat van de rampenbestrijding 2016, regiobeeld 20) van het ministerie van Justitie en Veiligheid zijn geformuleerd. Het zijn:

1. Risicobeheersing ontwikkelen en uitvoeren op basis van een gedeelde verantwoordelijkheid met maatschappelijke en private partijen.
2. Behalve op het uitvoeren van wet- en regelgeving het accent vooral leggen op het stimuleren van de veiligheidscultuur. De Veiligheidsregio doet dat door uitwerking te geven aan de inzet van samen zelfredzaamheid, goed nabuurschap (bedrijfsleven – omgeving) en social media bij het (beter) informeren van de bevolking.
3. Uitwerking geven aan de gezamenlijke doelstellingen van het Ministerie van Veiligheid & Justitie en het Veiligheidsberaad. Op basis van mate van impact en waarschijnlijkheid kwam de VRMWB uiteindelijk tot een prioritering van 3 risico's: uitbraak infectieziekten, verstoring vitale infrastructuren en extreem weer.
4. Uitwerking geven aan de doelstellingen van het Veiligheidsberaad en de veiligheidsregio's: kwaliteit en vergelijkbaarheid, versterking bevolkingszorg en versterking civiel militaire samenwerking.

Onze gemeente draagt de aanwezigheid van een groot attractiepark aan als potentieel risico en vraagt extra aandacht in het te vormen flexibel regionaal risicoprofiel (ook in het kader van de omgevingswet).

Relatie met gemeentelijke doelstellingen: Onze gemeente is op basis van de Wet veiligheidsregio's belast met de organisatie van de crisisbeheersing in de gemeente. Om dit vorm te kunnen trof het college een gemeenschappelijke regeling, waarbij een openbaar lichaam wordt ingesteld met de aanduiding: Veiligheidsregio MWB. Naast de doelstellingen in het Meerjaren-beleidsplan 2019–2023, de concretisering in het regionaal risicoprofiel en het regionaal beleidsplan staan nadere afspraken in het inrichtingsplan van het district HvB. We binden ons aan de afspraken die in het inrichtingsplan HvB staan en hebben geen aanvullende doelstellingen.

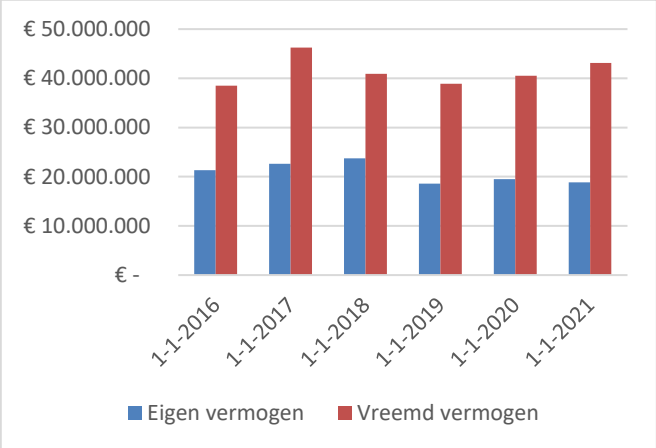
Bijdrage Loon op Zand: € 1.246.000

Resultaat 2021: Nog niet beschikbaar

Afspraken over reserves: Afspraken staan in het vastgestelde beleid *'reserves en voorzieningen'*.

Afspraken over resultaat: Geen specifieke afspraken (behalve de structurele bezuiniging van 2,5%).

Risico's: Geen specifieke risico's.



Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Baanbrekers - Waalwijk

Rechtsvorm
Openbaar lichaam op grond van de wet gemeenschappelijke regelingen

Deelnemende partijen
Gemeenten Heusden, Waalwijk en Loon op Zand.

Bestuursorganen
Baanbrekers kent een algemeen bestuur, een dagelijks bestuur en een voorzitter. Het algemeen bestuur kan commissies van advies en bestuurscommissies instellen. Op dit moment zijn er geen bestuurs- of adviescommissies ingesteld.

Vertegenwoordiging
Wethouder Suzan Mandemakers zit in het dagelijks bestuur en algemeen bestuur.
Wethouder Jan Brekelmans is lid van het algemeen bestuur.
De raadsleden Wim Veldkamp en Georg van Kleij zijn lid van het algemeen bestuur.

Doel samenwerking:
- Baanbrekers streeft naar een zo hoog mogelijke participatie van inwoners van de gemeenten Heusden, Loon op Zand en Waalwijk.
- De focus ligt vooral op het zoveel mogelijk naar een reguliere baan helpen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
- Daarnaast verstrekt Baanbrekers onder andere de uitkeringen en bijzondere bijstand.
- Belangrijke waarden voor de uitvoeringsorganisatie zijn zelfredzaamheid, duurzame samenwerking en sociale innovatie.

Bevoegdheden: Aan Baanbrekers zijn de bevoegdheden tot regeling en bestuur overgedragen voor de uitvoering van:
- Participatiewet (hierin gingen vanaf 1 januari 2015 de Wet werk en bijstand (WWB), de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en een deel van de Wajong op);
- Besluit Bijstandverlening Zelfstandigen (BBZ);
- Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werkloze werknemers (IOAW);
- Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen (IOAZ);
- Wet sociale werkvoorzieningen en de daarop gebaseerde (uitvoerings)regelingen voor zover die uitvoering aan de gemeenten is opgedragen;
- het oprichten, exploiteren en in stand houden van activiteiten voor industriële werkzaamheden, facilitaire dienstverlening, detacheringen en trajectbegeleiding, die gericht zijn op het behouden dan wel bevorderen van de arbeidsbekwaamheid van de werknemer, mede met het oog op het kunnen gaan verrichten van arbeid onder normale omstandigheden.

Daarnaast kan Baanbrekers -als daarom wordt gevraagd - bepaalde taken uitvoeren voor één of meer gemeenten als het algemeen bestuur dit verzoek inwilligt. Deze taken voert Baanbrekers op basis van een overeenkomst uit.

Rol gemeenteraad: De gemeenteraad kan bij vaststelling van de begroting en besteding van een eventueel rekeningsaldo een zienswijze indienen. U wijst uit uw midden 2 leden van het algemeen bestuur en hun plaatsvervangers aan.

Beleidsterrein: Werk en inkomen

Afspraken over doelen en prestaties: In de gemeenschappelijke regeling staat dat de deelnemende partijen verantwoordelijk zijn voor het integraal en strategisch beleid op de terreinen participatie, activering en re-integratie. Baanbrekers stelt op basis hiervan een kaderbrief op, die vertaald wordt in de begroting.

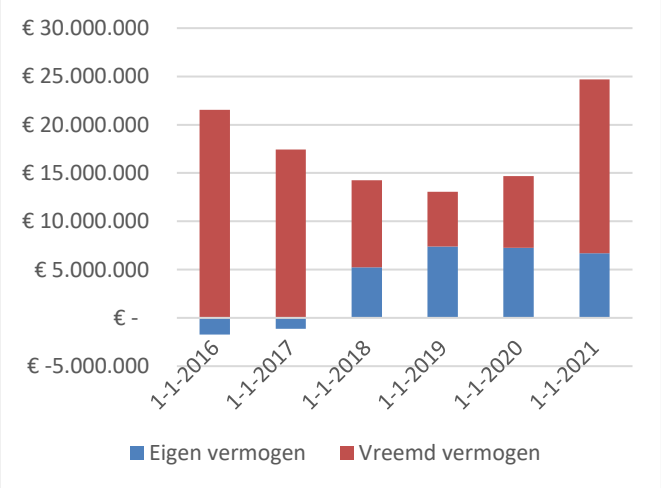
Relatie met gemeentelijke doelstellingen: We willen dat onze inwoners zo veel mogelijk participeren. Onder andere via Baanbrekers geven we hier vorm aan.

Bijdrage Loon op Zand: € 1.386.000

Resultaat 2021: Nog niet beschikbaar

Afspraken over reserves: In de nota Reserves en voorzieningen staat dat reserves gevormd worden uit positieve resultaten.

Afspraken over resultaat: In de nota reserves en voorzieningen staat dat reserves gevormd worden uit positieve resultaten.



Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Risico's: Als de economie verslechtert, wordt de doelgroep van Baanbrekers groter, waardoor de kosten toenemen.

Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord (RAV) - Tilburg

Doel samenwerking:
- Het (doen) verlenen van ambulancezorg.

Bevoegdheden: Alle bevoegdheden die nodig zijn om de taken (verlenen ambulancezorg en in stand houden meldkamer ambulancezorg) uit te voeren.

Rol gemeenteraad: Uw raad kan een zienswijze indienen op de begroting en de besteding van een eventueel jaarrekeningsaldo.

Beleidsterrein: Veiligheid en volksgezondheid

Afspraken over doelen en prestaties: Omdat de ambulancezorg door de Tijdelijke wet ambulancezorg de zorgverzekeraars bepalen, maken zij afspraken met de RAV over het niveau van dienstverlening en de bijbehorende kosten.

Relatie met gemeentelijke doelstellingen: Gelet op de financiering van de ambulancezorg door de zorgverzekeraars is de bijdrage van de RAV aan gemeentelijke doelstellingen beperkt. Momenteel wordt onderzocht hoe de RAV in de toekomst bestuurlijk vorm gegeven kan worden op een manier die hierbij past.

Bijdrage Loon op Zand: € 0. De kosten voor ambulancezorg worden gefinancierd door de zorgverzekeraars

Resultaat 2021: Nog niet beschikbaar

Afspraken over reserves: De nota Reserves en Voorzieningen stelde het Algemeen Bestuur van de GR RAV Brabant Midden-West-Noord vast. Uitgangspunt is dat -als er in totaliteit een negatieve reserve ontstaat- deze binnen een termijn van 3 jaar wordt teruggebracht tot een positief saldo.

Afspraken over resultaat: In de nota reserves en voorzieningen staat dat reserves gevormd worden uit positieve resultaten.

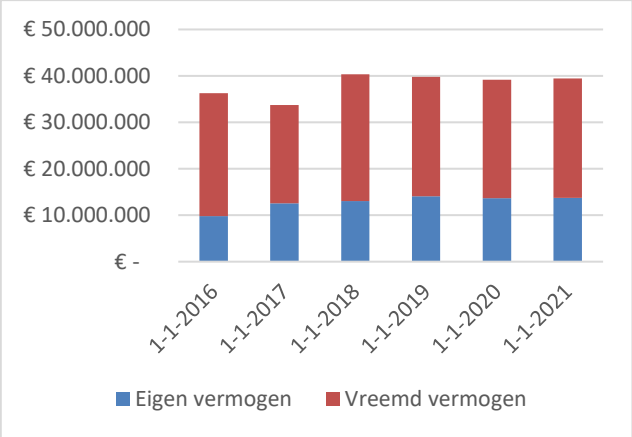
Risico's: Geen specifieke risico's te melden.

Rechtsvorm
Openbaar lichaam op grond van de wet gemeenschappelijke regelingen

Deelnemende partijen
Loon op Zand, Altena, Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Bernheze, Boekel, Boxmeer, Boxtel, Breda, Cuijk, Dongen, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Gilze en Rijen, Goirle, Grave, Haaren, Halderberge, 's-Hertogenbosch, Heusden, Hilvarenbeek, Landerd, Mill en Sint Hubert, Moerdijk, Oisterwijk, Oosterhout, Oss, Roosendaal, Rucphen, Schijndel, Sint Anthonis, Sint-Michielsgestel, Sint-Oedenrode, Steenbergen, Tilburg, Uden, Veghel, Vugt, Waalwijk, Woensdrecht, Zundert.

Bestuursorganen
De RAV kent een algemeen bestuur, een dagelijks bestuur en een voorzitter. Het algemeen bestuur kan commissies van advies en bestuurscommissies instellen. Op dit moment zijn er geen bestuurs- of adviescommissies ingesteld.

Vertegenwoordiging
Burgemeester Hanne van Aart is lid van het algemeen bestuur.



Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Overige verbonden partijen: vennootschappen

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) – Den Haag

Maatschappelijk belang: BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De BNG draagt met de gespecialiseerde dienstverlening bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak.

Bestuurlijk belang: Onze gemeente heeft zeggenschap via het stemrecht op aandelen (één stem per aandeel). De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente als aandeelhouder in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

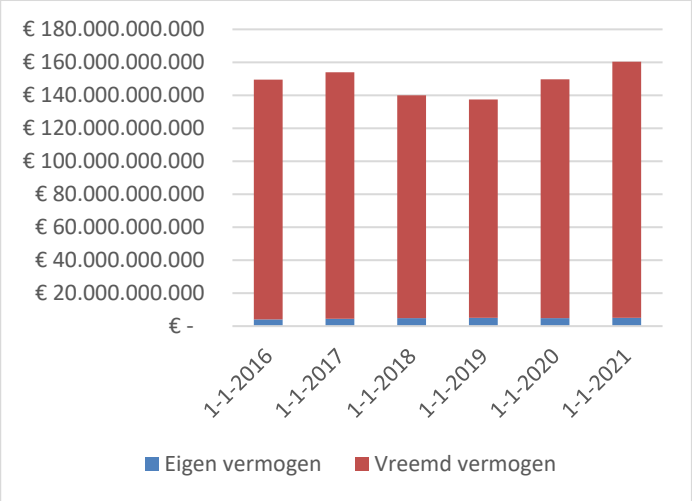
Beleidsvoornemens: Niet van toepassing.

Belang Loon op Zand 1-1-2021: € 95.000
Belang Loon op Zand 31-12-2021: € 95.000

Resultaat 2021: € 236.000.000

Financieel belang: Er is geen jaarlijkse bijdrage verschuldigd. Onze gemeente bezit 41.886 aandelen.

Risico's: Geen risico's te melden. Creditrating bijvoorbeeld Standard & Poor's: AAA (heel goed).



Brabant Water N.V. – 's Hertogenbosch

Doelstelling: Brabant Water voorziet ruim 2,4 miljoen inwoners van vrijwel heel Noord-Brabant van drinkwater. Jaarlijks verzorgen de 34 waterproductiebedrijven de winning en zuivering van circa 200 miljoen m^3 water. Via een hoofdleidingnet van bijna 17.000 kilometer komt het drinkwater bij ruim 1.070.000 klanten thuis.

Maatschappelijk belang: Brabant Water levert een bijdrage aan het waarborgen van een goede volksgezondheid, de zorg voor het milieu en aan de economische ontwikkeling in het voorzieningsgebied.

Bestuurlijk belang: De burgemeester vertegenwoordigt onze gemeente als aandeelhouder in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

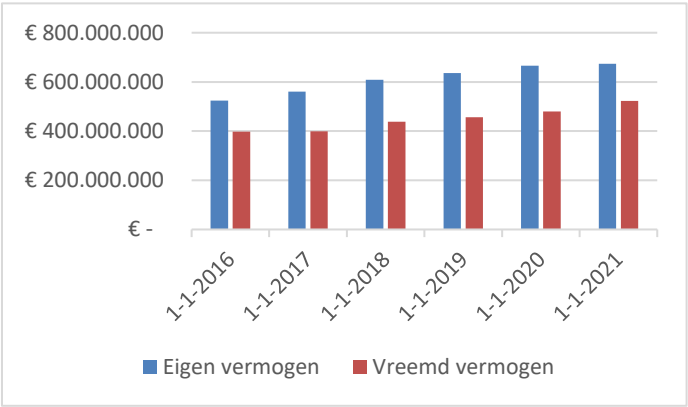
Beleidsvoornemens: Er zijn vanuit de gemeente geen beleidsvoornemens geformuleerd.

Belang Loon op Zand 1-1-2021: € 102.000
Belang Loon op Zand 31-12-2021: € 102.000

Resultaat 2021: Nog niet beschikbaar

Financieel belang: Er is geen jaarlijkse bijdrage verschuldigd en er wordt geen dividend uitgekeerd. Onze gemeente heeft totaal 33.126 (1,19%) aandelen.

Risico's: Geen risico's te melden.



Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Exploitatie De Werft en De Wetering – Kaatsheuvel

Doelstelling: Waarborgen van tijdelijk beheer van De Werft en De Wetering.

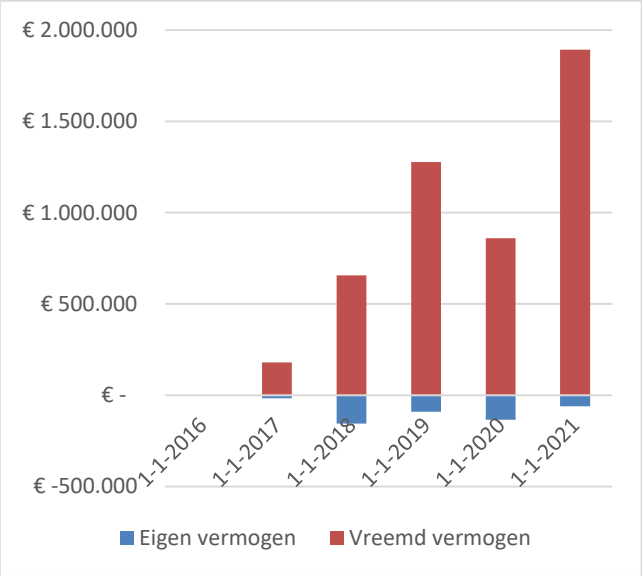
Maatschappelijk belang: Het toegankelijk houden van binnensportaccommodaties in de kernen Kaatsheuvel en Loon op Zand.

Bestuurlijk belang: De burgemeester vertegenwoordigt onze gemeente als aandeelhouder.

Beleidsvoornemens: Er zijn vanuit de gemeente geen beleidsvoornemens geformuleerd.

Resultaat 2021: Nog niet beschikbaar

Financieel belang: De gemeente is 100% aandeelhouder van deze vennootschap. Er is geen jaarlijkse bijdrage verschuldigd en er wordt geen dividend uitgekeerd.



Risico's:

- Als gevolg van het faillissement van LOZ Accommodatiebeheer is het mogelijk dat EWW B.V. uitstaande vorderingen niet volledig ontvangt. Met de eventuele gevolgen van dit faillissement is in de gemeentelijke jaarrekening rekening gehouden in de voorziening faillissementen.
- In het kader van horizontaal toezicht is de fiscale positie van EWW B.V. ter beoordeling voorgelegd aan de Belastingdienst. Als de Belastingdienst niet instemt met de werkwijze, is het mogelijk dat btw die eerder is verrekend moet worden terugbetaald. In het gemeentelijke risicoprofiel is hiermee rekening gehouden, zie paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Paragraaf 7. Grondbeleid

Inleiding

De paragraaf Grondbeleid geeft inzicht in het grondbeleid van de gemeente Loon op Zand in relatie tot de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de jaarrekening. Ten opzichte van de programmabegroting zijn alle grondexploitaties geactualiseerd en waar nodig herzien.

Grondbeleid

Het beleid van de gemeente Loon op Zand op het gebied van grondzaken is vastgelegd in de Nota Grondbeleid 2017. Met het grondbeleid wordt nagestreefd de ruimtelijke opgave met betrekking tot de verschillende beleidsprogramma's te realiseren of te faciliteren. Daarnaast is in het grondbeleid vastgelegd hoe er op een verstandige manier omgegaan dient te worden met de beschikbare financiële middelen. Naast de Nota Grondbeleid zijn in tabel 1 ook de overige vigerende beleidsdocumenten weergegeven die betrekking hebben op het grondbeleid van de gemeente. Dit jaar wordt gestart met het opstellen van een nieuwe Nota Kostenverhaal die aansluit bij de Omgevingswet.

Tabel 7.1: Overzicht grondbeleid gemeente Loon op Zand

beleid	omschrijving	vastgesteld	actualisatie/ herziening
Nota Grondbeleid	Richtinggevend en kaderspellen bij gebiedsontwikkeling met een faciliterend grondbeleid als primaire beleidsrichting.	2017	2022
Notitie Grondprijzen	Jaarlijkse vaststelling van grondprijzen.	2020	2022
Nota Kostenverhaal	Beleid met betrekking tot het kostenverhaal van bovenplanse kosten en ruimtelijke ontwikkelingen.	2016	2022
Beleid uitgifte reststroken en handhaving gemeentelijke eigendommen	Beleid met betrekking tot verkoop snippergroen en handhaving gemeentelijke eigendommen.	2013	n.t.b.
Exploitatieverordening	Bevat de voorwaarden waaronder de gemeente medewerking zal verlenen aan het in exploitatie brengen van gronden. Alleen van toepassing op overeen-komsten gesloten voor 1 juli 2008.	2005	n.v.t.

Per 31 december 2021 telde het grondbedrijf 27 projecten. Deze projecten dragen bij aan de ruimtelijke doelstellingen van de gemeente. De meeste projecten dragen daarnaast ook bij aan het beleid op het gebied van wonen en/of economie. Een kleiner aantal projecten dragen bij aan maatschappelijke voorzieningen op het vlak van onderwijs, sport, cultuur, recreatie en infrastructuur.

Ontwikkelingen

De markt voor koopwoningen werd ook in 2021 gekenmerkt door stijgende prijzen een beperkt aanbod. De geprognosticeerde uitgifte van woningbouwkavels is in 2021 niet behaald. In Westwaard is in 2021 voor ca. 880 m^2 aan woningbouwkavels uitgegeven, dit is minder dan geprognosticeerd. Binnen de overige grondexploitaties zijn alle woningbouwkavels reeds verkocht. Het aantal nieuwe woningbouwinitiatieven blijft op peil. De nieuwe prognoses van de provincie laten ook nog iets meer ruimte zien om de woningvoorraad de komende tien jaar verder uit te breiden. De Woonvisie uit 2016 en een duidelijke prioritering van de projecten moet zorgen dat er kwantitatief en kwalitatief aangesloten wordt op de vraag naar (nieuwbouw)woningen. De locaties waar de gemeente zelf woningbouwkavels kan uitgeven en maximaal kan sturen op de vastgestelde beleidsdoelen worden minder. Op dit moment zijn er alleen nog maar kavels beschikbaar binnen het project Westwaard. Om ook op de middellange- en lange termijn meer te kunnen sturen op de verschillende beleidsdoelen worden verschillende mogelijkheden onderzocht om op nieuwe locaties gemeentelijke bouwkavels te kunnen uitgeven. Daarnaast wordt ook gekeken naar de mogelijkheden om projectontwikkelaars scherpere kaders mee te geven bij de ontwikkeling van woongebieden.

De marktomstandigheden voor bedrijventerreinen zijn in 2021 uiterst gunstig gebleken. Dit heeft zich in 2021 vertaald in een gronduitgifte van ca. 1,57 ha (2020: 0,95 ha). Begin 2022 zijn er diverse bedrijfskavels in optie uitgegeven. Op dit moment resteert nog één direct beschikbare kavel van ca. 2500 m^2. Hiermee is de huidige

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

voorraad bouwrijpe bedrijfskavels zo goed als uitgeput. Om ook voor de middellange en lange termijn kavels beschikbaar te houden voor onze ondernemers is het essentieel dat er wordt gestart met de voorbereiding van de volgende fase van Bedrijvenpark Kaatsheuvel.

Ondanks positieve ontwikkelingen op de vastgoedmarkt is het nog steeds een uitdaging om het geprognosticeerde aantal kavelverkopen jaarlijks te halen. Dit heeft te maken met een grotere vraag vanuit de markt ten opzichte van de beschikbare ambtelijke capaciteit die nodig is bij de planvorming, de uitvoering en de realisatie van nieuwe plannen. Dit zorgt voor stijgende investeringskosten en voor langere doorlooptijden. In sommige gevallen wordt gedurende de planvorming uiteindelijk toch afgezien van realisatie.

Resultaten grondexploitatie

Bouwgronden in exploitatie
De grondexploitaties zijn begin 2022 geactualiseerd en waar nodig herzien. In tabel 2 worden de resultaten samengevat. Onder tabel 2 volgt een beknopte technische toelichting op de cijfers.

Tabel 7.2: Resultaten en verliesvoorzieningen bouwgronden in exploitatie (bedragen x € 1.000)

nr.	Project	boekwaarde 31-12-2021	verwacht eindsaldo	eindjaar	verlies voorziening*
1102	2e fase "De Els"	-367	-501	2023	-501
1145	Molenwijck fase 3 en 4**	18	18	2021	0
1176	De Hooivork II	-73	-88	2022	-88
1185	Westwaard (Sweensstraat West)	1.788	801	2028	0
1107	Bedrijvenpark Kaatsheuvel	-2.399	-768	2026	-768
	Totaal	**-967**	**-461**		**-1.357**

* De bedragen in deze kolom betreffen de totale verliesvoorziening die getroffen is per project. In de laatste alinea van pagina 3 worden de verschillen ten opzichte van vorig jaar toegelicht.
** Grondexploitatie Molenwijck fase 3 en 4 is per 31-12-2021 afgesloten.

De boekwaarden geven aan in welke mate er in projecten is geïnvesteerd. Het ‘’verwacht eindsaldo’’ betreft het verwachte resultaat op eindwaarde in het jaar dat het project naar verwachting afgesloten wordt. Een verliesvoorziening is noodzakelijk wanneer het te verwachten eindsaldo negatief is.

Voor de bouwgronden in exploitatie wordt gerekend met eenduidige parameters. Hieronder zijn de gehanteerde parameters in de grondexploitaties weergegeven:

Rente	2,28%
Kostenstijging	4,00%
Opbrengstenstijging woningbouw	2,00%
Opbrengstenstijging bedrijventerrein	2,00%

Met betrekking tot de toerekening van rente wordt een percentage gehanteerd van 2,28%. Ten opzichte van vorig jaar is het percentage met ca. 0,22% afgenomen. De CBS-cijfers met betrekking tot inflatie en BDB-cijfers voor de prijsindex van grond-, weg- en waterbouw (GWW) over het afgelopen jaar zijn geraadpleegd om de ramingen van prijspeil 1-1-2021 naar prijspeil 1-1-2022 te brengen. De algemene inflatie over 2021 bedroeg ca. 2,7%. De prijsindex van grond-, weg- en waterbouw (GWW) bedroeg 5,57%.

Om te komen tot een redelijke parameter voor de gemiddelde kostenstijging op langere termijn is de ‘’Outlook grondexploitaties 2022’’ gepubliceerd door adviesbureau in de ruimtelijke ontwikkeling Metafoor geraadpleegd. Een gemiddelde kostenstijging van 4% past binnen de aangegeven bandbreedtes voor de korte, middellange en lange termijn.

Met betrekking tot de opbrengstenstijging is een onderscheid gemaakt tussen woningbouw en bedrijventerreinen. De gehanteerde parameters voor opbrengstenstijging zitten aan de onderkant van de bandbreedtes aangeven in de ‘’Outlook grondexploitatie 2022’’. Hiermee is gekozen voor een behoudende insteek. Bij projecten waar de opbrengsten en de opbrengstenstijging contractueel zijn vastgelegd wordt de parameter aan de contractuele afspraken aangepast.

Bij bouwgronden in exploitatie is prijspeil 1 januari 2022 gehanteerd. Prijsstijgingen worden doorberekend vanaf 1 januari 2022.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Faciliterende projecten
Naast de ‘’bouwgronden in exploitatie’’ wordt ook faciliterend grondbeleid toegepast waarbij de gemeente de conform de Wet ruimtelijke ordening de kosten verhaald. Dit betekent dat er in financiële zin gestuurd wordt op een neutraal eindsaldo.

In 2021 zijn drie projecten afgesloten met samen een negatief resultaat van ca. € 106.000. Daar tegenover stond echter een verliesvoorziening van € 107.000.

De getroffen verliesvoorzieningen met betrekking tot de nog lopende projecten bedragen in totaal € 16.000 (per 1-1-2022). Er zijn geen nieuwe verliesvoorzieningen opgenomen.

Per project wordt in tabel 3 aangegeven of er sprake is van een overeenkomst en welk type overeenkomst het betreft. Voor een aantal projecten is het eindjaar onbekend. Dit heeft een tweetal oorzaken. Projecten zonder overeenkomst en projecten met een initiatiefovereenkomst hebben nog geen concrete planning. Daarnaast liggen een aantal projecten stil waarbij de voortgang afhankelijk is van de initiatiefnemer.

In 2021 zijn twee nieuwe faciliterende projecten toegevoegd. Het betreft de projecten Park Wijtenburg (1551) en SalmRijck (1552). Er zijn in 2021 drie faciliterend project afgesloten, namelijk Kloosterstraat 40-42 (1538), Chalet Fontaine / ’t Rooi Dorp (1157) en Hoge Steenweg 85 (1189). Voor een aantal projecten zal in 2022 de eindfactuur worden opgemaakt. Per 31-12-2022 zullen deze projecten worden afgesloten.

Tabel 7.3: Faciliterende projecten (bedragen x € 1.000)

nr.	Project	over-eenkomst	boekwaarde 31-12-2021	eindjaar	verlies voorziening*
Faciliterend met overeenkomst:					
1136	Amerikastraat Hoofdstraat	exploitatie	-12	2022	-16
1501	Woningbouw Kasteelweide**	exploitatie	-1	2022	0
1537	Rechtvaart 23-30	initiatief	0	2022	0
1538	Kloosterstraat 40-42	exploitatie	1	2021	0
1541	Van Lier Park	initiatief	-16	n.t.b.	0
1543	Berndijksestraat 14	exploitatie	19	n.t.b.	0
1545	Vossenberg	exploitatie	4	n.t.b.	0
1547	Woningen Braakakker Kinkenpolder	initiatief	-3	n.t.b.	0
1548	Hoofdstraat - Dr. van Beurdenstraat	exploitatie	13	n.t.b.	0
1549	Pr.Hendrikstraat-Gasthuisstraat	exploitatie	-5	n.t.b.	0
1550	CPO Hogemast Ecliptica/Kloosterstr.	initiatief	-6	n.t.b.	0
1551	Park Wijtenburg	initiatief	-14	n.t.b.	0
1552	SalmRijck	initiatief	-33	n.t.b.	0
Faciliterend met overeenkomst (industrie):					
1518	Hoge Steenweg 58-64	exploitatie	7	2022	0
1526	Herontwikkeling Peperstraat 21-25	exploitatie	25	2022	0
1535	Wereld van de Efteling 2030	exploitatie	-3	2030	0
1539	Hotelzone Horst	initiatief	-3	n.t.b.	0
1540	Van Son en Koot	initiatief	0	n.t.b.	0
1544	Zuidelijke Ontsluiting WvdE 2030	Exploitatie	0	2030	0
1546	Vakantiepark Droomgaard	initiatief	-3	2023	0
Faciliterend zonder overeenkomst					
1157	Chalet Fontaine / ‘t Rooi Dorp**	geen	-90	2021	-90
Faciliterend zonder overeenkomst (industrie)					
1189	Hoge Steenweg 85**	geen	-17	2021	-17
	Totaal		**-137**		**-123**

* De bedragen in deze kolom betreffen de totale verliesvoorziening die getroffen is per project. In de laatste alinea van deze pagina worden de verschillen ten opzichte van vorig jaar toegelicht
** Woningbouw Kasteelweide, Chalet Fontaine / ’t Rooi Dorp en Hoge Steenweg 85 zijn afgesloten per 31-12-2021.

Verliesvoorzieningen bouwgronden in exploitatie en faciliterende gronden
Ten opzichte van de jaarrekening 2020 zijn de verliesvoorzieningen afgenomen met ca. € 531.000. De verliesvoorzieningen op bouwgronden in exploitatie (tabel 2) zijn in 2021 afgenomen met ca. € 0,42 miljoen. De afname van de verliesvoorziening kent twee hoofdoorzaak. De eerste oorzaak betreft het afsluiten van twee faciliterende projecten waarvoor een verliesvoorziening is getroffen van ca. € 107.000. De tweede oorzaak betreft

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

het verbeteren van het resultaat van grondexploitaties Hooivork II en Bedrijvenpark Kaatsheuvel, dit leidt tot een afname van de verliesvoorziening van ca. € 424.000.

Strategische gronden en ruilgronden
Naast grondexploitaties en faciliterende projecten heeft de gemeente nog andere gronden in haar bezit die op verschillende wijzen kunnen worden ingezet ten behoeve van het grondbeleid, zogenaamde strategische gronden en ruilgronden. Deze gronden kunnen op termijn ingezet worden voor ruimtelijke ontwikkelingen.

In tabel 7.4 wordt een overzicht gegeven van de strategische- en ruilgronden. De complexen 1301, 1143, en 1302 blijven naar verwachting de komende jaren in portefeuille als strategische grondposities. Complex 1143 betreffen grondposities voor mogelijk de volgende uitbreiding van Bedrijvenpark Kaatsheuvel.

Tabel 7.4: Strategische gronden en ruilgronden (bedragen x € 1.000)

nr.	Naam	oppervlakte	boekwaarde 31-12-2021
Materiële vaste activa			
1301	Verspreide bouwkavels	490	26
1143	Kets West II 2e fase	40.120	230
Voorraad ruilgronden			
1302	Verspreide percelen	30.420	708
	Totaal	**72.680**	**963**

Winstnemingen

Winsten conform de richtlijnen van het BBV worden genomen op basis van het voorzichtigheidsbeginsel. Dit leidt ertoe dat realisatie van winst moet worden uitgesteld tot daarover voldoende zekerheid bestaat. Richtlijnen vanuit de BBV verplichten gemeenten sinds 2016 om onder voorwaarden tussentijds winst te nemen.

In het grondexploitatieproject Westwaard is over het jaar 2021 een tussentijdse winst genomen van € 66.000. Daarnaast is het grondexploitatieproject Molenwijck fase 3 en 4 afgesloten met een positief resultaat van ca. € 18.000. Deze winsten bedroegen in totaal ca. € 84.000 en zijn toegevoegd aan de ‘’algemene reserve’’.

Risico’s en weerstandsvermogen

In tabel 5 zijn de risicobedragen opgenomen die niet zijn meegenomen in de resultaten/waardering van de projecten. Deze risico’s moeten opgevangen worden door het weerstandsvermogen van de gemeente. In paragraaf 2 ‘’Weerstandsvermogen en risicobeheersing’’ van de jaarrekening wordt in beeld gebracht in welke mate de risicobedragen uit tabel 7.5 opgevangen kunnen worden. Omdat de grootste risico’s in de ‘’bouwgronden in exploitatie’’ zitten zijn deze per project weergegeven in tabel 6.

Tabel 7.5: Risico’s bouwgronden in exploitatie (bedragen x € 1.000)

nr.	Naam	Effect	Kans	Risico	Positief saldo NCW	Risco tbv weerstandsvermogen
1102	2e fase "De Els"	-1.900	10%	-186		-186
1176	De Hooivork II	-150	13%	-20		-20
1185	Westwaard (Sweensstraat West)	-5.645	28%	-1.587	698	-889
1107	Bedrijvenpark Kaatsheuvel (Kets-West II 1e fase)	-135	40%	-54		-54
divers	Faciliterende projecten	-85	45%	-38		-38
divers	Strategische gronden en ruilgronden	0	0%	0		0
	Totaal	**-7.915**	**24%**	**-1.885**		**-1.186**

De risico’s zijn gekwantificeerd op ca. € 1,9 miljoen. Een klein deel van deze risico’s kan binnen de grondexploitaties opgevangen worden. Hierna resteert ter beoordeling van het gemeentelijk weerstandsvermogen een risico van ca. € 1,2 miljoen vanuit het grondbedrijf (paragraaf 2 ‘’Weerstandsvermogen en risicobeheersing’’ jaarrekening 2021). De omvang van de risico’s ten opzichte van vorig jaar is met ca. € 0,7 miljoen afgenomen.

In de gemeente Loon op Zand wordt het benodigde en het beschikbare weerstandsvermogen op gemeenteniveau bepaald. De risico-inschatting van het grondbedrijf is hier een onderdeel van.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Jaarrekening 2021

Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Balans per 31 december

(voor bestemming van het gerealiseerde resultaat)

ACTIVA (x €1.000)	2021	2020
Vaste activa		
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	0	0
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	22	446
Totaal immateriële vaste activa	**22**	**446**
Investeringen met een economisch nut	27.943	28.005
Investeringen met een economisch nut, waarvoor een heffing kan worden geheven	12.694	11.443
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	13.802	8.013
Totaal materiële vaste activa	**54.440**	**47.462**
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	197	197
Leningen aan woningbouwcorporaties	658	718
Leningen aan deelnemingen	5.899	5.899
Overige langlopende leningen	426	316
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	245	349
Totaal financiële vaste activa	**7.425**	**7.480**
Totaal vaste activa	**61.886**	**55.388**
Vlottende activa		
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	1.056	2.211
Minus verliesvoorziening verlieslatende complexen	*- 1.356*	*- 1.781*
Ruilgronden	708	691
Totaal voorraden	**407**	**1.121**
Vorderingen op openbare lichamen	5.360	4.109
Uitzettingen in ‘s Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.681	8.532
Overige vorderingen	3.376	2.351
Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen	171	55
Totaal uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**11.588**	**15.047**
Kassaldi	1	1
Banksaldi	154	550
Totaal liquide middelen	**155**	**551**
Nog te ontvangen voorschotbedragen overige Nederlandse overheidslichamen	0	0
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen	1.543	2.544
Totaal overlopende activa	**1.543**	**2.544**
Totaal vlottende activa	**13.693**	**19.264**
TOTAAL ACTIVA	**75.579**	**74.651**
Bedrag waarvan het recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 bestaat.	0	0

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

PASSIVA (x €1.000)	2021	2020
Vaste passiva		
Algemene reserve	8.793	7.936
Bestemmingsreserves	9.444	8.725
Rekeningsaldo (gerealiseerd resultaat)	3.988	2.126
Totaal eigen vermogen	**22.224**	**18.787**
Voorzieningen	**12.693**	**11.943**
Onderhandse leningen van:		
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	23.924	25.917
- Buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	10.000	10.625
Totaal vaste schulden	**33.924**	**36.542**
Totaal vaste passiva	**68.842**	**67.270**
Vlottende passiva		
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	3	3
Overige schulden	4.196	3.417
Totaal netto vlottende schulden	**4.199**	**3.420**
Nog te betalen bedragen	1.849	2.682
Vooruitontvangen bedragen voor uitkeringen met een specifiek doel van:		
- Overige Nederlandse overheidslichamen	512	1.213
Overige vooruitontvangen bedragen	178	65
Totaal overlopende passiva	**2.539**	**3.960**
Totaal vlottende passiva	**6.738**	**7.380**
TOTAAL PASSIVA	**75.579**	**74.651**
Totaalbedrag waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen borgstellingen of garantstellingen zijn verstrekt	86.569	73.188

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Toelichting op de balans

Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt volgens de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV).

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden opgenomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar is gesteld.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Formeel is het niet toegestaan voorzieningen of schulden op te nemen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Als gevolg hiervan worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Bijvoorbeeld ziektenkostenpremie voor gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Balans

Immateriële vaste activa
De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Geactiveerde kosten voor onderzoek en ontwikkeling, agio en disagio worden lineair in maximaal 5 jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten voor onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van de betrokken investering. Kosten voor het afsluiten van geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden zijn gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Materiële vaste activa
- *Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven*
  Investeringen die grotendeels of meer worden gedaan voor riolering worden op de balans opgenomen in een aparte categorie onder de investeringen met economisch nut: “investeringen met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.”
- *Overige investeringen met economisch nut*
  Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht.
- *Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut*
  Deze materiele vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht.

Financiële vaste activa
Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.
Participaties in het aandelenkapitaal van NV’s en BV’s (“kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen” in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden.
De obligatieportefeuille is gewaardeerd tegen de verwachte aflossingswaarde. Het verschil met de destijds

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

betaalde verkrijgingsprijs is als transitorische (rente)post in de balans opgenomen. Dit verschil wordt in het resultaat opgenomen in de (gemiddeld) resterende looptijd tot aflossing/uitloting.
Van een “deelneming” is sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Investeringen die aan slijtage onderhevig zijn, schrijven we lineair af in de verwachte gebruiksduur. Daarbij wordt rekening gehouden met eventuele restwaarde. Met afschrijven wordt gestart in het jaar volgend op het jaar waarin de investering gereed komt/wordt verworven.

De materiële vaste activa met economisch en maatschappelijk nut worden lineair afgeschreven in maximaal:
- 60 jaar: leidingen, gemalen en bouwwerken
- 50 jaar: duikers
- 45 jaar: gesloten en open verharding
- 40 jaar: nieuwbouw en ingrijpende renovatie, verlichtingspalen
- 25 jaar: restauratie, verbouwingen en aankoop gebouwen, straatmeubilair
- 20 jaar: fiets- en voetpaden, aanleg groenvoorzieningen (incl. sportvelden)
- 15 jaar: armaturen verlichting, kantoormeubilair, technische installaties, elektrisch/mechanische installaties, Containers (afval)
- 10 jaar: onderwijsmeubilair, 10 jaar: veiligheidsvoorzieningen, zware transportmiddelen en aanhangwagens, telefooninstallaties, audiovisuele apparatuur raadszaal
- 5 jaar: personenauto’s, automatiseringsapparatuur
- Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven

Hierboven zijn de meest voorkomende activiteiten genoemd, in uitzonderlijke gevallen kan hiervan afgeweken worden. Activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 25.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Deze worden altijd geactiveerd.

Voorraden
De voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Wanneer echter de marktwaarde lager is dan de verkrijgingsprijs- of vervaardigingsprijs, wordt een verliesvoorziening getroffen voor het volledige verschil tussen de boekwaarde en de lagere marktwaarde of wordt afgewaardeerd naar deze lagere marktwaarde. De verliesvoorziening wordt gewaardeerd tegen nominale waarde.

Bouwgrond in exploitatie
De bouwgronden in exploitatie worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs dan wel lagere marktwaarde. Aan de verkrijgings- en vervaardigingsprijs kan ook de rente over het tijdvak van vervaardiging van het actief worden toegerekend. Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen.

Faciliterend grondbeleid
Dit betreft bestede kosten (onder andere ambtelijke uren en nog door te belasten kosten) voor projecten waarbij het kostenverhaal op grond van een overeenkomst is geborgd. Faciliterend grondbeleid is verwerkt onder de overlopende activa/passiva en opgesplitst in faciliterend zonder overeenkomst zijnde nog te verhalen kosten en faciliterend met overeenkomst zijnde nog te verrekenen kosten / vooruitontvangen bedragen.

Ruilgronden
De ruilgronden worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs dan wel lagere marktwaarde. Aan de verkrijgings- en vervaardigingsprijs kan ook de rente over het tijdvak van vervaardiging van het actief worden toegerekend.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar
De waardering van de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar vindt plaats tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs dan wel tegen nominale waarde. Indien en voor zover nodig wordt een voorziening getroffen voor mogelijke oninbaarheid van vorderingen. Deze voorziening wordt als waardecorrectie in mindering gebracht op de waarde van de openstaande vorderingen.

Liquide middelen en overlopende activa
De liquide middelen en de overlopende activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Voor de post nog te ontvangen voorschotbedragen op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel wordt het verloop per uitkering in de jaarrekening in een overzicht weergegeven.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Eigen vermogen
Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, de bestemmingsreserves en het gerealiseerde resultaat zoals dat volgt uit het overzicht van baten en lasten.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting of het voorzienbare verlies. De onderhoudsegalisatievoorzieningen worden gebaseerd op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen. Daarbij wordt rekening gehouden met de geformuleerde kwaliteitseisen. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen is het beleid nader uiteengezet. De pensioenverplichting voor de wethouders is gewaardeerd op de contante waarde van de (al opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer
De waardering van vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer worden gewaardeerd tegen nominale waarde verminderd met de aflossingen.

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar
De waardering van netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende passiva
De waardering van overlopende passiva vindt plaats tegen nominale waarde.

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen
Buiten de balanstelling wordt het bedrag van borgstellingen of garantiestellingen opgenomen.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa bestaat uit:

(x €1.000)	2021	2020
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	0	0
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	22	446
Totaal immateriële vaste activa	**22**	**446**

	Boek-waarde 1-1-2021	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen van derden	Herrubri-cering	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2021
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	0							0
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	446	22				-446		22
Totaal	**446**	**22**				**-446**		**22**

Toelichting op de belangrijkste mutaties:
- Alle kosten voor het haalbaarheidsonderzoek De Wetering tot en met 2020 zijn overgeheveld naar de materiele vaste activa - De Wetering.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaat uit:

(x €1.000)	2021	2020
Investeringen met een economisch nut	27.943	28.005
Investeringen met een economisch nut, waarvoor een heffing kan worden geheven	12.964	11.443
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	13.802	8.013
Totaal materiële vaste activa	**54.440**	**47.462**

Investeringen met economisch nut
Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de investeringen met economisch nut.

(x €1.000)	Boek-waarde 1-1-2021	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen van derden	Herrubri-cering	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2021
Gronden en terreinen	1.861							1.861
Woonruimten	41			3				38
Bedrijfsgebouwen	18.574	878		689	295	249		18.718
Machines, apparaten en installaties	4.551	190		400		136	3	4.474
Vervoermiddelen	263	156		64				355
Overige materiële vaste activa	2.715	74		354		61		2.496
Totaal	**28.005**	**1.299**		**1.509**	**295**	**446**	**3**	**27.943**

Bedrijfsgebouwen:
De investeringen in bedrijfsgebouwen betreffen de kosten voor De Wetering en de kosten voor Frisse scholen.

Machines, apparaten en installaties:
De investeringen in machines, apparaten en installaties betreffen de kosten voor De Wetering en de Zoutloods.

Vervoermiddelen
De investeringen in vervoermiddelen betreffen de kosten voor aanschaf van diverse middelen ten behoeve van de gladheidsbestrijding.

Overig
De investeringen in overig betreffen de kosten voor De Wetering en Software verbeterplan burgerzaken.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Investeringen met economisch nut, waarvoor een heffing kan worden geheven
Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de investeringen met economisch nut waarvoor een heffing geheven kan worden.

	Boek-waarde 1-1-2021	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen van derden	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2021
Grond-, weg- en waterbouw-kundige werken (riool)	11.443	1.559		272	36		12.694
Totaal	**11.443**	**1.559**		**272**	**36**		**12.694**

Riolering:
De investeringen in riolering hebben o.a. betrekking op Vossenbergselaan en Sweenstraat en ondergrondse containers.

Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut
Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de investeringen met economisch nut.

	Boek-waarde 1-1-2021	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen van derden	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2021
Grond-, weg- en waterbouw-kundige werken	6.825	6.885		428	1.475		11.807
Machines, apparaten en installaties	168			12			156
Overige materiële vaste activa	1.021	848		29			1.839
Totaal	**8.013**	**7.732**		**469**	**1.475**		**13.802**

Grond- weg- en waterbouwkundige werken:
De investeringen in grond- weg- en waterbouwkundige werken betreft onder andere:

	Investering	Bijdrage derden
Voorbereiding Snelfietspad Waalwijk - Loon op Zand – Tilburg	2.299	953
Verkeer Loonsevaert en Leo XII-straat	482	
Linten Kaatsheuvel	1.034	
Verkeer Hei-akker	765	
Vossenbergelaan	198	91
Buitengebied de Moer	1.151	227
Levensduurverlengend groot onderhoud	813	
Fietspad van Haestrechtstraat-Wielstraat	96	

De bijdragen van derden betreffen voornamelijk subsidies van de Provincie Noord-Brabant.

Overige materiële vaste activa:
De investeringen in overige materiële vaste activa betreft onder andere:

	Investering
Openbare straatverlichting	98
Verdroogd groen	196
Vervangen gevaarlijke bomen	46
Groen (beheerplan groen & meubilair)	199
Groengeleiding Loon op Zand	60
Vervanging openbaar groen	50
Vervanging speelvoorzieningen	58
Vervanging armaturen/masten openbare verlichting	93

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bestaat uit:

(x €1.000)	2021	2020
Kapitaalverstrekkeingen aan deelnemingen	197	197
Leningen aan woningbouwcorporaties	658	718
Leningen aan deelnemingen	5.899	5.899
Overige langlopende leningen	426	316
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	245	349
Totaal financiële vaste activa	**7.425**	**7.480**

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de financiële vaste activa.

Kapitaalverstrekkingen	Boekwaarde 1-1-2021	Investeringen	Desinves-teringen	Afschrijving/ aflossing	Waarde-vermindering	Boekwaarde 31-12-2021
Brabant Water N.V.	102					102
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	95					95
Exploitatie de Werft & de Wetering	0					0
Totaal kapitaalverstrekkingen	**197**					**197**

Leningen aan	Boekwaarde 1-1-2021	Investeringen	Desinves-teringen	Afschrijving/ aflossing	Waarde-vermindering	Boekwaarde 31-12-2021
Casade Woondiensten	718			61		658
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	5.899					5.899
Totaal leningen	**6.617**			**61**		**6.557**

Overig	Boekwaarde 1-1-2021	Investeringen	Desinves-teringen	Afschrijving/ aflossing	Waarde-vermindering	Boekwaarde 31-12-2021
Bijzonder Bruisend	316			15		301
ECLoZ – Zonnepark Heideweg	0	125				125
Stimuleringsfonds Volkshuisvesting	349			104		245
Totaal overage leningen en uitzettingen	**665**	**125**		**119**		**671**
Totaal financiële vaste activa	**7.480**	**125**		**180**		**7.425**

Kapitaalverstrekkingen:
De gemeente Loon op Zand bezit 33.126 aandelen van Brabant Water N.V. met een boekwaarde van € 102.000 en 41.886 aandelen van de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten met een boekwaarde van € 95.000. De investering van € 130.0000 in de deelneming Exploitatie de Werft & de Wetering vond plaats in 2017 en hiervoor is in 2017 ook een verliesvoorziening gevormd van € 130.000.

Leningen aan woningbouwcorporaties:
Op de doorverstrekte geldleningen aan Casade is in 2021 € 61.000 afgelost.

Leningen aan deelnemingen:
De lening aan N.V. Bank Nederlandse Gemeenten stamt uit 1997 en loopt 25 jaar. De rentevergoeding bedraagt € 382.000 (6,48%).

Voorraden

De voorraden bestaan uit:

(x €1.000)	2021	2020
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	1.056	2.211
Minus verliesvoorziening onderhanden werk	*-1.356*	*-1.781*
Ruilgronden	708	691
Totaal voorraden	**407**	**1.121**

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de in exploitatie zijnde complexen.

	Boek-waarde 1-1-2021	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Winst-uitname	Boek-waarde 31-12-2021	Voorziening verlies-latend complex	Balans-waarde 31-12-2021
2e fase "De Els	318	50			367	501	- 134
Kets West II 1e fase	4.506	211	2.318		2.399	768	1.631
Moleneind fase 3 en 4	- 22	4		18	0		0
De Hooivork II	56	17			73	88	- 15
Westwaard	- 2.647	1.202	405	65	- 1.785		- 1.785
Totaal onderhanden werk, bouwgronden in exploitatie	**2.211**	**1.484**	**2.723**	**83**	**1.056**	**1.357**	**- 301**

	Boek-waarde 1-1-2021	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Winst-uitname	Boek-waarde 31-12-2021	Voorziening verlies-latend complex	Balans-waarde 31-12-2021
Verspreide percelen	691	17			708		708
Totaal ruilgronden	**691**	**17**			**708**		**708**

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Voorziening verlieslatende complexen:
In 2021 zijn de verliesvoorzieningen voor de projecten “2e fase De Els’, “1e fase Kets-West II” en “De Hooivork II” verlaagd door verbeterde verwachte resultaten van deze grondexploitaties.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De post uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar wordt onderscheiden in:

(x €1.000)	2021	2020
Vorderingen op openbare lichamen	5.360	4.109
Uitzettingen in ‘s Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.681	8.532
Overige vorderingen	3.376	2.351
Rekening-courantverhouderingen met niet financiële instellingen	171	55
Totaal uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**11.588**	**15.047**

	Stand 31-12-2021	Voorziening oninbaarheid	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Debiteuren openbare lichamen	31		3	3
BTW-compensatiefonds	5.329		5.329	4.106
Saldo schatkistbankieren	2.681		2.681	8.532
Debiteuren algemeen	3.712	336	3.376	2.351
Stichting stimuleringsfonds volkshuisvesting	171		171	55
Totaal uitzettingen met een rententypische looptijd korter dan één jaar	**11.923**	**336**	**11.588**	**15.047**

De mutatie in de voorziening oninbaarheid komt voort uit het afboeken van meerdere (kleinere) oninbare debiteuren.

Schatkistbankieren

Drempelbedrag[3]
In principe moeten alle overtollige middelen in de schatkist worden gehouden. Er is een aantal uitzonderingen. Eén daarvan is het drempelbedrag. Voor Loon op Zand is het drempelbedrag voor 2021 € 439.000. Dit is het bedrag dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gebruikt. Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijks kasbeheer te vereenvoudigen: niet elke laatste euro hoeft in de schatkist te worden aangehouden. Alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitkomen moeten in de schatkist worden aangehouden. In 2021 hebben geen overschrijdingen plaatsgevonden van het drempelbedrag. In onderstaande tabel is te zien wat de benutting van het drempelbedrag schatkistbankieren gedurende de vier kwartalen 2021 is geweest.

	Verslagjaar 2021			
(1) Drempelbedrag	439			
	Kwartaal 1	**Kwartaal 2**	**Kwartaal 3**	**Kwartaal 4**
(2) Kwartaalcijfer op dagbasis buiten ’s Rijks schatkist aangehouden middelen	225	227	188	663
(3a) = (1) > (2) Ruimte onder het drempelbedrag	214	212	251	
(3b) = (1) < (2) Overschrijving van het drempelbedrag				224

(1) Berekening drempelbedrag	Verslagjaar 2021	
(4a) Begrotingstotaal lasten verslagjaar	58.549	
(4b) Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	58.549	
(4c) Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	0	
(1) = (4b) * 0,0075 + (4c) * 0,002 = drempelbedrag	**439**	**(met een minimum van € 250.000)**

(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten ’s Rijks schatkist aangehouden middelen	**Kwartaal 1**	**Kwartaal 2**	**Kwartaal 3**	**Kwartaal 4**
(5a) Som van de per dag buiten ’s Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	20.234	20.693	17.289	60.978
(5b) Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) = (5a)/(5b) Kwartaalcijfer op dagbasis buiten ’s Rijks schatkist aangehouden middelen	**225**	**227**	**188**	**663**

[3] De drempel is gelijk aan 0,75% van het begrotingstotaal indien het begrotingstotaal lager is dan € 500 miljoen. Indien het begrotingstotaal hoger is dan € 500 miljoen is de drempel gelijk aan € 3,75 miljoen plus 0,2% van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat. De drempel is nooit lager dan € 250.000.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit:

(x €1.000)	2021	2020
Kassaldi	1	1
Banksaldi	154	550
Totaal liquide middelen	**155**	**551**

Overlopende activa

De post overlopende activa wordt onderscheiden in:

(x €1.000)	2021	2020
Nog te ontvangen voorschotbedragen overige Nederlandse overheidslichamen	0	0
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen	1.543	2.544
Totaal overlopende activa	**1.543**	**2.544**

Onder de nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen zijn de volgende bedragen groter dan € 40.000 opgenomen:

- GGD Hart voor Brabant bijdrage 1e halfjaar 2022 € 416.000
- St. Afvalfonds Verpakkingen vergoeding 4e kwartaal 2021 € 43.000
- Min van BZK algemene uitkering gem. fonds € 200.000
- EWW BV afrekening servicekosten 2021 De Wetering € 115.000
- EWW B.V. doorbelasting facturen Yask € 60.000
- GR HvB obv 3e prognose 2021 € 396.000

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit:

(x €1.000)	2021	2020
Algemene reserve	**8.793**	7.936
Bestemmingsreserves	**9.444**	8.725
Rekeningsaldo (gerealiseerd resultaat)	**3.988**	2.126
Totaal eigen vermogen	**22.224**	18.787

Reserves

Reserves zijn vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken. De in de balans opgenomen reserves worden conform het Besluit Begroting en Verantwoording ingedeeld in de volgende categorieën:

- de algemene reserve;
- de bestemmingsreserves.

Algemene reserves	Saldo 1-1-2021	Resultaat-bestem-ming 2020	Toevoe-gingen 2021	Onttrek-kingen 2021	Vermin-dering door afschrij-vingen op activa	Saldo 31-12-2021
Algemene reserve	2.263	2.126	800	1.662		3.527
Geblokkeerde weerstandsreserve	5.673			407		5.266
Totaal algemene reserves	**7.936**	**2.126**	**800**	**2.069**		**8.793**

Algemene reserve

De algemene reserve is bedoeld als financiële buffer en maakt daarmee onderdeel uit van het weerstandsvermogen.

Toevoegingen aan de reserve:

- Positief resultaat jaarrekening 2020 € 2.126.000 (besluit jaarrekening 2020)
- Overheveling van geblokkeerde weerstandsreserve € 407.000 (besluit jaarrekening 2020)
- Budgetoverhevelingen naar 2022 € 393.000 (besluit december 2021)

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Onttrekkingen op basis van budgetoverhevelingen van 2020 naar 2021:

- Inburgering € 22.000
- Overheveling juridische inzet € 13.000
- Secundaire handhaving € 7.000
- Bestuurlijke toekomst € 27.000
- Coronabudget € 229.000
- Implementatie omgevingswet € 81.000
- Implementatie omgevingswet € 53.000
- Evenementen € 6.000

Onttrekkingen op basis van begroting 2021:

- Transitie warmte (begroting 2021) € 82.000
- Verbeterplan burgerzaken (begroting 2021) € 47.000
- Vitale verkiezingen (begroting 2021) € 15.000
- Overheveling reserve corona gerelateerde effecten € 1.080.000

Geblokkeerde weerstandsreserve

Deze reserve is bedoeld voor het opvangen van risico's. Uitgangspunt is dat de omvang van de reserve gelijk is aan het totaal van de ingeschatte risico's in het risicoprofiel zoals opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Uit het risicoprofiel volgt dat de omvang van de ingeschatte risico's € 3.783.000 bedraagt. Per 31-12-2021 is de omvang van de geblokkeerde weerstandsreserve € 5.266.000. Dat betekent dat deze toereikend is om de ingeschatte risico's op te vangen.

Bestemmingsreserves	Saldo 1-1-2021	Resultaat-bestem-ming 2020	Toevoe-gingen 2021	Onttrek-kingen 2021	Vermin-dering door afschrij-vingen op activa	Saldo 31-12-2021
Dekkingsreserve kapitaallasten	3.196				288	2.908
Reserve recreatie	565			132		433
Reserve flexibel kantoorconcept	131					131
Reserve decentraal arbeidsvoorwaardenbeleid	22					22
Reserve onderwijs algemeen	419		204	111		512
Reserve bomen	46					46
Reserve brutering kapitaallasten Het Klavier	260			100		160
Bestemmingsreserve Het Sociaal Domein	237			13		224
Reserve bovenwijkse voorzieningen	718					718
Reserve planherziening	300					300
Egalisatiereserve onderhoud gebouwen	604		181			785
Egalisatieres. automatisering	313		26			339
Egalisatiereserve openb. groen/plantsoenen	107		16			122
Egalisatiereserve openbare verlichting	213			32		181
Egalisatiereserve wegen	967			8		959
Reserve rechtspositionele verplichtingen	214		100	222		92
Egalisatiereserve onderhoud Het Klavier	213		19			232
Reserve bouwleges	200					200
Reserve coronagerelateerde effecten	0		1.080			1.080
Totaal bestemmingsreserves	**8.725**		**1.626**	**618**	**288**	**9.444**

Dekkingsreserve kapitaallasten

De dekkingsreserve kapitaallasten is bedoeld om de kapitaallasten van activa te dekken.
Ter dekking van kapitaallasten is volgens begroting € 288.000 onttrokken aan de reserve.

Reserve recreatie

De reserve is ingesteld ter bevordering van het toeristisch-recreatief beleid. Hieruit kunnen incidentele uitgaven worden bekostigd. Er is een totaal bedrag van € 132.000 onttrokken aan de reserve, bestaande uit kosten bijdrage RBT (€ 109.000) en voor toeristische bewegwijzering (€ 23.000).

Reserve flexibel kantoorconcept

De reserve is bedoeld voor dekking van de uitgaven voor facilitaire en ICT-voorzieningen binnen het flexibel kantoorconcept. In 2021 zijn geen toevoegingen of onttrekkingen gedaan.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Reserve decentraal arbeidsvoorwaardenbeleid
De reserve dient onder meer voor bekostiging van autonoom personeelsbeleid, waarbij de middelen kunnen worden ingezet voor zaken als leeftijd gerelateerd personeelsbeleid of betaald ouderschapsverlof. In 2021 zijn geen toevoegingen of onttrekkingen gedaan.

Reserve onderwijs algemeen
Deze reserve is bedoeld voor incidentele uitgaven binnen het beleidsterrein onderwijs.
Volgens begroting is € 204.000 toegevoegd aan de reserve. Binnen de begroting hebben onttrekkingen plaatsgevonden voor bijdrage Stichting Maatschappelijk Vastgoed voor de Berk van € 70.000, Frisse scholen € 25.000 en ambtelijke kosten voor De Nieuwe School € 16.000.

Reserve bomen
Opgelegde dwangsommen of boetes voor illegale kap en aantasting van bomen worden in deze reserve gestort. Uitgaven voor herstel of vervanging worden uit deze reserve betaald. In 2021 zijn geen toevoegingen of onttrekkingen gedaan.

Reserve brutering kapitaallasten Het Klavier
Deze reserve is bedoeld om de kapitaallasten van de investeringen in de inventaris van het Klavier te dekken. Volgens begroting heeft een onttrekking van € 100.000 plaatsgevonden.

Bestemmingsreserve Het sociaal domein
Deze reserve is bedoeld voor incidentele uitgaven binnen het brede beleidsterrein van het sociaal domein. Er is een onttrekking van € 13.000 gedaan voor Maatpact.

Reserve bovenwijkse voorzieningen
Deze reserve is ingesteld met het doel hieruit investeringen voor bovenwijkse voorzieningen te dekken. In 2021 zijn geen toevoegingen of onttrekkingen gedaan.

Reserve planherziening
Deze reserve is gevormd met het doel om incidentele bestemmingsplanwijzigingen te kunnen betalen die het gevolg zijn van wijziging van het gebruik en bestemming van gemeentegrond die wordt afgesloten. In 2021 zijn geen toevoegingen of onttrekkingen gedaan.

Egalisatiereserve onderhoud gebouwen
Deze reserve is ingesteld ter dekking van het groot onderhoud van gemeente gebouwen. Er is € 181.000 toegevoegd aan deze reserve.

Egalisatiereserve automatisering
Deze reserve is ingesteld ter dekking van kosten automatisering. Er is € 26.000 toegevoegd aan deze reserve. Deze toevoeging volgt uit het positieve resultaat op ICT budgetten

Egalisatiereserve openbaar groen/plantsoenen
Om de fluctuaties in de jaarlijkse onderhoudsbehoefte op te vangen is een deze reserve ingesteld. Hiermee kan groen beter meeliften met integrale projecten en kan er worden gereserveerd voor groot onderhoud. In 2021 is € 16.320 toegevoegd aan deze reserve. Deze toevoeging volgt uit het positieve resultaat op het product openbaar groen en plantsoenen.

Egalisatiereserve openbare verlichting
Deze reserve is ingesteld ter egaliseren van de kosten verbonden aan het onderhoud en vervanging van openbare straatverlichting. In 2021 is een bedrag van € 32.000 onttrokken aan de reserve, als gevolg van het nadelige resultaat op het product openbare verlichting.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Egalisatiereserve wegen
Deze reserve is ingesteld om fluctuaties in kosten verband houdend met de uitvoering van het beleidsveld onderhoud wegen te kunnen opvangen. Het resultaat wordt jaarlijks verrekend. Voor 2021 betekent dit een onttrekking van € 8.000.

Reserve rechtspositionele verplichtingen
Deze reserve is bedoeld om incidentele uitgaven die voortvloeien uit arbeidsgerelateerde rechtspositionele verplichtingen te betalen. Er is € 222.000 onttrokken aan de reserve voor boventallige personeelskosten en rechtspositionele verplichtingen. Daarnaast is € 100.000 conform begroting toegevoegd.

Egalisatiereserve onderhoud Het Klavier
Deze reserve is in het leven geroepen voor groot onderhoud aan het pand. In 2021 zijn de niet ingezette middelen voor groot onderhoud (€ 19.000) toegevoegd aan de reserve.

Reserve bouwleges
Deze reserve is gevormd vanuit het overschot op bouwleges in 2018 en kan worden ingezet voor incidentele uitgaven voor verlenen van omgevingsvergunningen en het houden van toezicht daarop. In 2021 zijn geen toevoegingen of onttrekkingen gedaan.

Reserve coronagerelateerde effecten
Bij raadsbehandeling van de jaarrekening 2020 is besloten deze reserve te vormen. Het doel van de reserve is om voldoende middelen beschikbaar te hebben voor eventuele tekorten in het sociaal domein, die het gevolg zijn van corona. De reserve is gevoed door een eenmalige toevoeging van € 1.080.000. Onttrekkingen vinden alleen plaats als sprake is van nadelen als gevolg van corona welke niet worden gecompenseerd door een tegemoetkoming van de rijksoverheid. Het gaat om hogere kosten binnen het sociaal domein. Deze reserve heeft een maximale looptijd tot 31 december 2023.

Voorzieningen

De post voorzieningen wordt onderscheiden in:

(x €1.000)	2021	2020
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	4.736	4.981
Voorzieningen ter egalisatie van kosten	228	243
Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	7.729	6.718
Voorzieningen	**12.693**	**11.943**

Het onderstaand overzicht geeft het verloop weer van de voorzieningen.

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	Saldo 1-1-2021	Toevoeging	Vrijgevallen bedragen ten gunste van de exploitatie	Aanwending	Saldo 31-12-2021
Voorziening pensioenen wethouders	4.875		38	207	4.630
Voorziening faillissementen	103				103
Voorziening faciliterende plannen grondbedrijf	4				4
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	**4.981**		**38**	**207**	**4.736**

Voorziening ter egalisatie van kosten	Saldo 1-1-2021	Toevoeging	Vrijgevallen bedragen ten gunste van de exploitatie	Aanwending	Saldo 31-12-2021
Voorziening groot onderhoud Wetering	243			15	228
Totaal voorzieningen ter egalisatie van kosten	**243**			**15**	**228**

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	Saldo 1-1-2021	Toevoeging	Vrijgevallen bedragen ten gunste van de exploitatie	Aanwending	Saldo 31-12-2021
Voorziening riolering	6.145	630			6.775
Voorziening reiniging	573	381			954
Totaal voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	**6.718**	**1.011**			**7.729**
Totaal voorzieningen	**11.943**	**1.011**	**38**	**222**	**12.693**

Voorziening pensioenen wethouders
Ultimo 2021 is € 4,6 miljoen euro beschikbaar voor toekomstige pensioenverplichtingen van (o.a.) voormalige wethouders. Op basis van de huidige actuariële berekeningen is de voorziening aangepast om te voldoen aan de toekomstige verplichtingen. Als gevolg hiervan valt € 38.000 vrij.

Voorziening faillissementen
De gemeente is geraakt door meerdere faillissementen. Op deze dossiers lopen gesprekken met curatoren, om vanuit de schuldpositie te kunnen komen tot een oplossing.

Voorziening groot onderhoud Wetering
De gemeente heeft het pand Wetering in 2015 in haar bezit gekregen. Om in de toekomst het onderhoud te waarborgen is de Voorziening groot onderhoud Wetering gevormd op basis van een meerjarenonderhoudsplan. Voor onderhoud van het pand is een bedrag onttrokken aan de voorziening van € 15.000.

Voorziening riolering
Opbrengsten uit rioolheffing zijn middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is. In 2021 zijn er meer middelen ontvangen dan er zijn besteed. Het saldo van € 630.000 is toegevoegd aan de voorziening.

Voorziening reiniging
Opbrengsten uit afvalstoffenheffing zijn middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is. In 2020 zijn er meer middelen ontvangen dan er zijn besteed. Het saldo van € 381.000 is toegevoegd aan de voorziening.

Vaste schulden, met een rentetypische looptijd langer dan één jaar

De vaste schulden bestaan uit:

(x €1.000)	2021	2020
Onderhandse leningen van:		
- Binnenlandse pensioenfondsen, banken en verzekeringsinstellingen	23.924	25.917
- Buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	10.000	10.625
Totaal vaste schulden	**33.924**	**36.542**

De rentelast voor 2021 bedraagt € 1.093.000.

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden:

	Saldo 1-1-2021	Vermeer-deringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2021
NV Bank Nederlandse Gemeenten	25.917		1.993	23.924
AG Insurance SA/ NV	10.625		625	10.000
Totaal vaste schulden	**36.542**		**2.618**	**33.924**
Waarvan doorverstrekt aan Casade woondiensten	718		61	658

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De netto vlottende schulden bestaan uit:

(x €1.000)	2021	2020
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	3	3
Overige schulden	4.196	3.417
Totaal netto-vlottende schulden	**4.199**	**3.420**

De overige schulden bestaan voornamelijk uit crediteuren (€ 4.038.000).

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Overlopende passiva

De overlopende passiva bestaat uit:

(x €1.000)	2021	2020
Nog te betalen bedragen	1.849	2.682
Vooruitontvangen bedragen voor uitkeringen met een specifiek doel van:		
- Overige Nederlandse overheidslichamen	512	1.213
Overige vooruitontvangen bedragen	178	65
Totaal overlopende passiva	**2.539**	**3.960**

Onder de nog te betalen bedragen zijn de volgende bedragen groter dan € 40.000 opgenomen:

- Efteling teveel toeristenbel. '21 obv def. aangifte € 545.000
- Regio HvB doorschuit BTW € 41.000
- Gemeente Heusden compensatie Baanbrekers € 70.000
- Rente langlopende leningen € 523.000
- GR HvB div kosten buiten regiobegroting € 74.000
- Raming extra kosten CAO 2021 € 204.000
- EWW B.V. exploitatievergoeding De Wetering € 173.000
- EWW B.V. exploitatievergoeding De Werft € 218.000
- EWW B.V. extra exploitatievergoeding De Wetering € 53.000
- Baanbrekers aanv. bijdrage pbv Berap-II 2021 € 90.000
- Van Wijlen verkeersmaatregelen € 73.000

De vooruitontvangen bedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel bestaan uit:

	Saldo 1-1-2021	Vrijgevallen bedragen en terugbetaalde bedragen	Toevoeging	Aanwending	Saldo 31-12-2021
Overige Nederlandse overheidslichamen					
- Vooruitontvangen subsidie ISV III geluid	26				26
- Vooruitontvangen subsidie VVE/OAB	163		60		222
- Vooruitontvangen subsidie verkeer en vervoer Noord-Brabant	929	929			
- Vooruitontvangen subsidie NPO			54		54
- Vooruitontvangen subsidie SPUK	95	60	153		188
- Vooruitontvangen SUVIS			21		21
Totaal van de van EU en NL overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	**1.213**	**989**	**289**		**512**

Niet in de balans opgenomen rechten/ verplichtingen

Aan natuurlijke en rechtspersonen verstrekte borgstellingen of garantiestellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen.

De borgstellingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Aard	Oorspron-kelijk bedrag	Percentage lenings-bedrag borg-stelling	Restant 1-1-2021	Restant 31-12-2021	Betalingen gedurende 2021
Voetbalvereniging D.E.S.K	Kleedaccommodaties	182	100	95	87	8
Stichting Jeugdbelangen De Kuip	Verenigingsgebouw	79	100	25	23	3
Stichting De Gildenbond	Verbouw	600	100	353	328	25
Voetbalvereniging D.E.S.K	Kunstgrasveld	415	100	248	237	11
M.H.C. DES	Kunstgrasveld	290	100	116	97	19
Totaal borgstellingen		**1.566**		**836**	**771**	**66**

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

De garantstellingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Rechtspersonen	Aard	Oorspron-kelijk bedrag	Percentage lenings-bedrag borg-stelling	Restant 1-1-2021	Restant 31-12-2021	Betalingen gedurende 2021
Casade Woondiensten	Woningbouw	7.700	50	7.700	7.700	
Casade Woondiensten (WSG)	Woningbouw	10.000	50	10.000	10.000	
Casade Woondiensten (WSG)	Woningbouw	25.000	50	25.000	25.000	
Casade Woondiensten (WSG)	Woningbouw	28.700	50	22.893	22.893	
Casade Woondiensten (WSG)	Woningbouw	500	50	500	500	
Casade Woondiensten (WSG)	Woningbouw	3.794	23		3.794	
Casade Woondiensten (WSG)	Woningbouw	10.000	23		10.000	
Stichting gebouwenbeheer Leerrijk	Schoolgebouw	5.705	50	5.705	5.673	32
Totaal rechtspersonen		**91.399**		**71.798**	**85.560**	**32**

Natuurlijke personen	Aard	Oorspron-kelijk bedrag	Percentage lenings-bedrag borg-stelling	Restant 1-1-2021	Restant 31-12-2021	Betalingen gedurende 2021
ABN-AMRO	Hypotheek		100	13	13	
Pensioenfonds ABP	Hypotheek		100			
Florius	Hypotheek		100	343	72	272
Aegon	Hypotheek		100	51	7	44
Rabo	Hypotheek		100	18	18	
HVO	Hypotheek		100	15	15	
ING	Hypotheek		100	112	112	
Totaal Natuurlijke peronsen				**553**	**238**	**315**

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen

Eigen bijdrage op grond van de Wmo
Een aanvrager van een voorziening op grond van de WLZ en de Wmo (zoals hulp in de huishouding, begeleiding, hulp- en vervoersmiddelen of beschermd wonen) is op grond van de Wmo een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacyredenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.
Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de Wmo geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeente geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

Gebeurtenissen na balansdatum

De wereldwijde impact van de oorlog in Oekraïne zal groot zijn en op dit moment nog niet precies in te schatten. Directe gevolgen voor onze gemeente zijn bijvoorbeeld de opvang van Oekraïense vluchtelingen, de impact van economische sancties op burgers en ondernemers. Ook zijn er macro-economisch ingrediënten aanwezig voor een recessie (stijgende inflatie, tekort aan grondstoffen, tekort aan fossiele brandstoffen, verstoring van productielijnen en oplopende rente). Dit kan mogelijk impact hebben op de financiële positie van de gemeente en op de gemeentelijke voorzieningen zoals het sociaal domein (uitkeringen, vluchtelingen, jeugdhulp etc).

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Het overzicht van baten en lasten

Het overzicht van baten en lasten geeft inzicht in de lasten en baten per programma. In de toelichting op het overzicht wordt ingegaan op de afwijkingen ten opzichte van de gewijzigde begroting groter € 100.000.

(x €1.000)	Begroting 2021 primitief			Begroting 2021 na wijziging			Realisatie		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma									
0. Bestuur en ondersteuning	371	1.933	-1.562	251	2.022	-1.771	351	1.923	-1.572
1. Veiligheid	76	2.168	-2.093	63	2.204	-2.141	92	2.145	-2.052
2. Verkeer en vervoer	357	2.864	-2.507	332	2.924	-2.592	358	2.882	-2.523
3. Economie	172	746	-574	193	1.000	-807	705	999	-295
4. Onderwijs	375	1.830	-1455	625	2.330	-1.705	549	2.086	-1.537
5. Sport, cultuur, welzijn	452	5.154	-4.702	455	4.688	-4.232	653	4.613	-3.960
6. Sociaal domein	3.974	23.529	-19.555	4.972	24.254	-19.282	5.168	24.403	-19.234
7. Volksgezondheid en milieu	6.042	6.099	-57	5.991	6.010	-18	6.055	6.274	-219
8. VHROSV	725	1.908	-1.184	742	2.376	-1.635	2.579	3.880	-1.301
Totaal programma's	**12.543**	**46.232**	**-33.689**	**13.624**	**47.808**	**-34.183**	**16.512**	**49.206**	**-32.694**
Algemene dekkingsmiddelen									
Lokale heffingen	8.953	401	8.552	8.953	436	8.517	8.992	471	8.521
Algemene uitkeringen	34.331		34.331	35.569		35.569	36.885		36.885
Dividenden	58		58	58		58	76		76
Saldo financieringsfunctie	437	38	399	437	224	213	386	368	18
Overig alg. dekkingsmiddelen	25	439	-414	25	1.496	-1.471	8	88	-81
Onvoorzien		25	-25		25	-25			
Vennootschapsbelasting								39	-39
Totaal alg. dekkingsmiddelen	**43.804**	**903**	**42.901**	**45.042**	**2.181**	**42.861**	**46.346**	**966**	**45.380**
Overhead	378	10.492	-10.114	389	10.041	-9.652	1.885	11.134	-9.249
Totaal saldo baten en lasten	**56.725**	**57.627**	**-902**	**59.056**	**60.030**	**-974**	**64.743**	**61.306**	**3.437**
Mutaties reserves	1.207	304	902	1.199	225	974	2.977	2.427	550
Resultaat	**57.931**	**57.931**	**0**	**60.255**	**60.255**	**0**	**67.720**	**63.732**	**3.988**

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Programma 0. Bestuur en ondersteuning *exclusief overhead en algemene dekkingsmiddelen* (x €1.000)	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo	V/N
Baten	251	351	100	V
Lasten	2.022	1.923	99	V
Totaal saldo van baten en lasten	**-1.771**	**-1.572**	**199**	**V**
Toevoegingen aan reserves	225	2.427	-2.201	N
Onttrekkingen aan reserves	1.199	2.977	1.778	V
Totaal aan toevoegingen en onttrekkingen reserves	**974**	**551**	**-423**	**N**
Resultaat	**-797**	**-1.022**	**-224**	**N**

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de gewijzigde begroting zijn:

	(x €1.000)	Bedrag
Baten		
Overige afwijkingen	**V**	**100**
Lasten		
Overige afwijkingen	**V**	**99**
Toevoegingen aan reserves		
Toevoegingen reserves Toevoegingen aan de reserves, zoals het creëren van de reserve corona gerelateerde effecten. De toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves worden toegelicht bij de toelichting op de balans, onderdeel Eigen vermogen. Een deel van de toevoegingen hebben betrekking op voordelen op de programma's.	**N**	**2.201**
Onttrekkingen aan reserves		
Onttrekkingen reserves De onttrekkingen aan de reserves hebben betrekking op overhevelingen tussen reserves en budgetoverhevelingen van 2021 naar 2021. De toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves worden toegelicht bij de toelichting op de balans, onderdeel Eigen vermogen.	**V**	**1.778**

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Programma 1. Veiligheid (x €1.000)	Begroting na wijzging	Realisatie	Saldo	V/N
Baten	63	92	29	V
Lasten	2.204	2.145	59	V
Totaal saldo van baten en lasten	**-2.141**	**2.052**	**88**	**V**
Toevoegingen aan reserves				
Onttrekkingen aan reserves				
Totaal aan toevoegingen en onttrekkingen reserves				
Resultaat	**-2.141**	**-2.052**	**88**	**V**

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de gewijzigde begroting zijn:

	(x €1.000)	Bedrag	
Baten			
	Overige afwijkingen	**V**	**29**
Lasten			
	Overige afwijkingen	**V**	**59**

Programma 2. Verkeer en vervoer (x €1.000)	Begroting na wijzging	Realisatie	Saldo	V/N
Baten	332	358	26	V
Lasten	2.924	2.882	43	V
Totaal saldo van baten en lasten	**-2.592**	**-2.523**	**69**	**V**
Toevoegingen aan reserves				
Onttrekkingen aan reserves				
Totaal aan toevoegingen en onttrekkingen reserves				
Resultaat	**-2.592**	**-2.523**	**69**	**V**

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de gewijzigde begroting zijn:

	(x €1.000)	Bedrag	
Baten			
	Overige afwijkingen	**V**	**26**
Lasten			
	Overige afwijkingen	**V**	**43**

Programma 3. Economie (x €1.000)	Begroting na wijzging	Realisatie	Saldo	V/N
Baten	193	705	512	V
Lasten	1.000	999	0	V
Totaal saldo van baten en lasten	**-807**	**-295**	**512**	**V**
Toevoegingen aan reserves				
Onttrekkingen aan reserves				
Totaal aan toevoegingen en onttrekkingen reserves				
Resultaat	**-807**	**-295**	**512**	**V**

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de gewijzigde begroting zijn:

	(x €1.000)	Bedrag	
Baten			
	Grondexploitaties (bedrijventerreinen) Op een aantal grondexploitaties is de verliesvoorziening verlaagd als gevolg van het verwachte projectresultaat. Ook zit hier de overboeking naar balans in verwerkt	**V**	**439**
	Overige afwijkingen	**V**	**73**

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Programma 4. Onderwijs (x €1.000)	Begroting na wijzging	Realisatie	Saldo	V/N
Baten	625	549	-76	N
Lasten	2.330	2.086	243	V
Totaal saldo van baten en lasten	**-1.705**	**-1.537**	**167**	**V**
Toevoegingen aan reserves				
Onttrekkingen aan reserves				
Totaal aan toevoegingen en onttrekkingen reserves				
Resultaat	**-1.705**	**-1.537**	**167**	**V**

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de gewijzigde begroting zijn:

	(x €1.000)	Bedrag	
Baten			
	Overige afwijkingen	**N**	**-76**
Lasten			
	Overige afwijkingen Onder andere de werkzaamheden aan de Blokkendoos (verplaatst naar 2022), subsidieaanvraag, schadekosten, huurbijdragen en -vergoeding, en projectleiding nieuwbouw de Berk.	**V**	**243**

Programma 5. Sport, cultuur, welzijn (x €1.000)	Begroting na wijzging	Realisatie	Saldo	V/N
Baten	455	653	198	V
Lasten	4.688	4.613	75	V
Totaal saldo van baten en lasten	**-4.232**	**-3.960**	**273**	**V**
Toevoegingen aan reserves				
Onttrekkingen aan reserves				
Totaal aan toevoegingen en onttrekkingen reserves				
Resultaat	**-4.232**	**-3.960**	**273**	**V**

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de gewijzigde begroting zijn:

	(x €1.000)	Bedrag	
Baten			
	Sportaccommodaties De hogere kosten voor de accommodaties De Werft en De Wetering zijn in rekening gebracht bij EWW. Daarnaast een voordeel op niet begrote indexaties van de huurinkomsten.	**V**	**168**
	Overige afwijkingen	**V**	**30**
Lasten			
	Overige afwijkingen	**V**	**75**

Programma 6. Sociaal domein (x €1.000)	Begroting na wijzging	Realisatie	Saldo	V/N
Baten	4.972	5.168	196	V
Lasten	24.254	24.403	-148	N
Totaal saldo van baten en lasten	**-19.282**	**-19.234**	**48**	**V**
Toevoegingen aan reserves				
Onttrekkingen aan reserves				
Totaal aan toevoegingen en onttrekkingen reserves				
Resultaat	**-19.282**	**-19.234**	**48**	**V**

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de gewijzigde begroting zijn:

(x €1.000)		Bedrag
Baten		
BUIG en TOZO Het BUIG-budget is een gebundelde uitkering van het rijk voor de bekostiging van uitkeringen op grond van de Participatiewet, de IOAW, de IOAZ en het BBZ 2004. De ramingen zijn gebaseerd op voorlopige beschikkingen. De BUIG inkomsten waren lager dan geraamd. De middelen worden doorbetaald aan Baanbrekers. (zie ook bij de lasten). Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo): De ramingen zijn gebaseerd op voorlopige beschikkingen. De TOZO middelen waren hoger dan geraamd. De middelen worden doorbetaald aan Baanbrekers. (zie ook bij de lasten).	**V**	**171**
Overige afwijkingen	**V**	**25**
Lasten		
BUIG en TOZO Doorbetaling ontvangen rijksmiddelen aan Baanbrekers voor uitvoering van de TOZO-regeling. Zie ook toelichting bij baten	**N**	**-171**
Wet Sociale Werkvoorziening De Wet Sociale Werkvoorziening is onderdeel van het budget Participatie van de algemene uitkering gemeentefonds (programma 0). De raming is gebaseerd op de meicirculaire 2021.De werkelijke bijdrage zoals opgenomen in de decembercirculaire was hoger. De definitieve uitkering is doorbetaald aan Baanbrekers.	**N**	**-149**
ZIN immaterieel Wmo De werkelijke aanvragen die wij hebben ontvangen en toegekend is hoger dan verwacht. Een verklaring voor de hogere toename is een toename in het verzilveringspercentage ten opzichte van 2020. De oorzaak hiervoor is onzeker, mogelijk dat corona hier van invloed op is. Tijdens de coronaperiode konden aanbieders gebruik maken van de corona-compensatie en doorbetalingsregelingen.	**N**	**-148**
Hulp bij huishouden We groeien harder in aanvragen dan eerder verwacht. Verklaringen zijn de dubbele vergrijzing en het gewijzigde abonnementstarief.	**N**	**-142**
PGB Wmo (hulp bij huishouden, jeugd en begeleiding) Het voordelig resultaat is grotendeels te verklaren door de maatregelen in het kader van GRIP. Zo is onder meer het tarief verlaagd en zijn we gaan sturen op de aanwezigheid van PGB vaardigheden. Daarnaast heeft Covid-19 een rol gespeeld, de grootte daarvan is onduidelijk.	**V**	**391**
Schuldhulpverlening De verwachting was dat de covid-19 pandemie voor grote financiële problemen zou gaan zorgen bij zowel particulieren als ondernemers. Doordat de overheid ook in 2021 door is gegaan met financiële steunpakketten is het aantal meldingen als gevolg van Covid-19 uitgebleven. Voor het restantbudget voor Strategisch communicatieplan SHV wordt een voorstel ingediend voor een budgetoverheveling van €19.000	**V**	**142**
Jeugdzorg regionaal Er is rekening gehouden met Prognose III 2021 per 03-12-2021 HvB Jeugdzorg. Daarnaast is rekening gehouden met diverse nagekomen kosten, waarmee in de regionale begroting 2021 HvB jeugdzorg nog geen rekening is gehouden.	**N**	**-193**
Overige afwijkingen	**V**	**122**

Programma 7. Volksgezondheid en milieu (x €1.000)	**Begroting na wijzging**	**Realisatie**	**Saldo**	**V/N**
Baten	5.991	6.055	64	V
Lasten	6.010	6.274	-265	N
Totaal saldo van baten en lasten	**-18**	**-219**	**-201**	**N**
Toevoegingen aan reserves				
Onttrekkingen aan reserves				
Totaal aan toevoegingen en onttrekkingen reserves				
Resultaat	**-18**	**-219**	**-201**	**N**

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de gewijzigde begroting zijn:

	(x €1.000)		Bedrag
Baten			
	Overige afwijkingen	**V**	**64**
Lasten			
	Storting voorziening riolering In de voorziening riolering is een totale storting gedaan van € 630.000. In de tweede bestuursrapportage 2021 was een storting voorzien van € 118.000.	**N**	**-511**
	Drukriool en hoofdgemalen Het maatregelenplan is niet uitgevoerd door te weinig capaciteit bij de aannemer en schuift door naar 2022. De energiekosten zijn afgenomen.	**V**	**207**
	Hemelwater Minder kapitaallasten doordat de investeringen minder waren in de voorgaande jaren, projecten later zijn uitgevoerd/opgeleverd, en minder uitgevoerde werkzaamheden door latere invulling van vacatures en langere inwerkperiode door corona.	**V**	**123**
	Storting voorziening reiniging In de voorziening reiniging is een totale storting gedaan van € 381.000. In de tweede bestuursrapportage was een storting voorzien van € 94.000	**N**	**-287**
	Overige afwijkingen	**V**	**203**

Programma 8. VHROSZ (x €1.000)	**Begroting na wijzging**	**Realisatie**	**Saldo**	**V/N**
Baten	742	2.579	1.838	V
Lasten	2.376	3.880	-1.504	N
Totaal saldo van baten en lasten	**-1.635**	**-1.301**	**334**	**V**
Toevoegingen aan reserves				
Onttrekkingen aan reserves				
Totaal aan toevoegingen en onttrekkingen reserves				
Resultaat	**-1.635**	**-1.301**	**334**	**V**

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de gewijzigde begroting zijn:

	(x €1.000)		Bedrag
Baten			
	Grondexploitaties Dit betreft de opbrengsten vanuit onder andere grondverkopen. Hierop is in mindering gebracht de overboeking van kosten en opbrengsten naar de balans.	**V**	**1.509**
	Leges omgevingsvergunningen en dwangsommen Voordeel wordt veroorzaakt door hogere legesopbrengsten en opgelegde dwangsommen.	**V**	**241**
	Overige afwijkingen	**V**	**88**
Lasten			
	Grondexploitaties Dit betreft de uitgaven die zijn gedaan voor onder andere bouw- en woonrijp maken van grondexploitatieprojecten. Deze kosten zijn overgeboekt naar de balans.	**N**	**-1.425**
	Overige afwijkingen	**N**	**-79**

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen (x €1.000)	**Begroting primitief**			**Begroting na wijziging**			**Realisatie**		
	Baten	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
Lokale heffingen									
OZB woningen	3.738	47	3.691	3.738	47	3.691	3.816	117	3.699
OZB niet-woningen	2.198		2.198	2.198		2.198	2.100		2.100
Overige belastingen	3.017	354	2.663	3.017	390	2.628	3.076	354	2.22
Totaal lokale heffingen	**8.953**	**401**	**8.552**	**8.953**	**436**	**8.517**	**8.992**	**471**	**8.521**

De werkelijke baten en lasten ten opzichte van de begroting wijken af met een bedrag van € 4.000 voordelig.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Algemene dekkingsmiddelen (x €1.000)	Begroting primitief			Begroting na wijziging			Realisatie		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Algemene uitkeringen									
Uitkering huidig boekjaar	34.331		34.331	35.180		35.180	35.584		35.584
Compensatiepakket corona				389		389	795		795
Afrekening 2020 corona							506		506
Totaal algemene uitkeringen	**34.331**		**34.331**	**35.569**		**35.569**	**36.885**		**36.885**

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat de algemene uitkering € 1.316.000 hoger uit is dan geraamd. Dit komt onder andere door de verwerking van de compensatiepakketten corona, de afrekening inkomstenderving corona over 2020 en de toename van de jeugdgelden door de uitspraak in de arbitragezaak.

Algemene dekkingsmiddelen (x €1.000)	Begroting primitief			Begroting na wijziging			Realisatie		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Dividend									
NV Bank Nederlandse Gemeenten	58		58	58		58	76		76
Totaal dividend	**58**		**58**	**58**		**58**	**76**		**76**

De werkelijke dividendopbrengsten zijn € 18.000 hoger dan begroot.

Algemene dekkingsmiddelen (x €1.000)	Begroting primitief			Begroting na wijziging			Realisatie		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Saldo financieringsfunctie									
Saldo financieringsfunctie	437	38	399	437	224	213	386	368	18
Totaal saldo financieringsfunctie	**437**	**38**	**399**	**437**	**224**	**213**	**386**	**368**	**18**

Het saldo van de financieringsfunctie bestaat uit de ontvangen rentebaten over de uitzettingen en de betaalde rentelasten over de aangegane leningen en over de aangetrokken middelen in rekening-courant. Het werkelijk saldo van de financieringsfunctie is € 195.000 lager dan begroot.

Algemene dekkingsmiddelen (x €1.000)	Begroting primitief			Begroting na wijziging			Realisatie		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Overige alg.dekkingsmiddelen									
Resultaat van de rekening	0	108	-108	0	1.165	-1.165	0	0	0
Overige baten en lasten	25	331	-306	25	331	-306	8	88	-81
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	39	-39
Totaal overige algemene dekkingsmiidelen	**25**	**439**	**-414**	**25**	**1.496**	**-1.471**	**8**	**127**	**-120**

Het resultaat op algemene dekkingsmiddelen is per saldo € 1.351.000 voordelig. Dit komt onder andere door de verwerking van het resultaat na de tweede bestuursrapportage 2021 en de stelpost indexeringen bleek niet nodig.

Kosten van de overhead

(x €1.000)	Begroting primitief			Begroting na wijziging			Realisatie		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Overhead									
Kosten van overhead	378	10.492	-10.114	389	10.041	-9.652	1.885	11.134	-9.249
Totaal overhead	378	10.492	-10.114	389	10.041	-9.652	1.885	11.134	-9.249

Overheadkosten betreffen alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Het resultaat op overhead is per saldo € 403.000 voordelig. Dit betreft een samenstelling van een groot aantal kleinere posten zoals toegelicht op het programma.

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

(x €1.000)	Begroting primitief			Begroting na wijziging			Realisatie		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Reservemutaties									
Toevoegingen aan reserves		304	-304		225	-225		2.427	-2.427
Onttrekkingen aan reserves	1.207		1.207	1.199		1.199	2.977		2.977
Totaal reservemutaties	**1.207**	**304**	**902**	**1.199**	**225**	**974**	**2.977**	**2.427**	**551**

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

De werkelijke toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves wijken ten opzichte van de begroting na wijziging af met een bedrag van per saldo € 423.000 nadelig. Dit betreft een diversiteit aan mutaties zoals toegelicht onder het overzicht reserves en voorzieningen in de jaarrekening.

Aanwending van het bedrag voor onvoorzien

(x €1.000)	Begroting primitief			Begroting na wijziging			Realisatie		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Onvoorzien									
Bestuur en ondersteuning	0	25	-25	0	25	-25	0	0	0
Totaal onvoorzien	**0**	**25**	**-25**	**0**	**25**	**-25**	**0**	**0**	**0**

De post onvoorzien is niet specifiek ingezet.

Overzicht van incidentele baten en lasten per programma

(x €1.000)	Programma	Begroting na wijziging		Realisatie	
		Baten	Lasten	Baten	Lasten
Incidentele baten					
Onttrekkingen aan reserves	0	809		2.589	
Corona compensatie	0	389		795	
Corona compensatie 2020	0			506	
Verlaging van de voorziening APPA	0			39	
Rijksbijdrage controle toegangsbewijzen	1			29	
SUVIS Subsidie	4	206		26	
Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)	6	105		28	
Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers (TOZO)	6	975		1.185	
Dwangsommen	6			152	
Vrijval kapitaallasten	8	230			
Overig	diverse	37		37	
Incidentele lasten					
Toevoegingen aan reserves	0		225		2.427
Corona gerelateerde kosten	diverse		716		667
Coronabudget (overheveling 2020)	diverse		229		229
Bestuurlijke toekomst	0		44		27
Rechtspositionele verplichtingen	0		105		222
Verbeterplan burgerzaken	0		90		47
Controle toegangsbewijzen	1				29
Secundaire handhaving	1		57		7
Bijdrage RBT	3		110		109
Transitie warmte	3		82		82
Aandeel SUVIS Leerrijk	4		206		206
Ambtelijke kosten De Berk	4		34		17
Bijdrage De Start	4		43		63
Kosten subsidieaanvvraag SUVIS	6		42		28
Maatpact fase II	6		50		19
Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)	6		105		28
Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers (TOZO)	6		976		1.185
Implementatie omgevingswet	8		510		513
Juridische inzet	8		33		12
Overig			163		126
Totaal incidentele baten en lasten		**2.751**	**3.820**	**5.386**	**6.043**

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Analyse begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. In de toelichting op het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) wordt begrotingsrechtmatigheid omschreven als: *"Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's (begrotingscriterium). In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door de raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag, evenals het begrotingsjaar van belang zijn."*

De algemene lijn is dat begrotingsoverschrijdingen die binnen de beleidskaders van de raad passen niet meegewogen worden in het accountantsoordeel.

Programma	Constatering	Oordeel
0. Bestuur en ondersteuning	De lastenoverschrijding op programma 0 Bestuur en organisatie bedraagt € 905.000 (excl. Reserves). De overschrijding heeft betrekking op de capaciteitsinzet op projecten en grondbedrijf. Deze wordt gecompenseerd door baten als gevolg van doorberekende kosten.	Onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel
1. Veiligheid	Geen overschrijding van de lasten	
2. Verkeer en Vervoer	Geen overschrijding van de lasten	
3. Economie	Geen overschrijding van de lasten	
4. Onderwijs	Geen overschrijding van de lasten	
5. Sport, cultuur, recreatie	Geen overschrijding van de lasten	
6. Sociaal domein	De lastenoverschrijding op programma 6 Sociaal domein bedraagt € 148.000. De overschrijding heeft betrekking op de BUIG en TOZO. De overschrijding wordt gecompenseerd door gerelateerde inkomsten.	Onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel
7. Volksgezondheid en milieu	De lastenoverschrijding op programma 7 Volksgezondheid en milieu van € 264.000 komt doordat de kosten van afval en riolering lager uitvallen, waardoor er minder fictieve btw kan worden toegerekend. Dit was niet bekend bij de tussentijdse rapportages.	Onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel
8. VHROSV	De lastenoverschrijding op programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing van € 1.420.000 wordt gecompenseerd door direct gerelateerde inkomsten van bijvoorbeeld grondverkopen en/of overboeking naar de balans.	Onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel
Reserves	Betreft reservemutaties die passen binnen het reservebeleid.	Onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel
Investeringskredieten	Geen kredietoverschrijvingen > € 25.000	

In het beleidsverslag zijn per programma de afwijkingen ten opzichte van de begroting toegelicht.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Wet Normering Topinkomens (WNT)

De WNT is van toepassing op gemeente Loon op Zand. Het voor de gemeente Loon op Zand toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2021 € 209.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2016 voor de eerste twaalf kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

Bezoldiging topfunctionarissen (in €)	**C.L. Derickx**	**V. Pouw**	**A.F. Heijerman**
Functiegegevens	**Secretaris**	**Secretaris**	**Griffier**
Aanvang en eind functievervulling in	01/01 – 31/12	01/10 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,0827	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	ja	Ja
Bezoldiging 2021			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 8.186	€ 23.717	€ 77.078
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 4.250	€ 4.486	€ 13.634
Subtotaal	*€ 12.436*	*€ 28.203*	*€ 90.712*
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 17.284	€ 52.250	€ 209.000
Af: onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.		n.v.t.
Bezoldiging 2021	**€ 12.436**	**€ 28.203**	**€ 90.712**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Bezoldiging 2020	**C.L. Derickx**	**A.F. Heijerman**
Functiegegevens	**Secretaris**	**Griffier**
Aanvang en eind functievervulling in	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,61	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging 2020		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 55.985	€ 73.230
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 10.370	€ 12.288
Subtotaal	*€ 66.355*	*€ 85.518*
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 122.610	€ 201.000
Bezoldiging 2020	**€ 66.355**	**€ 85.518**

Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking	**A.C.J.M. de Kroon**	**A.C.J.M. de Kroon**
Functiegegevens	**Secretaris**	**Secretaris**
Kalenderjaar	2021	2020
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01/01 – 05/07	06/07 – 31/12
Aantal kalendermaanden functievervulling in kalenderjaar	6	6
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	824	780
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 199	€ 193
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 126.000	€ 160.800
Individueel toepasselijke maximum gehele periode	€ 163.976	€ 150.540
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	Ja	Ja
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 111.240	€ 105.300
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 111.240	€ 105.300
Af: onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	**€ 111.240**	**€ 105.300**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Overzicht restantkredieten

TV	Nummer	Omschrijving *x€1.000*	Jaar votering	Totaal gevoteerd krediet	Besteed t/m 2021	Restant krediet
0.4	7059510	Hoofdwegstrooier (K)	2021	45	35	10
0.4	7059511	Hoofdwegstrooier 2 (K)	2021	45	35	10
0.4	7059512	Fietspadstrooiers (K)	2021	40	34	6
0.4	7059513	Fietspadstrooier 2 (K)	2021	40	35	6
0.4	7059514	Sneeuwschuivers (K)	2021	30	18	12
2.1	7210075	Openbare straatverlichting 2016 - 2018(K)	2020	286	285	1
2.1	7211020	Verbeteren bewegwijzering parkeren (GVP)(K)	2020	15	15	0
2.1	7211051	Oplaadpunten E-bike (GVP)(K)	2020	23	19	4
2.1	7211057	Verbeteren parkeren/verkeersveiligwoonwijk 2015	2017	27	27	0
2.1	7423022	Verkeersplateaus de Berk(K)	2020	38	38	0
5.7	7210065	Groen beheerplan groen meubilair(K)	2020	273	275	-1
5.7	7211060	Kwaliteitsverbetering Entrees	2019	3	3	0
5.7	7560040	Straatmeubilair (beheersplan groen)(K)	2020	20	19	1
5.7	7560050	Vervangen gevaarlijke bomen(K)	2020	80	80	0
5.7	7560060	Verdroogd groen(K)	2020	291	305	-14
5.7	7560070	Groengeleiding Loon op Zand(K)	2020	95	80	15
		Totaal af te sluiten kredieten		**1.351**	**1.301**	**50**
0.4	7002003	Zaakgericht werken	2019	20	0	20
0.4	7003010	Aanschaf I-pads	2018	9	2	7
0.4	7003011	Automatiseringsapparatuur	2018	10	9	1
0.4	7059230	Software voor de website(K)	2020	20	3	17
0.4	7059515	Zoutloods (K)		55	59	-4
0.4	7059901	Software verbeterplan burgerzaken(K)	2020	67	51	16
2.1	7210005	OV Loonsevaert (1237.11)	2017	200	31	169
2.1	7210025	Vossenbergselaan planontwikkeling (prj nr 1238)(K)	2020	120	125	-5
2.1	7210030	Levensduurverlengend grootonderhoud(K)	2020	1.465	906	559
2.1	7210035	Civieltechnische kunstwerken: Bruggen(K)	2020	13	1	12
2.1	7210062	OV Heiakker (project 1236-83-1)	2019	90	20	70
2.1	7210070	Buitengebied de Moer (prj 1239)(K)	2020	1.195	930	265
2.1	7210076	Vervangen armaturen/masten openbare verlichting (K)		95	93	2
2.1	7211022	Fietspad van Haestrechtstraat-Wielstraat(K)	2020	2.697	-77,36972	2.774
2.1	7211050	Verkeer Loonsevaert en Leo-XIII-straat (1237.16)	2017	569	1.085	-516
2.1	7211056	Maatregelen schoolomgeving 2015	2017	23	5	18
2.1	7211062	Verkeer Heiakker (project 1236-16-3)	2019	645	848	-203
2.1	7211063	Reconstructie Lage Zandschel (K)		0	4	-4
2.1	7211064	Reconstructie Moleneind (K)		0	3	-3
2.1	7721019	Duikers (civiele kunstwerken) (K)		20	0	20
4.2	7421040	Frisse scholen Lage Weijkens (K)		241	240	1
4.2	7421041	Frisse scholen Kinderboom (K)		294	221	74
4.2	7421042	Frisse scholen Blokkendoos (K)		631	158	473
4.2	7421043	Voorbereidingskrediet Herontwikkeling Westkant (K)		30	10	20
4.2	7421044	Voorbereidingskrediet herontwikkeling Theresiascho (K)	25	7	18	4.2
4.2	7421045	Voorbereidingskrediet nieuwbouw De Vaert (K)		50	5	45
4.2	7423020	Tijdelijke huisvesting Westkant	2018	200	196	4
5.2	7530017	Wetering - Openbare ruimte		508	0	508
5.2	7530018	Wetering - Gebouw - Sporthal		1.334	63	1.271
5.2	7530019	Wetering - Gebouw - Middendeel		3.765	177	3.588
5.2	7530020	Wetering - Inventaris		1.254	56	1.198
5.2	7530021	Wetering - Installaties		2.792	131	2.661
5.7	7211046	Voorbereiding snelfietspad Waalwijk LoZ Tilburg	2016	2.729	1.829	900
5.7	7560020	Groen Loonsevaert Leo XIII-straat (prj 1237-11)	2019	150	33	117
5.7	7560030	Vossenbergselaan GROEN	2019	150	0	150
5.7	7560062	Groen Heiakker (prj 1236-11-3)	2019	175	70	105
5.7	7560071	Vervanging openbaar groen 2021 (K)		273	50	223
5.7	7560072	Vervanging speelvoorzieningen 2021 (K)		120	58	62
5.7	7560073	Vervanging straatmeubilair 2021 (K)		20	0	20
7.2	7729062	Verv riolering Heiakker 2014 (prj 1236-17-3)	2014	1.876	826	1.050
7.2	7729064	Verv uitbreiding riolering Loonsevaert (prj 1237-17)	2014	647	204	443
7.2	7729070	Relining WRP 2017-2020	2017	500	95	405
7.2	7729072	Vossenbergseln.incl.waterberging 2018-2019	2017	2.250	1.178	1.072
7.2	7729075	Verplaatsen RG Sweenstraat (K)		1.000	19	981
7.2	7729076	Waterberging (EVZ) Wilderste Arm (K)		120	0	120
7.2	7730001	Invulling bergingsopgave 2017-2018	2017	300	63	237
7.3	7721015	Ondergrondse papiercontainer	2020	21	5	16
7.3	7721016	Ondergrondse containers RA+GFT	2020	47	5	42
7.3	7721017	Ondergrondse RA en GFT containers 2021 (K)		24	0	24
7.3	7721018	Ondergrondse papiercontainers 2021 (K)		18	0	18
8.1	7210060	Herinrichting Kernwinkelgebied Kaatsheuvel	2018	1.800	1.705	95
		Totaal lopende investeringen		**30.656**	**11.498**	**19.157**

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

SiSa Bijlage

Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-2-2022								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	**A12B**	**Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen** Veiligheidsregio's	Naam veiligheidsregio *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12B/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A12B/02*	Besteding volgens besluit van de veiligheidsregio uitgevoerd (Ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12B/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12B/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12B/05*	
			Veiligheidsregio Middeen en West-Brabant	€ 28.988	Ja	€ 28.988	Ja	

Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-2-2022								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
FIN	B2	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Besteding (T-1) - betreft nog niet verantwoorde bedragen over 2020 *Aard controle R* *Indicator: B2/01*	Aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: B2/02*	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: B2/03*	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) *Aard controle R* *Indicator: B2/04*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen c (artikel 3) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/05*	
			€ 0	21	21	€ 0	€ 0	
			Normbedragen voor a, b en d (Ja/Nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/06*	Normbedrag voor e (Ja/Nee) (vanaf 2021) Nee: indicator B2/13 en B2/14 / Ja: indicator B2/21 en B2/22 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/08*			
			Ja	Nee	Nee			
			Reeks 1 Aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (jaar T) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle D2* *Indicator: B2/09*	**Reeks 1** Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (t/m jaar T) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/10*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b en d (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/11*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b en d (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/12*		
			6	6	€ 28.788	€ 28.788		
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/13*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/14*				
			€ 0	€ 0				
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/15*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden cumulatief (t/m jaar T) **Keuze normbedragen** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/16*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/17*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (t/m jaar T) **Keuze normbedragen** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/18*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/19*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (t/m jaar T) **Keuze normbedragen** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/20*
			€ 7.980	€ 7.980	€ 20.808	€ 20.808	€ 0	€ 0
			Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/21*	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) **Keuze normbedragen** *Aard controle n.v.t* *Indicator: B2/22*				
			€ 0	€ 0				

Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-2-2022									
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
BZK	C32	**Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen** Gemeenten		Beschikkingsnummer /naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C32/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/03*	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 augustus 2022 (Ja/Nee) *Aard controle D2* *Indicator: C32/04*	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/06*
			1	SUVIS21-00744171	€ 142.251	€ 142.251	Ja		Ja
			2	SUVIS21-00744422	€ 147.993	€ 147.933	Ja		Ja
			3	SUVIS21-00744273	€ 24.783	€ 24.783	Ja		Nee
			4	SUVIS21-00819191	€ 0	€ 0	Nee		Ja

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-2-2022									
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
BZK	C43	**Regeling reductie energiegebruik woningen** Gemeenten		Beschikkingsnummer/naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C43/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/03*	Aantal bereikte woningen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/04*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/06*
				RREW2020-00449719	€ 24.166,00	€ 24.166,00	451		Nee

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-2-2022									
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
BZK	C62	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslag enaffaire**		Aantal gedupeerden (artikel 1, lid 2) *Aard controle R* *Indicator: C62/01*	Berekening bedrag uitvoeringskosten *Aard controle R* *Indicator: C62/02*	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen *Aard controle R* *Indicator: C62/03*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C62/04*		
				21	€ 3.150	€ 0	Ja		

Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-2-2022								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
OCW	D8	**Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/03*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/04*		
			€ 247.213	€ 21.250	€ 25.488	€ 162.811		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/05*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/06*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/07*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/08*		
		1						

Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-2-2022								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
OCW	D14	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen**	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld *Aard controle R* *Indicator: D14/01*	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen *Aard controle R* *Indicator: D14/02*	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/03*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/04*		
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/05*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/06*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/07*	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/08*		
		1						

Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-2-2022									
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
IenW	E20	**Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021** Provincies en Gemeenten		Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E20/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/02*	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E20/03*	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/04*		
				€ 519.157	€ 519.157	€ 0	Nee		
				Naam/nummer per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/05*	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/06*	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/07*	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/08*		
			1	108 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW | aantal in st	Nee	3			
			2	105 Verbreden van fietspaden | aantal in meters	Nee	2.997			
			3	102 Saneren paaltjes en verticale elementen op of naast fietspaden | aantal in st	Ja	3	Cf beschikking Korte rechtstanden		
			4	212 Inrichten van een schoolzone door snelheidsbeïnvloedende maatregelen | aantal in st	Ja	3			
			5	108 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW | aantal in st	Ja	2			
			6	109 Aanleg van verticale elementen voor korte rechtstanden | aantal in st	Ja	3			
			7	124 Aanleg van één rijloper met fiets(suggestie)stroken en bermen | aantal in meters	Ja	2.800			

Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-2-2022									
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
EZK	F9	**Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie**	Projectnaam/nummer *Aard controle R* *Indicator: F9/01*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: F9/02*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/03*	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/04*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/05*	
		1	Transitievisie warmte Loon op Zar	€ 20.660,00	€ 20.660,00	Ja	De TVW is opgesteld en vastgesteld door de gemeenteraad op 16-12-2021	
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/06*					
			Ja					

Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-2-2022												
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2021** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) **IOAW** Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) **IOAZ** Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/12*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle D2* *Indicator: G2/13*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/14*				
			€ 0	Nee				

Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-2-2022												
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator		Indicator		Indicator		Indicator		Indicator	
SZW	**G2A**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2020** Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1) (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2A/01*		Besteding (jaar T-1) algemene bijstand Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/02*		Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/03*		Besteding (jaar T-1) **IOAW** Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/04*		Baten (jaar T-1) **IOAW** (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/05*		Besteding (jaar T-1) **IOAZ** Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/06*	
			1	050695 Baanbrekers	€ 2.821.411		€ 68.977		€ 306.165		€ 1.670		€ 5.541	
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2A/07*		Baten (jaar T-1) **IOAZ** (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/08*		Besteding (jaar T-1) **Bbz 2004** levensonderhoud beginnende zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/09*		Baten (jaar T-1) **Bbz 2004** levensonderhoud beginnende zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/10*		Baten (jaar T-1) **WWIK** (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/11*		Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/12*	
			1	050695 Baanbrekers	€ 0		€ 32.425		€ 11.605		€ 0		€ 217.555	
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2A/13*		Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/14*									
			1	050695 Baanbrekers	€ 0									

Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-2-2022									
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
SZW	G3	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2021** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Besteding (jaar T) Bob *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) *Aard controle R* *Indicator: G3/06*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) *Aard controle R* *Indicator: G3/07*	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) *Aard controle R* *Indicator: G3/08*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G3/09*	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G3/10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/11*	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	

Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-2-2022									
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
SZW	G3A	**Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_totaal 2020** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3A/01*	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/02*	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/03*	Baten (jaar T-1) vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/04*	Besteding (jaar T-1) Bob Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/05*	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/06*
		1	050695 Baanbrekers	€ 0	€ 0	€ 15.300	€ 0	€ 0
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3A/07*	Besteding (jaar T-1) uitvoerings- en onderzoekskosten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/08*				
		1	050695 Baanbrekers	€ 7.625				

Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-2-2022											
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
SZW	G4	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2021** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr		Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud *Aard controle R* *Indicator: G4/02*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking *Aard controle R* *Indicator: G4/03*	Baten (jaar T) levensonderhoud *Aard controle R* *Indicator: G4/04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) *Aard controle R* *Indicator: G4/05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) *Aard controle R* *Indicator: G4/06*
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
				Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/09*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/10*		
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Nee		
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Nee		
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Nee		
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Nee		
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Nee		
				Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/11*	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo *Aard controle D2* *Indicator: G4/12*	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/13*			
				€ 0	€ 0	0			
				Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/14*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/15*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing 4 *Aard controle R* *Indicator: G4/16*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R* *Indicator: G4/17*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/18*	
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					

Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-2-2022									
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
SZW	G4A	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _Totalen 2020** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4A/01*	Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4A/02*	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud *Aard controle R* *Indicator: G4A/03*	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking *Aard controle R* *Indicator: G4A/04*	Baten (jaar T-1) levensonderhoud *Aard controle R* *Indicator: G4A/05*	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (aflossing) *Aard controle R* *Indicator: G4A/06*
			1	050695 Baanbrekers	Tozo1	€ 1.128.425	€ 80.428	€ 0	€ 0
			2	050695 Baanbrekers	Tozo2	€ 340.076	€ 10.907	€ 12.726	€ 0
			3	050695 Baanbrekers	Tozo3	€ 163.502	€ 31.557	€ 9.900	€ 0
				Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G4A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4A/07*	Hieronder verschijnt de keuze regeling (Tozo 1,2, en 3) conform de keuzes gemaakt bij G4B/02 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4A/08*	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (overig) *Aard controle R* *Indicator: G4A/09*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: G4A/10*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: G4A/11*	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T-1) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020) *Aard controle R* *Indicator: G4A/12*
			1	050695 Baanbrekers	Tozo1	€ 0	378	17	€ 8.331
			2	050695 Baanbrekers	Tozo2	€ 0	77	4	
			3	050695 Baanbrekers	Tozo3	€ 0	61	4	

Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-2-2022								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
SZW	G12	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G12/01*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G12/02*	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire toeslagen) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12/03*			
			€ 0	€ 0	0			

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-2-2022								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VWS	H4	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/01*	Totale werkelijke berekende subsidie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*				
			€ 63.327	€ 0				
			Activiteiten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/03*	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/04*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **Onroerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/05*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **roerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/06*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **overige kosten** *Aard controle R* *Indicator: H4/07*	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*
		1	Geen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	

Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-2-2022									
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VWS	H8	**Regeling Sportakkoord 2020-2022**		Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/01*	Totaal bedrag volgens beschikking *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/02*	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/03*	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/04*	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/05*	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/06*
			1	1033807-1015547	€ 20.000	€ 7.920	€ 11.880	€ 7.920	€ 12.080
			2	1032607	€ 85.142	€ 0	€ 1.379	€ 0	€ 1.179
				Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/08*				
			1	1033807-1015547	Ja				
			2	1032607	Nee				

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-2-2022									
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VWS	H12	**Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken**		Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H12/01*	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/02*	Eindverantwoording? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/03*			
				€ 7.920	Nee	Ja			

Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

gemeente Loon op Zand











Qconcepts
dedicated accountants

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Bezoekadres Het Klavier
Anton Pieckplein 1, Kaatsheuvel

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van de gemeente Loon op Zand

Verklaring over de in het jaarstukken opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2021 van de gemeente Loon op Zand te Kaatsheuvel gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2021 als van de activa en passiva van de gemeente Loon op Zand op 31 december 2021 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het controleprotocol en normenkader dat is vastgesteld door de raad op 9 november 2021.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2021;
2. het overzicht van baten en lasten over 2021;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
4. de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
5. de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door de raad op 9 november 2021 en de Regeling Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2021 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Loon op Zand zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Q-Concepts Accountancy B.V.

Reitscheweg 45
5232 BX ‘s-Hertogenbosch
+31 (0)73 – 61 32 510
Info@qconcepts.nl
qconcepts.nl

IBAN NL48RABO0154565199
KVK 17277491
BTW NL8221.10.866.B04

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatie-bepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 636.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteits-voorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling Controleprotocol WNT 2021. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de raad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de EUR 63.500 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de raad voor de jaarrekening
Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het controleprotocol dat is vastgesteld door de raad op 9 november 2021.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeente in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De raad is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controle-standaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door de gemeenteraad op 9 november 2021, de Regeling Controleprotocol WNT 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
    - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
    - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,

  het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde afweging dat de gemeente in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeente haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controle-verklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controle-verklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeente de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeente, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeente. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met de raad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

's-Hertogenbosch, 13 juni 2022
Q-Concepts Accountancy B.V.

Origineel getekend door

drs. E.E.T.M. Kalnenek RA